

TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI
FAALİYET RAPORU
2015

Mart 2016

*Türk Dil Kurumunun her gün
yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

K. Atatürk

BAKAN SUNUŞU

Türk Dil Kurumu, bir gelecek tasarımı ve yol haritası olarak hazırladığı Stratejik Planı'nda, kendi ülküsünü (vizyon); “Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yükseklige erıştirmek ve Türk dünyasında ortak iletişim dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmek.” olarak; bu yoldaki görevlerini (misyonu) ise “Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine ilmî araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamak.” olarak tanımlamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu 84 yıllık tarihi boyunca yaptığı ilmi araştırmalarla, Türk dilinin kaynaklarıyla ilgili yayımladığı eserlerle, Türkçenin söz varlığının tespitine yönelik gerçekleştirdiği tarama ve derleme faaliyetleriyle, gerek terim gerek ağız gerek Türk dilleri gerekse farklı dünya dilleri için hazırladığı sözlükler ve yazım kılavuzlarıyla, Türkçenin çeşitli alan ve sorunlarıyla ilgili gerçekleştirdiği ya da desteklediği ulusal ve uluslararası ilmî toplantılar, sempozyumlar, kurultaylar ve kongrelerle Türkçenin ve dil çalışmalarının merkezi konumundadır.

Temel değerlerini, “doğru, güzel ve örnek Türkçe, ilmilik, uzmanlık, güvenilirlik, güncellik, saydamlık, paylaşımcılık, niteliklilik, erişilebilirlik, katılımcılık, eleştiriye açıklık” olarak belirleyen Türk Dil Kurumunun yıl içerisinde gerçekleştirdiği faaliyetleri içeren “2015 Yılı Faaliyet Raporu”nu kamu oyunun bilgisine sunarken yapılan çalışmaların bu ilke, hedef ve temel değerler çerçevesinde gerçekleştirildiğine inanıyoruz.

Kurum, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'yle kendisine verilen görevleri yerine getirirken hiç şüphesiz kendisine tahsis edilen kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasına azami ölçüde dikkat etmekte; açıklık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleriyle sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Kurumlarımızın bu konudaki en temel dayanağını ise 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu teşkil etmektedir.

Bu vesile ile Türk Dil Kurumunda bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan yönetici ve bilim adamlarına, bu raporun hazırlanmasında emeği bulunan bütün Kurum çalışanlarına en içten teşekkürlerimi sunarım.

Yıldırım Tuđrul TÜRKEŞ

Başbakan Yardımcısı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkçenin söz varlığına yeni sözler ve terimler kazandıran Türk Dil Kurumu, dilin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ile ilgili çeşitli çalışmaları yürütmektedir.

Türk dilinin zenginleşmesine ve yaygınlaşmasıyla ilgili ilmî araştırmalar yanında, dil sevgisini ve şuurunu geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmalar yapan Türk Dil Kurumu, Türk dilini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygınlaştıracak araçları hazırlayarak bunları ilgililerin hizmet ve yararına sunmaktadır.

Türkçenin beslendiği kaynakların, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünlerin ve Türk diliyle ilgili araştırma eserlerinin toplandığı bir uzmanlık kütüphanesine sahip olan Türk Dil Kurumu, kültür zenginliği olan yazma ve nadir eserleri de tam metin olarak sanal ortama aktarmıştır. Dünyanın her yerinden araştırmacılar, Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan Türk dilinin yazma ve nadir eserlerine de tam metin olarak ulaşabilmektedir. Bu çalışmalar dâhilinde Genel Ağ ortamında her an iletişime hazır, sanal bir Türk dili kitaplığı kurulmaktadır.

Birikimiyle, kökleşmiş geleneğiyle Türk Dil Kurumu, Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi çalışmalarını günümüz Türk ilminin bütün imkânlarından yararlanarak yürütmektedir. Türk dili araştırmaları kadar bu araştırmaların sonuçlarının paylaşılması da haberleşme uygulamaları aracılığıyla sağlanmaktadır.

Türkçenin doğru ve düzgün kullanılması yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanan yazılımlarıyla Türk Dil Kurumu Genel Ağ sayfası, dünyanın her yerinden birçok kullanıcıya hizmet vermektedir.

Türk Dil Kurumuna kuruluş yasasıyla verilen vazifelerden biri de Türk dili ile ilgili toplantılar düzenlemek ve çeşitli faaliyetler gerçekleştirmektir. Türk Dil Kurumu; seminer, sempozyum, konferans, açık oturum vb. faaliyetler düzenleyerek Kurum hizmetlerini, basın ve yayın kuruluşları aracılığıyla daha geniş kalabalıklara duyuracak çalışmalar yapmakta, üniversitelerle ve yurt dışındaki ilgili kuruluşlarla daha yakın haberleşme ve daha güçlü iş birlikleri kurmaktadır.

Kurum, Türk ilminin gelişmesini destekleyerek Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine, Türk dili alanında yurt içi ve yurt dışı eğitim ve araştırmalar yapılmasına; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına, Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına, Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasına yönelik çalışmaları yürütmektedir.

Türk Dil Kurumu bütün bu faaliyetlerini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği kalkınma planları ve programlarında, stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda, kaynaklarını etkili ve verimli bir biçimde kullanmak suretiyle yürütmektedir. Belirlenen amaçlar ve hedefler yıllık programlar çerçevesinde hayata geçirilmektedir. Söz konusu dönemler içinde yürütülen çalışmaların hazırlanan yıllık bütçe belgesine göre hesap verebilirlik ve mali saydamlığının sağlanması, mali yönetiminin yapı ve işleyiş düzenine göre uygulanması, bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi, raporlanması ve mali denetimin sağlanması hedeflenmektedir.

Bütün bu faaliyetlerin yürütülmesi ve nihayetlenmesi her kademedен Kurum çalışanının fedakâr çalışmalarıyla mümkün olmaktadır. Bu vesileyle bütün çalışanlarıma teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN

Türk Dil Kurumu Başkanı

İçindekiler

Bakan Sunuşu • 5

Üst Yönetici Sunuşu • 7

I. GENEL BİLGİLER

A) GÖREV VE ÜLKÜ • 11

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR • 11

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER • 14

1. Fiziksel Yapı • 14

2. Örgüt Yapısı • 18

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar • 19

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti • 19

4. İnsan Kaynakları • 22

4.1. Personelin Eğitim Durumu • 25

5. Sunulan Hizmetler • 26

5.1. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü • 26

5.2. Kütüphane Müdürlüğü • 28

5.3. Strateji Geliştirme Müdürlüğü • 30

5.4. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü • 31

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi • 33

Ç) DİĞER HUSUSLAR • 35

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ • 37

B) TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER • 41

C) DİĞER HUSUSLAR • 43

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER • 45

1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 45

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 45

3. Mali Denetim Sonuçları • 51	
B) PERFORMANS BİLGİLERİ • 52	
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri • 52	
1.1. İlmî Faaliyetler • 52	
2. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Çalışma Grubu 2015 Yılı Faaliyetleri • 54	
3. Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri • 54	
4. Türk Yazı Dilleri Ve Ağızları Bilim Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri • 56	
5. Yazıt Bilimi Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri • 58	
6. Yayın Ve Tanıtma Kolunun 2015 Yılı Faaliyetleri • 61	
1.2. Yayın faaliyetleri • 74	
1.3. Kütüphane faaliyetleri • 98	
1.4. Eğitim Faaliyetleri • 104	
1.5. Diğer faaliyetler • 106	
1.5.1. Evrak işleri • 108	
1.5.2. Bilgi edinme • 109	
1.5.3. Bütçe, muhasebe ve ihale işleri • 109	
1.5.4. Proje Bilgileri • 116	
2. Performans Sonuçları Tablosu • 119	
3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 153	
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 154	
5. Diğer Hususlar • 154	
IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
A) ÜSTÜNLÜKLER • 157	
B) ZAYIFLIKLAR • 157	
C) DEĞERLENDİRME • 158	
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 161	
ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI • 163	
HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI • 164	
MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI • 165	

I. GENEL BİLGİLER

A) GÖREV VE ÜLKÜ

Görev (Misyon)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine ilmî araştırmalar yapmak; Türkçenin ilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamaktır.

Hedef (Vizyon)

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak haberleşme dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları yeni Türk harflerinin belirlendiği “Dil Heyeti” ile başlamıştır. Çoğunlukla “Dil Encümeni”, kimi zaman “Dil İstişare Heyeti” veya “Türk Dili Lûgati Encümeni” adıyla tanınan kurulun resmî adı daima “Dil Heyeti” olmuştur. Milletolma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal, Türk diliyle ilgili ilmî çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932’de kurulmasını sağlamıştır. 1934’te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, “Türk Dili Araştırma Kurumu”; 1936’daki kurultayda ise “Türk Dil Kurumu” olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası’nın 134. maddesinde; “Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini ilmî yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Ankara’da ATATÜRK’ün manevi himayelerinde,

Cumhurbaşkanı'nın gözetim ve desteğinde, Başbakanlığa bağlı Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan kamu tüzel kişiliğine sahip, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulur.” ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu, Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11/08/1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17/08/1983-18138) tüzel kişiliğe sahip, ilmî hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevler de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesinde şöyle sıralanmıştır:

* Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.

* Türkçenin ticari hayatta, kitle haberleşme araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak, girişimlerde bulunmak, kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek, Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı kelimelerin ve yazış biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.

* Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.

* Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak; yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; ilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.

* Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihî ve karşılaştırmalı dil bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.

* Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıtacak ve kullanımını yaygınlaştıracak milletlerarası etkinlikler düzenlemek.

* Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, bilgi şöenleri (sempozyumlar), konferanslar, toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu tür etkinlikleri desteklemek.

* Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve tüzel kişiler; eğitim, ilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları; araştırma merkezleri; araştırmacı, yazar ve sanatkârlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.

* Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek, değerlendirmek.

* Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı ilmî çalışmalar yapmak.

* Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.

* Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve yabancı esas eserler ile bu konulardaki tarihî, ilmî ve edebî değeri bulunan eserlerle ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürütmek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.

* Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversiteler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.

* Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre görev alanına giren konularda bilim adamlarının ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek, yurt içinde ve yurt dışında lisansüstü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.

* Diğer birimlerle eş güdüm içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dillerindeki klasikleşmiş ilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üniversitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bunun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

* Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eserlerden gerekli olanları, diğer birimlerle eş güdüm içinde tespit ederek süreli ve süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.

* Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak veya hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.

* Başbakan veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

Türk Dil Kurumu, Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. Bölge bucağı, Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 2515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü, 215 numaralı kendisine ait ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ve 217 numaralı ek binada çalışmalarını yürütmektedir.

Binada; 225 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m² ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. (Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina da idari çalışmalar için kullanılmaktadır.)

Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

Ana bina	Adet
Birim arşivi	1
Çalışma odası	21
Değişim deposu	1
Depo	2
Dergi deposu	2
Fotokopi odası	1
Gazete deposu	1
Kazan dairesi	1
Kitap deposu	2
Mikrofilm deposu	1
Müze	1
Nadir eser deposu	1
Okuyucu salonu	3
Saymanlık arşivi	1
Toplantı odası	4
Yirmilik kitap deposu	1

Tablo 1. Ana bina birimleri.

Ek bina	Adet
Çalışma odası	46
Depo	1
Evrak odası	1
Kazan dairesi	1
Kitap deposu	2
Kitap satış bürosu	1
Konferans salonu	1
Kurum arşivi	1
Nöbetçi memur odası	2
Santral	1
Saymanlık arşivi	1
Toplantı odası	2
Yemekhane	1
Yirmilik oda	1

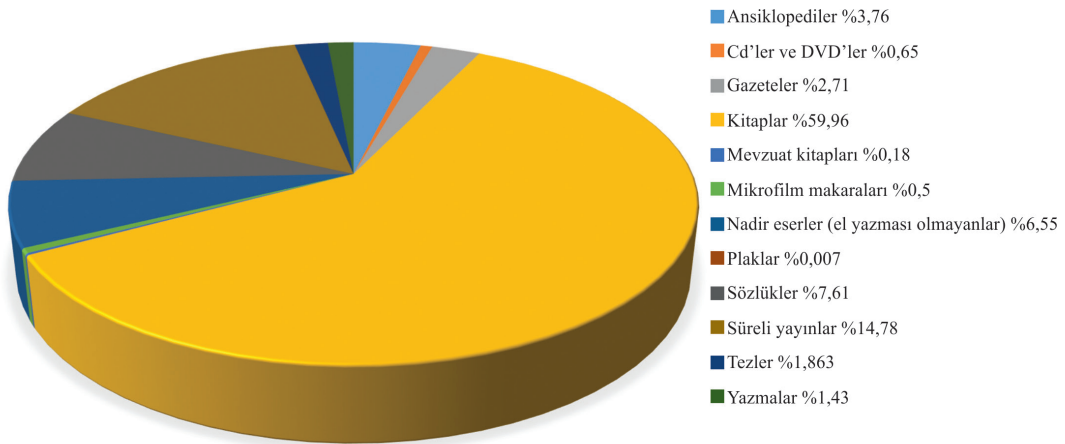
Tablo 2. Ek bina birimleri.

Aracın cinsi	Adet
Binek otomobil	2
Kamyon (otobüs)	1
Minibüs	2

Tablo 3. Taşıtların türlerine göre dağılımı.

Materyal Türleri	Sayısı (Adet)	Oranı (%)
Ansiklopediler	2.302	3.76
CD'ler ve DVD'ler	397	0.65
Gazeteler	1.660	2.71
Kitaplar	36.711	59.96
Mevzuat kitapları	109	0.18
Mikrofilm makaraları	305	0.50
Nadir eserler (el yazması olmayanlar)	4.007	6.55
Plaklar	4	0.007
Sözlükler	4.660	7.61
Sürelî yayınlar	9.045	14.78
Tezler	1.146	1.863
Yazmalar	875	1.43
Toplam	61.221	100

Tablo 4. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

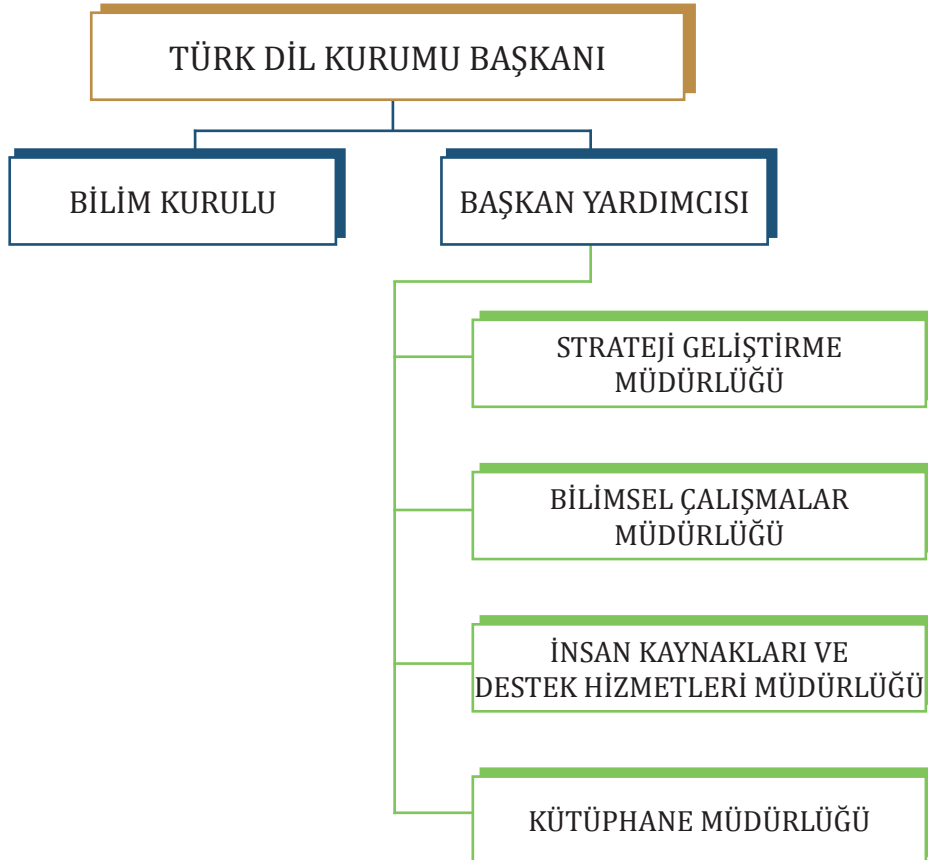
Grafik 1. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı.

2 Örgüt Yapısı

Başkanlığımız; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımız başkan, başkan yardımcısı, bilim kurulu ve hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

Bütçe Kanunlarında yer alan, Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 10/07/2010 tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15/a şıkkına göre ve 5018 sayılı Kanun'a ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.

TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞI KURULUŞ ŞEMASI

3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Bilgisayar alt yapımızda 10 sunucu [1. Genel Ağ sunucusu, 2. e-posta sunucusu, 3. veri tabanı sunucusu, 4. yerel veri tabanı sunucusu, 5. yerel ağ sunucusu, 6. kütüphane öz işler (katalog) sunucusu, 7. kayıt (log) yönetimi sunucusu, 8. kütüphane Genel Ağ sunucusu, 9. el yazması eserleri veri tabanı sunucusu, 10. uygulama sunucusu], Genel Ağ ve yerel ağ cihazları (modem, dağıtıcı, dağıtım noktası, güvenlik duvarı), ağ ortamında canlı yayın yapabilmek için 3 kamera mevcuttur. Genel Ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuzun ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri bilgisayar ortamında yürütülmektedir. 2009 yılında uygulamaya konulan EBAYS (Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi) ile Kurumumuza dışarıdan gelen ve Kurum içinde üretilen evraklar elektronik ortama aktarılarak evrak sistemine dâhil edilmiştir. Ayrıca bu sistem ile evraklar elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakların kayıt tarihi, tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınmıştır. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan EBYS sistemine geçilmiştir (Elektronik Yazışma).

Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımın tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturulmuştur. Sisteme yapılan saldırılar tespit edilerek saldırıların yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

3.1. Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu Genel Ağ ortamındaki <http://Türk Dil Kurumu.org.tr> adresimizden *Güncel Türkçe Sözlük*, *Büyük Türkçe Sözlük*, *Sesli Türkçe Sözlük*, *Türk Lehçeleri Sözlüğü*, *Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü*, *Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğü*, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, *Terimler Sözlüğü*, *Ekonometri Terimleri Sözlüğü*, *Yazım Kılavuzu*, *Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü*, *Tarama Sözlüğü*, *Kişî Adları Sözlüğü*, *Sıkça Yapılan Yanlışlara Doğrular Kılavuzu*, *Sıkça Karıştırılan Sözler* ile sanal ortamdaki *Güncel Türkçe Sözlük*'te bulunan her sözcüğün Türk parmak alfabesi ile gösterilmesini sağlayan *Türk İşaret Dili Sözlüğü*'ne ulaşılabilir.

Nutuk Veri Tabanı, Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayıncılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından Genel Ağ ortamına aktarılmış, 13 /10/ 2011 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde bulunan yazma eserler de 12 Temmuz 2011 gününden itibaren “Türk Dil Kurumu El Yazması Eserleri Kitaplığı Veri Tabanı” olarak sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınları <http://alisveris.turk-dil-kurumu.org.tr> adresinde hizmete girmiştir. Şu anda ağ ortamındaki sözlüklerimizin tamamının veri tabanına erişilerek yararlanılmaktadır. Bu veri tabanına aynı zamanda KED Kablosuz Erişim Düzenine (Wireless Application Protocol WAP) uyumlu cep telefonlarıyla <http://ked.turk-dil-kurumu.org.tr> adresinden ulaşılabilir. Kurumumuzun sunduğu bu hizmetle cep telefonu kullanıcıları merak ettikleri sözleri, deyimleri ve kişi adlarını cep telefonu aracılığıyla öğrenebilmektedir. *İlaç ve Eczacılık Terimleri Sözlüğü, Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü* kısa süre içinde kullanıma sunulacaktır.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanılarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.org.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuzun Genel Ağ sayfasında yer alan “Kamu Hizmet Standartları Tablosu”nda belirtilen işler elektronik ortamda yerine getirilmektedir.

Adı	Sayısı
Barkod yazıcılar ve okuyucular, optik okuyucular	4
Belgegeçer (faks)	1
Bilgisayarlar (kasa ve monitör dâhil)	142
Cep bilgisayarları	1
Cep telefonları	2
Dijital kayıt sistemleri (kameralar)	5
Dizel jeneratörler	1
Dizüstü bilgisayarlar	22
Erişim denetim sistemleri	1
Firewall cihazları	2
Fotoğraf makineleri	3
Fotokopi makineleri	3
Hesap makineleri	26
Mürekkep püskürtmeli yazıcılar	1
Kabin	1
Kesintisiz güç kaynakları	8
Klimalar	70
Lazer yazıcılar	40
Modemler (erişim cihazları)	18
Müzikçalarlar ve kaydedicilerle donanımları	1
Projeksiyon cihazları	9
Projeksiyon perdeleri	9
Routerler (yönlendirici cihazlar)	2
Sabit telefonlar	135
Santraller	1
Sunucular	9
Tarayıcılar	21
Televizyonlar	9
Telsiz telefonlar	5
Uydu alıcıları	3
Videolar	1
Yangın söndürme cihazları	23

Tablo 5. Teknolojik altyapıda bulunan cihazların sayısı.

4. İnsan Kaynakları

Kurumumuzun taşra teşkilatı bulunmamaktadır. Teşkilatımızın toplam kadro sayısı 149'dur. Bu kadroların 62 tanesi doludur. Dolu kadrolar; 1 başkan, 1 başkan yardımcısı, 1 idari işler müdürü, 17 uzman, 11 yüksek kurum uzman yardımcısı, 1 mali hizmetler uzman yardımcısı, 8 şef, 6 memur, 1 ambar memuru, 1 bilgisayar programcısı, 2 kütüphaneci, 1 santral memuru, 2 şoför, 1 dağıtıcı, 4 bilgisayar işletmeni, 3 veri hazırlama kontrol işletmeni, 1 satın alma memuru olarak dağılmıştır.

Ayrıca, 1 bilgisayar sistem operatörü (2876 sayılı Kanun'un 97/A maddesine göre) sözleşmeli olarak, 8 memur da bağlı kurumlardan geçici görevli olarak çalışmaktadır. Toplam 71 çalışan mevcuttur.

UNVANI	Toplam kadro sayısı	Dolu kadro sayısı	CİNSİYETİ		EĞİTİM DURUMU					
			Kadın	Erkek	Doktora	Yüksek lisans	Lisans	Ön lisans	Lise	İlköğretim
Kurum başkanı	1	1		1	1					
Başkan yardımcısı	1	1		1		1				
İç denetçi	3									
İdari İşler Müdürü	2	1		1			1			
Strateji Geliştirme Müdürü	1									
Kütüphane Müdürü	1									
Yüksek kurum uzmanı	10									
Yüksek kurum uzman yardımcısı	20	11	3	8		3	8			
Uzman	17	17	12	5	1	6	10			
Mali hizmetler uzmanı	5									
Mali hizmetler uzman yardımcısı	4	1		1			1			
Avukat	1									
Araştırmacı	5									
Programcı	1	1		1			1			

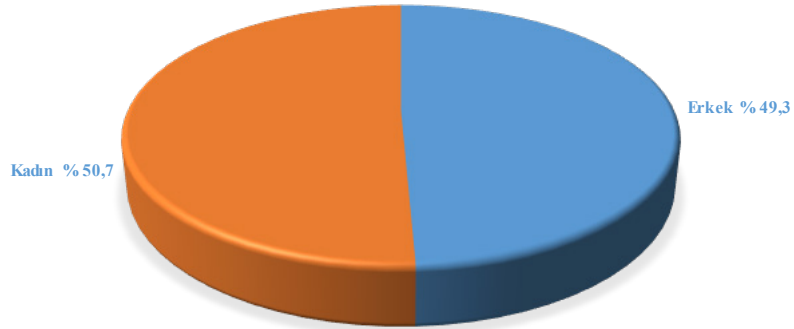
Şef	11	8	5	3		1	6		1	
Sayman (Muhasebe Yetkili)	1									
Ayniyat saymanı	1									
Kütüphaneci	5	2	2				2			
Memur	25	6	2	4		1	4	1		
Ambar memuru	3	1		1			1			
Santral memuru	2	1	1							1
Satın alma memuru	1	1		1			1			
Sekreter	1									
Veznedar	1									
Bilgisayar işletmeni	11	4	2	2			4			
Veri hazırlama kontrol işletmeni	5	3	2	1			1	1	1	
Şoför	4	2		2					2	
Daire tabibi	1									
Hemşire	1									
Teknisyen	2									
Dağıtıcı	1	1		1					1	
Toplam	149	62	29	33	2	12	40	2	5	1

Tablo 6. Türk Dil Kurumu Başkanlığı personelinin kadro durumuna göre unvanları ve eğitim durumları.

Başkanlığımızda 62 kadrolu, 1 sözleşmeli 8 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 71 personelin cinsiyet olarak dağılımı şöyledir.

Cinsiyeti	Sayısı	Oran %
Erkek	35	49.30
Kadın	36	50.70
Toplam	71	%100

Tablo 7. Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre sayısı.

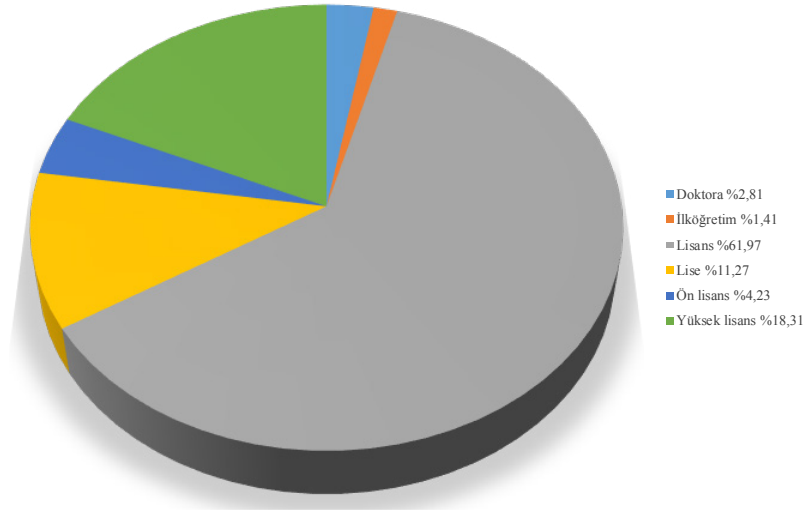
Grafik 2. Türk Dil Kurumu personelinin cinsiyetlerine göre dağılımı.

4.1. Personelin Eğitim Durumu

Başkanlığımızda 62 kadrolu, 1 sözleşmeli ve 8 geçici görevli olmak üzere çalışan toplam 71 personelin eğitim düzeyi olarak dağılımı aşağıdaki şekildedir.

EĞİTİM SEVİYESİ	SAYISI	ORAN %
Doktora	2	2.81
Yüksek lisans	13	18.31
Lisans	44	61.97
Ön lisans	3	4.23
Lise	8	11.27
İlköğretim	1	1.41
TOPLAM	71	100

Tablo 8. Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumlarına göre sayısı.

Grafik 3. Türk Dil Kurumu personelinin eğitim durumuna göre dağılımı.

5. Sunulan Hizmetler

5.1. Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

* Araştırma ve inceleme faaliyetlerine ilişkin önerileri incelemek, değerlendirmek, faydalı olacağı değerlendirilen faaliyetlere ilişkin projelerin hazırlık ve uygulama süreçlerine ait çalışmaları yürütmek.

* İlmî araştırmaları ve öbür faaliyetlerini elektronik yayın ortamında birleştirmek ve bu sisteme ilişkin çalışmaları yürütmek.

* Sosyal ve beşerî bilimler alanında ülke için öncelikli konularda uygulanacak projelere katılacak lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre yurt içi ve yurt dışı burs verilmesi ve bunların başarı derecelerine göre ödüllendirilmesi çalışmalarını yürütmek.

* Projelere ilişkin teknik çalışmaları yürütmek.

* Düzenlenecek etkinliklere ilişkin hazırlık ve organizasyon çalışmalarını yapmak.

* Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerini geliştirmek ve buna ilişkin çalışmaları yürütmek.

* Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri, belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, Yayın Komisyonuna iletmek, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması/basılmaması uygun görülenleri Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak; telif ve tercüme işlerini yürütmek, inceleme ve hesap pusulası düzenlemek.

* Genel Ağ sayfasının yönetimi; Kurum faaliyetlerinin Genel Ağ vasıtasıyla duyurulması; sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanması, güncellenmesi görevlerini yerine getirmek.

* Gelişen teknolojileri de kullanarak Kurum faaliyetlerinin etkili şekilde tanıtılmasını sağlamak.

* Görev alanlarımızda faaliyet gösteren öbür ülkelerdeki akademik kuruluşların üyelerini, yayınlarını, faaliyetlerini takip etmek; kendilerinden nasıl yararlanılacağını ve iş birliği yollarını araştırmak; derlenen verileri oluşturulacak bilgi bankasına aktarmak.

* Gerçek ve tüzel kişilerin ilmî talepleri ile Bilgi Edinme Kanunu çerçevesindeki başvuruları sonuçlandırmak.

* Yurt dışındaki kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği protokollerinin hazırlanması ve uygulanması ile ilgili çalışmaları yürütmek ve Dışişleri Bakanlığını bilgilendirmek.

* Dışişleri Bakanlığı ve öbür ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde kültürel değişme programlarının ve antlaşmaların hazırlanması ve uygulanmasıyla ilgili çalışmaları yürütmek ve koordine etmek.

* Başkanlığın ilmî çalışmalarla ilgili protokol işlerini düzenlemek.

* Kurumun amaçları doğrultusunda yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre vb. faaliyetleri planlamak ve yürütmek.

* Yurt içinde ve yurt dışında ilmî faaliyetlere katılacakları tespit etmek üzere üyelere gerekli duyuruda bulunmak, katılma tekliflerini değerlendirmek, Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere Yüksek Kurum Başkanlığına sunmak.

* Yurt içi ve yurt dışı ilmî faaliyetlere katılanların sonuç raporlarını değerlendirmek, müteakip çalışmalar için Başkanlığa teklifte bulunmak.

* Etkinliklere ilişkin ilan, davetiye vb. işlemleri yürütmek; ses ve görüntü kayıtlarını yaptırmak, çözümünü yapmak, korunmasını sağlamak.

* Bilimsel etkinliklerle ilgili aylık faaliyet raporlarını hazırlamak ve Başkanlığa sunmak.

* Ödüllerle ilgili işlemleri yürütmek.

* Millî günler, kuruluş ve anma günleri ile katılacağımız fuar ve sergilerle ilgili iş ve işlemleri ilgili birimlerle iş birliği içinde belirlemek ve yürütmek.

* Yazılı ve görsel medyada yer alan Kurum ile ilgili haberleri toplamak, değerlendirmek ve Başkanlığa sunmak.

* Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın yayın kuruluşlarına ulaştırılmasını sağlamak.

* Bilim Kurulu ile ilgili her türlü çalışmayı planlamak, organize etmek ve yürütmek.

* Başkanlığımız bünyesinde oluşturulan Bilim ve Uygulama Kolları Çalışma Grupları, Yazı Kurulları ve Komisyonlarla ilgili her türlü çalışmayı planlamak, organize etmek ve yürütmek.

- * Kurum içi, Kurum dışı ve Kalkınma Bakanlığı projeleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- * Başkanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

5.2. Kütüphane Müdürlüğü

- * Kütüphaneden ve Genel Ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılması için gerekli tedbirleri almak.
- * Yurt içi ve yurt dışında basılmış, kurumu ilgilendiren her türlü eser ve yayını takip etmek, bu gibi eserlerden kuruma yararlı nitelikte olanların kütüphaneye kazandırılmasını sağlamak üzere üst yöneticiye teklifte bulunmak.
- * Satın alınması istenilen eserlerin kütüphanede bulunup bulunmadığını denetlemek.
- * Bilim Kurulu üyeleri ve uzmanlarla ilişki kurarak satın alınacak kitapları belirlemek.
- * Eserlerin konularını ve bunlar için gerekli konu başlık ve numaralarını denetlemek.
- * Kütüphaneye bağışlanacak eserlerle ilgili işlemleri yapmak.
- * Alınmasına karar verilen eserlerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- * Kütüphane koleksiyonunun (basılı ve elektronik) geliştirilmesi, günceltutulmasını sağlamak. Kütüphanecilik alanındaki gelişmeleri izleyerek teknolojik yeniliklerin kütüphaneye girmesi için çalışma yapmak. Kütüphane hizmetleri hakkında aylık, yıllık kütüphane faaliyet raporlarını hazırlamak ve ilgili birimlere göndermek.
- * Eserlerin demirbaş kayıtlarını tutmak.
- * Kütüphanedeki eserler için yazar, kitap ve konu başlıklarına göre düzenlenen bir genel katalog hazırlamak.
- * Yayınevlerince gönderilen katalogları asli üyelere duyurmak, bunların teklif ve isteklerini değerlendirmek.
- * Kütüphaneye giren her eserin bibliyografik künyesini uygulanan kataloglama kurallarına göre düzenleyip kütüphane programına veri girişini yaptırmak ve kontrol etmek.
- * Katalogların hazırlanması, düzenlenmesi ve kullanılmasında ortaya çıkan sorunları çözmek.

* Cilt birliği oluşturulmuş süreli yayınlar ile onarılması gerekli kitapların cilt işlemlerinin gerçekleşmesini sağlamak.

* Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü ile iş birliği yaparak değişme yoluyla sağlanacak eserlerle ilgili işlemleri yapmak, değişimin düzenli ve dengeli yapılmasını sağlamak maksadıyla kayıtları sürekli denetlemek.

* Kütüphanede bulunan kitap ve öbür malzemelerin korunmasını sağlamak ve bunların tahrip olmasını önleyici tedbirler almak.

* Dışarıya ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmemesi hâlinde yazı ile gerekli hatırlatmayı yaparak eserin teslim edilmesini sağlamak.

* Kütüphane hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak.

* Dört bağlı kuruluş kütüphanelerindeki materyali tarayacak veri tabanını sorgulayan programın Kuruma ait kısmını oluşturmak.

* Başkanlıkça verilen öbür görevleri yapmak.

* Tıpkı baskıları yapılmak üzere başka kütüphanelerde bulunan yazma ve basma eserlerin satın alınmasına karar vermek.

* Yayın kataloglarını inceleyerek kütüphane koleksiyonuna sağlanması uygun görülen eserleri tespit etmek.

* Kütüphaneye yayın (yazma eser ve nadir eser) satmak isteyen kişi veya kurum başvurularını değerlendirip karar vermek.

* Araştırmacılardan gelen, kütüphanemizde olmayan kaynakların satın alınmaları ile ilgili talepleri görüşerek karar vermek.

* Kütüphanenin görev alanına giren her türlü konuyu görüşerek karar vermek.

* Satın alınması teklif edilen arşiv malzemesi niteliğindeki eser veya materyalleri incelemek, gerektiğinde fiyat takdirini yapmak, kütüphaneye veya arşive alınıp alınmaması hususunda karar vermek.

* Kütüphane materyallerinin kullanımları ile ilgili özel izin gerektiren talepleri görüşerek karar vermek.

* Dış kuruluşlarla dergi ve öbür yayınlarımızın değişme yapılması konusunda araştırma yapmak, mümkün olduğu kadar çok kuruluşla etkili değişme yapılmasının

gerçekleştirilmesini sağlamak yayın değişmesine karar verilen kuruluşlarla ilgili işlemleri yürütmek.

5.3. Strateji Geliştirme Müdürlüğü

* Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükûmet programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçları oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.

* İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek ve bu kapsamda verilecek öbür görevleri yerine getirmek.

* İdarenin yönetimi ile hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek ve yorumlamak.

* İdarenin görev alanına giren konularda, hizmetleri etkileyecek dış faktörleri incelemek, Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkinliği ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.

* Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.

* İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının denkleştirilmesi çalışmalarını yürütmek.

* İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak, idari faaliyetlerin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

* Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak.

* Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.

* İlgili mevzuat çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.

* Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.

* Harcama birimi tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

- * İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- * İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- * İdarenin, öbür idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- * Mali kanunlarla ilgili öbür mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkilisine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.
- * Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.
- * İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- * Muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- * Başkanlıkça verilecek öbür görevleri yapmak.

5.4. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

- * İnsan kaynaklarının etkili ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- * Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını, gelen evrakın ilgili bölümlere sevk ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımı ve teslimini sağlamak.
- * Yetkileri dâhilinde başkanlık personelinin özlük işlemlerini yürütmek.
- * Gerekli durumlarda personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemlerini yürütmek.
- * Aday memurların adaylıklarının kaldırılması ve yemin törenleri ile ilgili çalışmalarını yürütmek, yemin belgelerini düzenlemek ve sicil dosyalarına koymak.
- * Yetkileri dâhilinde vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.
- * Kurum asli üyeleri ile öbür personelin yurt içi ve yurt dışında geçici görevlendirmeleriyle ilgili işlemlerini yürütmek.

- * Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- * Hizmet gerekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda kadro ile ilgili çalışmalar yapmak ve değişiklikleri önermek; Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığında tutulan kadro cetvelleri ile mutabakat sağlanması gerektiğinden kademe ilerlemesine ait cetvellerin her ay, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığına gönderilen kadro bilgilerini ise üç ayda bir Personel ve Eğitim Daire Başkanlığına zamanında ve düzenli olarak göndermek.
- * Kurum personelinin yetiştirilmesi ile ilgili ihtiyaç duyulan her türlü hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim taleplerini belirleyerek yerine getirmek, gerektiğinde Yüksek Kurum Başkanlığına iletmek.
- * Fazla çalışma, yan ödeme, zam ve tazminatlarla ilgili çalışmaları yapmak, yük ve kadro formlarını düzenleyerek Maliye Bakanlığına ve Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- * Ücret ve huzur hakları ile ilgili çalışmaları yapmak.
- * Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- * Kurumda görevlendirilecek üyelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- * Başkanlık için gerekli her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- * Başkanlık için ihtiyaç duyulan bina, depo, arazi ve benzeri yerlerin kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek.
- * Başkanlığın tertip, düzen, temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yürütmek.
- * Her türlü satın alma işlerini yürütmek ve konu ile ilgili ödeme emri belgesini düzenleyerek muhasebe birimine göndermek.
- * Başkanlıkla ilgili gerekli görülen hususlarda güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak ve güvenlikle ilgili iş ve hizmetleri yürütmek.
- * Personel maaşları ve yolluk, yevmiye vb. işlemleri yürütmek.
- * Sivil savunma ve yangın talimatnamesi doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- * Başkanlık hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini talep etmek.

* Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretsiz dergi ve kitap gönderilecek şahıs ve kütüphanelere, zamanında ve gecikmeksizin gönderilmesini sağlamak; listelerdeki değişiklikleri yakından takip etmek ve listelerdeki değişikliklere göre adres etiketlerini değiştirmek.

* Abonelere istenilen yayınların zamanında gönderilmesini sağlamak, abone ücretlerinin ödenip ödenmediğini denetlemek, abone sayısının arttırılmasını sağlayıcı çalışmalar yapmak.

* Bakanlık, kurum ve kuruluşların ücretsiz dergi gönderilen kütüphanelerine öbür kitapların satılmasını sağlamak.

* Öbür kurum ve kuruluşların kitap satma yerlerinde Kurum yayınlarının da satılmasını sağlamak.

* Kurum yayınlarının satılmasını sağlamak amacıyla yetkililerle gerekli protokolleri yapmak, zamanı geldikçe protokolleri yenilemek, protokol esaslarına taraflarca uyulup uyulmadığını denetlemek.

* Taşınırların kayıt ve denetim hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.

* Birim ve kurum arşiv hizmetlerini yürütmek.

* Başkanlıkça verilen öbür görevleri yapmak.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Türk Dil Kurumunun 5917 sayılı Kanun gereği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01/01/2010 tarihinde oluşturulmuştur. Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali denetim işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Maliye Bakanlığı tarafından 31/12/2005 tarihli ve 26040/3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole ilişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan Kurumumuzun 2010/1 sayılı Ön Mali Denetim Usul ve Esasları Yönergesi ile ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı 30.000 TL olarak belirlenmiştir. 02/01/2012 tarihinde yürürlüğe giren 2012/1 sayılı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesi'nde, taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarında tutar, 03.2 tüketime yönelik mal ve malzeme alımları 35.000 TL; 03.5 hizmet alımları (haberleşme giderleri hariç)

35.000 TL; 03.7 menkul mal, gayrimaddi hak alımları 35.000 TL; 03.8 gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri 35.000 TL; 06 sermaye giderleri 70.000 TL olarak belirtilmiştir.

Kurumumuz, 664 sayılı KHK ile yeniden yapılanan ve belirlenen görevlerini gerçekleştirmek üzere 2013-2017 yıllarını kapsayacak olan stratejik planını hazırlayarak gelecek beş yılın dil tasarısını da sunmuştur. 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanmış olan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasları Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmış olan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümleri doğrultusunda, 2015-2016 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlık çalışmalarına Başkanlık Makamının 29/05/2014 tarih ve 246 sayılı oluru ile başlamış ve 19/12/2014 tarih ve 559 sayılı olur ile üst yönetici tarafından onaylanmış olup 24/12/2014 tarih ve 3984 sayılı yazı ile Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilerek 01/01/2015 tarihinde uygulanması için yürürlüğe girmiştir.

5018 sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” gereğince 2015 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu ile idaremizin harcama birimleri sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde “Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri” adı altında bütçeleştirilerek tek harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi belirlenmiştir.

Ç) DİĞER HUSUSLAR

Maliye Bakanlığı tarafından **Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği** hazırlanarak 26/12/2007 tarihli ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanmıştır. Söz konusu tebliğde kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli süreçler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarını yürütmeleri istenmiştir. Milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün; kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve haberleşme ile izleme bileşenleri esas alınarak Kurumumuza ait 01/01/2015-31/12/2016 dönemini kapsayan *Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı* hazırlanmış ve 01/01/2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu sebeple öngörülen eylemlerin gerçekleşme oranlarını belirleyen iç kontrol uyum eylem planı gerçekleşme raporu hazırlanmış, üst yöneticiye sunulmuş olup Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı: "İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür."

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A) İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Ülkemizde kamu yönetiminin etkinlik düzeyinin yükseltilmesi amacıyla 2003 yılı sonunda yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ülkedeki bütün kamu kurum ve kuruluşları, çalışmalarını stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sistemi içinde planlamak ve gerçekleştirmekle yükümlü kılınmışlardır. Bu çerçevede stratejik planlama; kuruluşların politika oluşturma kapasitelerinin artırılması, kamu mali yönetiminin iyileştirilmesi, kuruluş performansının izlenmesi ve hesap verme sorumluluğunun değerlendirilmesinde temel araçlardan biri olarak kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik gereği, kamu idarelerine verilen geçiş takvimi doğrultusunda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde yer alan kurumları (Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu) kapsayan 2008-2012 yıllarına ait Stratejik Plan hazırlanarak ilgili mercilere teslim edilmiştir. Ancak 10.07.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5917 sayılı Kanun'un 47'nci maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un; a) Eki (II) sayılı Cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümüne 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu sırasından sonra gelmek üzere 3) Atatürk Araştırma Merkezi, 4) Atatürk Kültür Merkezi, 5) Türk Dil Kurumu, 6) Türk Tarih Kurumu ibaresi eklenmiştir. Bu sebeple 01.01.2010 tarihi itibarıyla adı sayılan kurumlar bütçeleri bakımından ayrı birer idareye dönüştürüldüklerinden, 2008-2012 yıllarını kapsayan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve Bağlı Kuruluşları Stratejik Planı'nın yeni duruma göre gözden geçirilerek 2012-2016 yıllarını kapsayan stratejik planlama çalışmaları başlatılmıştır. Hazırlık aşaması da dâhil olmak üzere stratejik plan süreci Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Verimlilik Genel Müdürlüğü (Millî Prodüktivite Merkezi) uzmanlarının danışmanlığında sürdürülmüş, Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2012-2016 Stratejik Plan Belgesi ilgili mevzuat doğrultusunda hazırlanmıştır.

Planlama sürecinin her aşamasında Türk Dil Kurumu Başkanlığı çalışanlarının katılımı sağlanmaya çalışılmış, bunun yanı sıra Kurumun paydaşlarının görüş ve tekliflerine de büyük önem verilmiştir.

2012-2016 stratejik planlama çalışmaları sonucunda hazırlanan stratejik plan taslağı incelenmek üzere Kalkınma Bakanlığına gönderilmiş ve inceleme sonucunda düzenlenen değerlendirme raporları Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Ancak 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun 97'nci, 101'inci, 103'üncü ve 104'üncü maddeleri dışındaki öbür hükümleri, 02.11.2011 tarihli ve 28103 Mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile iptal edilerek teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklarımızın yeniden düzenlenmesi sebebiyle 2876 sayılı Kanun'a göre hazırlanan 2012-2016 yıllarını kapsayan stratejik plan taslağı, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 7'nci maddesinin üçüncü fıkrası doğrultusunda, Kalkınma Bakanlığınca gönderilen değerlendirme raporları da dikkate alınarak 2013-2017 yıllarını kapsayacak şekilde gözden geçirilerek yenilenmiştir.

Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2013-2017 Stratejik Plan Belgesi, Kurumda yürütülen stratejik plan çalışmalarında ortaya konan çıktıları içermektedir. Belgenin birinci bölümünde stratejik planlama sürecinin örgütlenme ve yürütülmesine ilişkin açıklamalar getirilmiş, ikinci bölümde durum çözümlemesi (analizi) kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar özetlenmiştir. Kurum Kimliğinin Tanımlanması başlığı altında misyon, vizyon, temel değerler bildirimlerinin ve stratejik amaçlarının yer aldığı üçüncü bölümün ardından, dördüncü bölümde hedefler ile hedeflere ilişkin stratejiler ve performans göstergeleri sunulmuştur. Beşinci bölümde Türk Dil Kurumu Başkanlığı Stratejik Planı'nın üst politika belgeleriyle ilişkisi incelenmiştir. Altıncı bölüm ise amaçlar ve hedeflere ayrılması öngörülen kaynaklar ile 2013-2017 yılları arasındaki bütçe tahminlerinin yer aldığı maliyetlendirmeye ayrılmıştır. Stratejik plan belgesi, uygulamanın izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çerçevenin çizildiği yedinci bölümle tamamlanmıştır.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda Kurumun Genel Ağ sayfası aracılığıyla kamuoyuna sunulan Türk Dil Kurumu Başkanlığı Stratejik Planı ile misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerini sağlanması amaçlanmaktadır.

Türk Dil Kurumunun Misyon, Vizyon ve Temel Değerler Bildirimleri ile Stratejik Amaçları ve Hedefleri şöyledir:

Görev (Misyon) Bildirimi

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine ilmî araştırmalar yapmak; Türkçenin ilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak özleşmesini, gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlamaktır.

Hedef (Vizyon) Bildirimi

Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak iletişim dili, dünyada ise yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmektir.

Stratejik Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaç 1: Türkçeyi ilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.

- Hedef 1.1** Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 200 eser yayımlanacaktır.
- Hedef 1.2** İlim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunacak ve 10 adet sözlük hazırlanacaktır.
- Hedef 1.3** Her yıl 10 adet, ulusal ve uluslararası kongre, seminer, çalışma toplantısı, sempozyum vb. ilmî toplantı düzenlenecektir.
- Hedef 1.4** Yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantılara ilim adamlarının katılımı desteklenecek, ayrıca her yıl 10 adet ilim etkinliğine maddi destek sağlanacaktır.
- Hedef 1.5** Türk dili alanında kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.
- Hedef 1.6** Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 130 kişiye lisans, 65 kişiye yüksek lisans ve doktora sonrası araştırma yapan 5 ilim insanına maddi destek sağlanacaktır.
- Hedef 1.7** Türk dili ve edebiyatı alanında *Türk Dili, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten* ve *Türk Dünyası* adlı süreli yayınlar yayımlanacaktır.

- Hedef 1.8** Türk İşaret Dili Eğitim Sistemi oluşturulacak ve Türk İşaret Dili Sözlüğü hazırlanacaktır.
- Hedef 1.9** *Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü* hazırlanacaktır.
- Hedef 1.10** Uzaktan öğretim yoluyla yabancılara Türkçe öğretimi yazılımı tamamlanacaktır.
- Hedef 1.11** Farklı kültürlerin temel düşünce, ilim ve sanat eserleri Türkçeye çevrilecektir.

Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.

- Hedef 2.1** Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.
- Hedef 2.2** Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.
- Hedef 2.3** Türkçenin toplumun farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.
- Hedef 2.4** Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.
- Hedef 2.5** Bilgi teknolojisi alanındaki uygulamaların Türkçenin özelliklerine ve gereklerine uyarlanmasıyla ilgili çalışmalar desteklenecektir.

Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.

- Hedef 3.1** Türk dili ve edebiyatına ait eski dönemlerde yayımlanan eserler, belirlenen öncelikler doğrultusunda yeni Türk alfabesine aktarılacak ve yayımlanacaktır.
- Hedef 3.2** Türk dilinin gelişim sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı olayların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.

Hedef 3.3 Dilimizin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak dört belgesel hazırlattırılacaktır.

Stratejik Amaç 4: Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.

Hedef 4.1 Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.

Hedef 4.2 Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.

Hedef 4.3 Kurumun fiziksel ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.

Hedef 4.4 Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.

Hedef 4.5 Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

B) TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir. Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, ilim, kültür, sanat, edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dünyasında ortak haberleşme dili hâlini alması Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir.

Çalışanlarının yazılı ve sözlü olarak Türkçeyi kamuoyuna örnek olacak bir biçimde kullanması bir gerekliliktir. Halkın bütün bireylerinin, kitle haberleşme araçlarının Türkçeyi doğru ve güzel bir biçimde kullanmasını amaçlayan Türk Dil Kurumu çalışanlarının örnek Türkçe kullanımını sergilemesi gerekmektedir.

Paydaşlarımızın da esas değeri Türkçedir. Bu bakımdan Türk Dil Kurumu esas değerleri ile paydaşlarının esas değerleri örtüşmektedir. Esas değerler açısından yönetim, karar alma, uygulama ve hizmet üretimi sürecinde ilmîlik, güvenilirlik, saydamlık, eleştiriye açıklık,

katılımcılık Türk Dil Kurumunun öbür ilkeleridir. Türk dili üzerine araştırmalar, Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunların belirlenmesi ve çözümleri tamamen ilmî yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Türk Dil Kurumun güvenilirlik ilkesinin zedelenmemesi için ilmîlik ilkesinden asla ödün vermemektedir. Sözlüklerin, kılavuzun ve öbür kaynakların sanal ortamda kullanıma açılması; bu ürünlerin paydaşlara hızlı, ücretsiz ve kolay yolla ulaştırılmasının yanı sıra çalışmaları herkesin gözü önünde ve eleştiriye açık bir biçimde yürütmek ilkesinin gerçekleştirilmesidir. Çalışmaların sanal ortamda yürütülmesi, bir bakıma paydaşların üretim aşamasına katılmasıdır. Sözlükler, kılavuz ve öbür eserler basılmadan sanal ortamda kullanıma sunulduğu için bu ürünleri kullanan paydaşlar, eleştirilerini, katkılarını e-posta yoluyla anında Türk Dil Kurumuna iletmektedir. Böylece gözden kaçan yanlışlar, eksiklikler eser basılmadan giderilmekte, yanlış eser basımı önlenmekte, bu yolla maddi kayıpların önü de alınmaktadır. Yakın zamanda sanal ortamda açılan Türkçe Tartışma Topluluğu da paydaşların dil bilgisi, yazım kuralları, yabancı kökenli kelime ve terimler ile ilgili konulardaki görüşlerinin alındığı yeni bir ortam olmuştur.

Paydaşların gerek e-posta, dilekçe, telefonla gerek Bilgi Edinme Yasası'na göre şahsen başvurarak Türkçe ile ilgili sorularına en kısa sürede yanıt vermek Türk Dil Kurumunun ve çalışanlarının ilkesidir. Ancak sosyal ve kültürel konularda gerçeklerin ilmî yollarla ortaya konulması, hem bilgi birikimini hem başvuru kaynaklarının zenginliğini gerektirmektedir. İstenilen bilgiye ulaşmak geniş bir araştırmayı ve zaman kavramını mühim kılmaktadır. Doğru bilgiye ulaşmak, esas değerlerimiz açısından zaman almaktadır. Yine de bu hizmetler olabildiğince en kısa süre içerisinde yerine getirilmeye çalışılmaktadır.

Türk Dil Kurumu, Türkçe konusunda paydaşlarının sorularına yanıt aradığı güvenilir bir ilim kurumu olma ilkesiyle hareket etmektedir.

Temel Değerler

- Doğru, güzel ve örnek Türkçe
- İlmîlik
- Uzmanlık
- Güvenilirlik
- Güncellik
- Saydamlık
- Paylaşımcılık
- Niteliklilik
- Erişilebilirlik
- Katılımcılık
- Eleştiriye açıklık

C) DİĞER HUSUSLAR

Türk dilinin hemen her dönemine, her alanına ve her konusuna yönelik ilmî çalışmalar yürüten ve Türkçenin karşı karşıya bulunduğu sorunlara çözümler üreten Türk Dil Kurumu; yayımladığı eserlerle, düzenlediği başarılı etkinliklerle bir yılı daha geride bırakmanın sevincini ve gururunu taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu etkinlikler, ortaya konulan yayınlar; Bilim ve Uygulama Kollarında görev alan öğretim üyelerinin ve en alt kademesinden en üst kademesine kadar Türk Dil Kurumunun yönetici, uzman, memur ve hizmetli kadrosundaki bütün çalışanlarının gayretleriyle gerçekleştirilmiştir.

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Bütçe Kanunları ile Türk Dil Kurumu Başkanlığına tahsis edilen bütçe kaynağı özel bütçedir. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2015 yılında 14.400.000 TL (on dört milyon dört yüz bin lira) ödenek ayrılmış olup bu ödenekten % 94,27 oranında 13.575.083,36 TL (on üç milyon beş yüz yetmiş beş bin seksen üç lira otuz altı kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

2015 yılı geliri olarak 143.363.000 TL (yüz kırk üç milyon üç yüz atmış üç bin lira) öngörülmüş, yıl sonunda % 110.28 olan 158.106.315,58 TL (yüz elli sekiz milyon yüz altı bin üç yüz on beş lira elli sekiz kuruş) gelir elde edilmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2015 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri :

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2014 YILI		2015 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
02	Vergi dışı gelirler	-	-	-	-
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	105.218.300	71.957.264,60	92.520.000	89.854.706,46
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	1.001.000	-	301.000	0
05	Diğer gelirler	38.780.700	61.687.023,91	50.537.000	68.252.681,42
06	Sermaye gelirleri	-	-	5.000	-
09	Ret ve iadeler (-)	-	-	-	-1.072,30
Genel toplam		145.000.000	133.644.288,51	143.363.000	158.106.315,58

EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2014 YILI		2015 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	105.218.300	71.957.264,60	92.520.000	89.854.706,46
1	Mal ve hizmet satış gelirleri	2.217.300	2.448.191,93	2.518.500	2.667.889,66
2	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni gelirleri	-	-	-	-
3	Kit ve kamu bankaları gelirleri	103.000.000	69.509.072,67	90.000.000	87.186.816,80
4	Kurumlar hasılatı	-	-	-	-
5	Kurumlar kârları				
6	Kira gelirleri	-	-	-	-
9	Diğer teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	1.000	-	1.500	-
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	1.001.000		301.000	-
3	Diğer idarelerden alınan bağış ve yardımlar	-	-	-	-

EKO. KOD.		AÇIKLAMA	2014 YILI		2015 YILI	
			PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR	PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
04	4	Kurumlardan ve kişilerden alınan yardım ve bağışlar	1.001.000		301.000	-
	5	Proje yardımları		-	-	-
	6	Özel gelirler	-	-	-	-
05		Diğer gelirler	38.780.700	61.687.023,91	50.537.000	68.252.681,42
	1	Faiz gelirleri	38.511.000	61.680.892,23	50.516.000	68.242.251,21
	2	Kişi ve kurumlardan alınan paylar	210.000	-	10.000	-
	3	Para cezaları	1.000		1.000	1.122
	9	Diğer çeşitli gelirler	58.700	6.131,68	10.000	9.308,21
06		Sermaye gelirleri	-		5.000	
	1	Taşınmaz satış gelirleri	-	-	-	-
	2	Taşınır satış gelirleri	-	-	5.000	-
	3	Menkul kıymet ve varlık satış gelirleri	-	-	-	-
	9	Diğer sermaye satış gelirleri	-	-	-	-
08		Alacaklardan tahsilat	-	-	-	-
	1	Yurt içi alacaklardan tahsilat	-	-	-	-
	2	Yurt dışı alacaklardan tahsilat	-	-	-	-
09		Ret ve iadeler (-)	-		-	-1.072,30
		Genel toplam	145.000.000	133.644.288,51	143.363.000	158.106.315,58

Tablo 9. Türk Dil Kurumu 2015 yılı bütçe gelirleri (TL).

2015 yılı geliri olarak 143.363.000 TL (yüz kırk üç milyon üç yüz atmış üç bin lira) öngörülmüş, yıl sonunda % 110.28 olan 158.106.315,58 TL (yüz elli sekiz milyon yüz altı bin üç yüz on beş lira elli sekiz kuruş) gelir elde edilmiştir.

2015 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

EKO. KOD.		AÇIKLAMA	2015				
			BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01		Personel giderleri	2.692.000	3.738,78	-	2.695.738,78	2.617.696,86
02		Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	435.000	-	-	435.000	409.724,41
03		Mal ve hizmet alımı giderleri	9.094.000	1.405.000	-	10.499.000	7.827.902,09
05		Cari transferler	679.000	1.250.000	-	1.929.000	1.617.112,39
06		Sermaye giderleri	1.500.000	7.600.000	-	9.100.000	1.102.647,61
		Toplam	14.400.000	10.258.738,78	-	24.658.738,78	13.575.083,36

01		Personel giderleri	2.692.000	3.738,78	-	2.695.738,78	2.617.696,86
	1	Memurlar	2.649.000	3.738,78	-	2.652.738,78	2.572.168,32
	2	Sözleşmeli personel	46.000	-	-	46.000	45.528,54
	5	Diğer personel			-		
02		Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	435.000	-	-	435.000	409.724,41
	1	Memurlar	424.000	-	-	424.000	409.724,41
	2	Sözleşmeli personel	11.000	-	-	11.000	-
	5	Diğer personel	-	-	-	-	-
03		Mal ve hizmet alımı giderleri	9.094.000	1.405.000	-	10.499.000	7.827.902,09
	2	Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları	4.552.800	-	-	4.552.800	2.927.845,58
	3	Yolluklar	446.400	-	-	446.400	159.352,65
	4	Görev giderleri	82.700	-	-	82.700	2.063,67
	5	Hizmet alımları	2.148.500	900.000	-	3.048.500	3.106.040,05
	6	Temsil tanıtma	1.040.000	-	-	1.040.000	750.439,09

EKO. KOD.		AÇIKLAMA	2015				
			BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
03	7	Menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri	754.000	250.000	-	1.004.000	773.972,99
	8	Gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri	69.600	150.000	-	219.600	108.188,06
	9	Tedavi ve cenaze giderleri	-	-	-	-	-
05		Cari transferler	679.000	1.250.000	-	1.929.000	1.617.112,39
	1	Görev zararları	59.000	250.000	-	309.000	87.000
	3	Kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler	16.000	-	-	16.000	16.000
	4	Hane halkına yapılan transferler	604.000	1.000.000	-	1.604.000	1.514.112,39
06		Sermaye giderleri	1.500.000	7.600.000	-	9.100.000	1.102.647,61
	1	Mamul mal alımları	870.000	300.000	-	1.170.000	1.102.647,61
	2	Menkul sermaye üretim giderleri	-				
	3	Gayrimaddi hak alımları	369.000			369.000	
	4	Gayrimenkul alımları ve kamulaştırması	-	-	-		-
	5	Gayrimenkul sermaye üretim giderleri	100.000	7.300.000	-	7.400.000	-
	7	Gayrimenkul büyük onarım giderleri	161.000	-	-	161.000	-
		Toplam	14.400.000	10.258.738,78	-	24.658.738,78	13.575.083,36

Tablo 10. Türk Dil Kurumu 2015 yılı bütçe gider sonuçları (TL).

KURUMSAL KOD	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YIL SONU ÖDENEĞİ	YIL SONU HARCAMA
40050036	14.400.000	24.658.738,78	13.575.083,36
Genel toplam	14.400.000	24.658.738,78	13.575.083,36

Tablo 11. Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2015 mali yılı kurumsal kod ölçeğinde ödenek ve harcama miktarları.

KODU	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ	İPTAL EDİLEN ÖDENEK
03	Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri	358.200	357.432	768
08	Dinlenme, kültür ve din hizmetleri	24.300.538,78	13.217.651,36	11.082.887,42
	Toplam	24.658.738,78	13.575.083,36	11.083.655,42

Tablo 12. 2015 mali yılı fonksiyonel sınıflandırmaya göre bütçe giderleri.

TERTİBİ	TOPLAM ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME ORANI %
01 PERSONEL GİDERLERİ	2.695.738,78	2.617.696,86	97,10
02 SOS. GÜV. KUR. PRİMİ	435.000	409.724,41	94,18
03 MAL VE HİZ. ALIMLARI	10.394.000	7.827.902,09	75,31
05 CARİ TRANSFERLER	1.929.000	1.617.112,39	83,83
06 SERMAYE GİDERLERİ	9.100.000	1.102.647,61	12,11
Toplam	24.658.738,78	13.575.083,36	55,05

Tablo 13. 2015 mali yılı ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe ödeneklerinin gerçekleşme oranları.

Personel giderleri için 2.695.738,78 TL (iki milyon altı yüz doksan beş bin yedi yüz otuz sekiz lira yetmiş sekiz kuruş) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten % 97,10 oranında 2.617.696,86 TL (iki milyon altı yüz on yedi bin altı yüz doksan altı lira seksen altı kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 435.000 TL (dört yüz otuz beş bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten % 94,18 oranında 409.724,41 TL (dört yüz dokuz bin yedi yüz yirmi dört lira kırk bir kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve hizmet alımı giderleri için 10.394.000 TL (on milyon üç yüz doksan dört bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten % 75,31 oranında 7.827.902,09 TL (yedi milyon sekiz yüz yirmi yedi bin dokuz yüz iki lira dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Cari transferler için 1.929.000 TL (bir milyon dokuz yüz yirmi dokuz bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten % 83,83 oranında 1.617.112,39 TL (bir milyon altı yüz on yedi bin yüz on iki lira otuz dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sermaye giderleri için 9.100.000 TL (dokuz milyon yüz bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten % 12,11 oranında 1.102.647,61 TL (bir milyon yüz iki bin altı yüz kırk yedi lira atmış bir kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliği'nin 27. maddesine istinaden düzenlenen ve 02/01/2012 tarihinde tasdiklenerek yürürlüğe konulan "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol Usul ve Esasları Yönergesi"ne göre Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Harcama biriminin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı KDV hariç Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları için 35.000 (otuz beş bin lira), hizmet alımları (Haberleşme Giderleri Hariç) 35.000 TL (otuz beş bin lira), Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımları 35.000 TL (otuz beş bin lira), Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri 35.000 TL (otuz beş bin lira) ve Sermaye Giderleri için 70.000 TL (yetmiş bin lira)'yı aşan giderler ön mali kontrole tabi tutulur.

Kurumumuzun gelir ve giderlerinin takibi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile ikinci mevzuatın ilgili maddeleri gereği muhasebe yetkilimiz tarafından yapılmaktadır.

B) PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Faaliyet ve Proje Bilgileri

1.1. İlmî Faaliyetler

Türk Dil Kurumunda ilmî etkinliklerin büyük bir bölümü Kurum içinde oluşturulan çalışma gruplarında gerçekleştirilmekteyken Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 24/09/2013 tarihli ve 678/12 sayılı kararı gereğince bu çalışma grupları feshedilerek yerlerine Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Sözlük Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu ile Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu kurulmuştur. Bilim ve Uygulama Kollarının görev ve çalışma usul ve esasları şöyledir:

Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

a) Bilim ve Uygulama Kolları, Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının ilmî araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.

b) Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri üç yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içerisinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır, bu şekilde seçilenlerin görev süresi de üç yıldır.

Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- a) Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- b) Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- c) Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek; konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- ç) Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- d) Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle; eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla; araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve iş birliği yapmak.

e) Kendilerine bağlı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

Bilim ve Uygulama Kolu Başkanlarının Görevleri

a) Kendilerine verilen ilmî çalışmaları, hizmet ve görevleri çalışma grupları ve kollarla iş birliği içinde uyumlu bir şekilde yürütmek ve sonuçlandırmak.

b) Bilim ve Uygulama Kolu faaliyetlerinin stratejik planda belirlenen amaç, ilke ve çalışma esasları doğrultusunda yapılmasını sağlamak; bu amaçla gerekli tedbirleri almak ve ilgili Kurum Başkanlığına önerilerde bulunmak.

c) Bilim ve Uygulama Kolu içinde iş bölümü yapmak, çalışmaları yürütmek ve çalışma konuları ile ilgili diğer birimlerle iş birliği ve yardımlaşmayı sağlamak.

ç) Kurum Başkanına Bilim ve Uygulama Kolu çalışmaları hakkında haziran ve aralık aylarında iki defa rapor vermek.

Bilim ve Uygulama Kolunun Çalışma Usul ve Esasları

a) Bilim ve Uygulama Kolu, çalışmalarını Kurumca tahsis edilen yerlerde, belirlenecek düzen ve programa göre sürdürür.

b) Bilim ve Uygulama Kolu, yıllık çalışma programını ve çalışma takvimini belirler ve Kurum Başkanlığına sunar.

c) Bilim ve Uygulama Koluna verilen iş, belirlenen süre içinde bitirilemediği takdirde Yönetim Kurulunun kararı ile süre uzatılabilir. Hizmet, belirlendiği şekilde yerine getirilemediği takdirde Bilim Kurulunun kararı, Kurum Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla görev süresini tamamlamaları beklenilmeden ilgili Bilim ve Uygulama Kolunun başkan ve üyeleri yeniden belirlenir.

ç) Bilim ve Uygulama Kolunun raporları varsa karşı görüşler de eklenerek Kurum Başkanlığına iletilir.

Bilim ve Uygulama Kollarının Çalışmaları ile İlgili Değerlendirme

1. Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri

a) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, 6 Haziran 2014 günü Türk Dil Kurumunda düzenlemiş olduğu “Birleşik Fiil” konulu toplantının sunum ve tartışma metinlerini bir kitap halinde düzenleyerek basılması için kuruma sunmuş, ikinci aşama olarak hazırlanan eserle ilgili rapor yazıcıdan gelen düzeltme isteklerini yapmış ve tekrar Kuruma teslim etmiştir.

b) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, 31 Ekim-1 Kasım 2014 tarihinde Konya’da “Türkiye Türkçesi Ses ve Şekil Bilgisi” adıyla gerçekleştirdiği sempozyum bildiri metinlerini de kitap olarak basılmak üzere Kuruma teslim etmiştir.

c) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, 05.06.2015 tarihinde Türk Dil Kurumunda “Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Terimleri Sorunları” konulu sempozyum düzenlemiş, sempozyumda 9 bildiri sunulmuştur. Sunum ve tartışma metinlerinin bir kitap hâlinde düzenlenmesi konusunda çalışmalar sürmektedir.

ç) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, Mayıs 2016 tarihinde “Türk Dilinde Ekler” konulu sempozyum düzenlenmesini kararlaştırmış, bu konu kurumun Genel Ağ sayfasında duyurulmuştur.

d) Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu, *Türkçe Sözlük*’teki gramer terimi tanımlarının iyileştirilmesi üzerine çalışma başlatmış olup ekte sunulan sözlük maddeleri üzerinde çalışma yapılmıştır. Söz konusu çalışma kol toplantılarında sürdürülmektedir.

2. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Çalışma Grubu 2015 Yılı Faaliyetleri

29/01/2015 tarihli ve 697121 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kurulan “Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Çalışma Grubu” 2015 yılı Şubat ayından itibaren Türk Dil Kurumu Başkanlığında 20 kez toplanmış, sözlüğün A ve B maddesinde yer alan kelimeler üzerinde görüş ve değerlendirmelerde bulunulmuştur. Düzeltme ve tashih işlerinin sürdürülmesine devam edilecektir.

3. Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri

Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim Kolu, 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 10. maddesi uyarınca kurulmuştur. Amacı, Türkçenin eğitim ve öğretim kurumlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görev üstlenmek, yabancıların Türkçeyi öğrenmesini

kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak, Türkçenin tanıtılması ve öğretilmesine yönelik çalışmalar yürütmektir.

Başkanlığını Prof. Dr. Hayati DEVELİ'nin yürüttüğü, Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Prof. Dr. Şeref BOYRAZ, Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU ve Doç. Dr. Funda KARA'nın üyesi bulunduğu Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim Kolunun 2015 yılına ait faaliyet raporu aşağıdaki gibidir:

3.1. Toplantılar

20 Mart 2015 tarihinde, ilk toplantı gerçekleştirilmiş ve 2015 yılında düzenlenecek çalışmalara dair planlama yapılmıştır. Bilim kolu, 17 Nisan, 22 Mayıs ve 18 Aralık 2015 tarihlerinde üç toplantı daha gerçekleştirmiştir ve planlanmış faaliyetler hakkında durum değerlendirmesi yapmıştır.

Yapılan toplantılarda Slav Dillilere Türkçenin Öğretimi Sempozyumu, (Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu ve I. Milletlerarası Kafkas Türkologları Çalışma Toplantısı'nın süreçleri takip edilmiş; Yunus Emre Enstitüsü uzmanlarınca yapılan sunum sonrası Enstitü tarafından hazırlanan Türkçenin Uzaktan Eğitimi ve Öğretimi Projesi'ne paydaş olunması kararlaştırılmış; genel Türkçe eğitimi üzerinde çalışılması uygun görülmüştür. Ayrıca yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi için müfredat oluşturulması ve geliştirilmesi ile bu konuda bir metodoloji kitabının hazırlanması konularında ilgililerden görüş alınması sağlanmış; 2016 yılında yapılması planlanan metodoloji çalışması için tarama yapılmıştır.

3.2. Faaliyetler

11-12 Haziran 2015 tarihinde Varşova'da Yunus Emre Enstitüsü ev sahipliğinde düzenlenen Slav Dillilere Türkçenin Öğretimi Sempozyumu'na destek verildi. Sempozyuma Azerbaycan, Rusya ve Ürdün gibi pek çok ülkeden bilim adamı katılarak bildiri sundu.

8-10 Ekim 2015 tarihinde Erzurum'da Yunus Emre Enstitüsü ve Atatürk Üniversitesi Dil Eğitim ve Öğretimi Uygulama Merkezi ile birlikte Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu düzenlendi. Sempozyuma Arnavutluk, Kazakistan, Kırgızistan, Moğolistan ve Polonya gibi pek çok ülkeden bilim adamı katıldı. İki gün boyunca altı oturumda toplam 25 bildiri sunuldu.

28-29 Kasım 2015 tarihinde İstanbul'da Yunus Emre Enstitüsü iş birliği ile I. Milletlerarası Kafkas Türkologları Çalışma Toplantısı düzenlendi. Toplantıya Azerbaycan ve Gürcistan'dan gelen bilim adamlarının yanı sıra yurt içinden de katılım sağlandı. Kafkas

Türkolojisi'nin sorunları tartışılarak çözüm teklifleri sunuldu. İlgili kamu kurumlarının temsilcilerinin de bulunduğu toplantının sonucunda hazırlanan rapor katılımcılara gönderildi.

2015 yılında gerçekleştirilen faaliyetler, Türkçenin eğitimi ve öğretimi konusunda alana katkı sağlayacak sonuçlar elde edilerek başarıyla tamamlanmıştır.

3.3. Yayınlar

2014 yılında gerçekleştirilen Ana Dili Olarak Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Çalışma Toplantısı ile Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu; Türkoloji Tabanlı Öğretim başlıklı faaliyetlerin bildiri kitaplarının neşri hususunda tashih çalışmaları tamamlanmıştır. Mezkûr kitapların 2016 yılı içerisinde yayımlanması öngörülmektedir.

3.4. Değerlendirme

Toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda üç faaliyet düzenlenmiştir. Bu faaliyetler, Türk Dil Kurumunun görevlerine uygunluğu gözetilerek hazırlanmıştır. Faaliyetler, alana sundukları katkı ve Türk Dil Kurumunun çalışmalarına verdikleri destek bakımından oldukça faydalıdır. Bu faaliyetler vesilesiyle Kurumun öğrenci ve bilim adamlarına ulaşması, yeni araştırmacıları tanınması mümkün olmuştur.

4. Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Bilim Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri

Bilim Kolumuz, Türk yazı dilleri ve ağızları ile ilgili yapılacak uzun vadeli çalışmalarını da planlamak üzere 2015 yılı içerisinde şu faaliyetleri yapmıştır:

4.1. Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası hazırlamak üzere proje hazırlama çalışması başlatılmıştır. Bu amaçla yapılan Bilim Kolu toplantılarında şunlar yapılmıştır:

4.1.1. Hazırlanacak olan atlas için derlemelerin yapılacağı sınırların nereler olacağı, kimlerin derlemeci olabileceği, derlemecilerin nasıl eğitileceği vb. konular tartışılmıştır.

4.1.2. Yapılacak olan atlasın matbu metin mi olacağı yoksa özel yazdırılmış bilgisayar programı şeklinde mi olacağı tartışılmış ve bilgisayar programıyla hazırlanıp dijital ortamda da yayınlanmasının uygun olduğu görüşünde birleşilmiştir.

4.1.3. Bu amaca yönelik olarak bilgisayar yazılımcıları da davet edilerek istenilen yazılımın ayrıntıları tartışılarak teknik bilgiler alınmıştır.

4.1.4. Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN tarafından hazırlanan “Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası” projesine son şeklin verilmesi için yapılan toplantıya, ağız atlasları konusunda uzman olan ve Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu üyesi olmayan 3 bilim insanı (Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Prof. Dr. Erdoğan BOZ, Doç. Dr. Nihal ÇALIŞKAN) da davet edilmiş ve konu ayrıntılı olarak tartışılmıştır.

4.1.5. Toplantılarda Kerkük’ten Kosova’ya kadar Türkiye Türkçesi ağızlarının konuşulduğu 36000 yerleşim biriminden 9000’ine gidilip derleme yapılması görüşü benimsenmiştir.

4.1.6. 9000 yerleşim biriminden yapılacak derlemeleri yapacak olan araştırmacılara ne kadar ve ne şekilde ücret ödenmesinin gerektiği konusunun tartışılacağı toplantıya Türk Dil Kurumunun hesap işlerinde görevli elemanı da davet edilmiş ve görüş alınmıştır. O toplantıda; derlemecilere ücret ödeme işinin elden yapılamayacağı, ancak bir anket firmasından hizmet alımı suretiyle bu işin mümkün olduğu yönünde bilgi alınmıştır.

4.1.7. 2015 yılı bittiğinde, amacımıza uygun bir bilgisayar yazılımının maliyeti için bir proforma fatura alınarak yaklaşık bedel belirlenebilmiştir fakat sadece bir anket firmasından hizmet alımı yoluyla ödeme yapılacak olan derlemecilerin ücreti belirlenememiştir. Bu tür bir hizmet alımının ne kadara mal olabileceğinin belirlenmesi için Bilim Kolumuz 21 Ocak 2016 tarihinde toplantı yapacaktır.

4.1.8. 21 Ocak 2016 tarihinde yapılması planlanan Bilim Kolu toplantısında derlemecilere verilecek paranın belirlenmesinden sonra “Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası” projesi; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilimsel Proje ve Destek Sistemi’ne yüklenecektir.

4.2. Türk Dil Kurumu tarafından daha önceki yıllarda yapılmış olan “Türkiye Türkçesi Ağızları Çalıştayları”ndan Urfa’da yapılan toplantının bildirileri basılmış idi. Ancak Sakarya, Kars, Edirne’de yapılan çalıştayların bildirileri henüz yayımlanmamıştı. İlgili çalıştayların bildirilerinin yayına hazırlanması çalışmalarının kol uzman ve uzman yardımcıları (Sakarya için Uzman Abdullah DURKUN, Kars için Uzman Âdem TERZİ, Edirne için Uzman Yardımcısı Erol DENİZ) tarafından yapılması kararlaştırıldı. Bu çalışmalar devam etmektedir.

4.3. Bilim Kolu üyemiz Prof. Dr. Mertol TULUM’un üyeliğinin son bulmasından dolayı onun yerine Prof. Dr. Mehmet AYDIN görevlendirilmiştir.

5. Yazıt Bilimi Kolu 2015 Yılı Faaliyetleri

Yazıt Bilimi Kolu, 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 10. maddesi uyarınca ve 31 Temmuz 2012 tarihli, 28370 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilim Kurulu Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde kurulmuştur.

Yazıt Bilimi Kolu'nun temel amaçları şunlardır :

- a) Yazıt biliminin kapsamı içinde yer alan (her türlü dil ve alfabe ile yazılmış); Türk boy ve toplulukları tarafından farklı zamanlarda ve farklı mekânlarda vücuda getirilen yazılı eserleri ve diğer grafiksel öğeleri araştırıp incelemek,
- b) Farklı disiplinler arasında iş birliği yaparak yazıtların dökümünü çıkarıp yayınlamak,
- c) Kongre, konferans, panel, sempozyum ve çalışma toplantıları düzenleyerek akademik ortamda ve toplumda yazıtlarla ilgili farkındalık bilinci oluşturmak ve geliştirmek,
- ç) Hazırlanacak projeler sayesinde yazıtlarla ilgili sorunları tespit etmek ve bu sorunlar için çözüm yolları üretmek.

Başkanlığını Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ'ın yürüttüğü Yazıt Bilimi Kolu'nun üyelerini Prof. Dr. Ahmet Kazım ÜRÜN, Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ, Prof. Dr. Şeref BOYRAZ ve Doç. Dr. Funda KARA oluşturmaktadır.

5.1. Yapılan Kol Toplantıları ve Alınan Kararlar

Yazıt Bilimi Kolu, 2015 yılı içerisinde 20.02.2015, 16.04.2015 ve 08.09.2015 tarihlerinde olmak üzere toplam 3 kez toplantı yapmış; aşağıda dikkatlere sunulan kararları almıştır:

20/02/2015 tarihli toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır :

1. Kolların faaliyet alanlarını ilgilendiren faaliyetlerde ilgili kolla iş birliği yapılması, bu vesileyle Kurumun işleyişinin doğru yapılandırılmasının sağlanması,
2. Bilim Kurulunda kararlaştırıldığı üzere Kuruma gelen projelerin ilgili kolda ön değerlendirme yapıldıktan sonra Proje Değerlendirme Komisyonuna havale edilmesi,
3. Arap Harfli Yazıtlar ve Ahlat Mezar Taşları Çalışma Toplantısı Bildirileri kitabının yayımlanması,

4. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti Bakü'de Milletlerarası Arap Harfli Mezar Taşları ve Yazıtlar Çalışma Toplantısı'nın düzenlenmesi,

5. Arap harfli yazıtlarla ilgili 08-10 Ekim 2015 tarihleri arasında "Arap Harfli Mezar Taşları Sempozyumu"nun düzenlenmesi.

16/04/ 2015 tarihli toplantıda aşağıdaki çalışma başlıkları karara bağlanmıştır:

1. Kurumumuzun 2013-2017 Stratejik Planı'nın 1. stratejik amacının 3. hedefinde yer alan "Her yıl saha ile ilgili milletlerarası 2 toplantının yapılması" hususu gereği, 15-18 Ekim 2015 tarihinde düzenlenmesi planlanan "Türk Dünyası Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantısı"na ilişkin ön yazışmaların yapılması,

2. 19-21 Kasım 2015 tarihinde Kurumumuz ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde "Bursa'daki Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantısı" yapılmak üzere gerekli yazışmaların yapılması,

3. Kurumumuzun Bilim Kurulu ve Yazıt Bilimi Kolu Üyesi Prof. Dr. Şeref BOYRAZ tarafından 22 Mayıs 2015 tarihinde saat 14:00'te Kurumumuz konferans salonunda "Osmanlı Mezar Taşları" adlı konferansın verilmesi.

08/09/2015 tarihli toplantıda ise 2016 yılında aşağıda adları yer alan çalışmaların yapılması kararlaştırılmıştır:

1. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti Bakü'de 15-18 Ekim 2015 tarihleri arasında düzenlenmesi planlanan ve karan alınan, ancak Azerbaycan Cumhuriyeti'nde yapılacak seçimler sebebiyle gerçekleştirilemeyen Milletlerarası Arap Harfli Mezar Taşları ve Yazıtlar Çalışma Toplantısı'nın 30 ilim adamının katılmaları sağlanarak 27 Nisan-01 Mayıs 2016 tarihleri arasında Kurumumuz ve Kosova Cumhuriyeti Priştine Üniversitesi Filoloji Fakültesi iş birliğinde Priştine ve Prizren'de düzenlenmesi,

2. 25-29 Mayıs 2016 tarihleri arasında Milletlerarası Köktürk Harfli Yazıtlar ve Güncel Sorunlar Sempozyumu'nun Kurumumuz ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi iş birliğinde Bişkek ve Issık Göl'de düzenlenmesi,

3. 15/07/2016 tarihinde 10 yurt dışı, 5 yurt içi katılımcı ilim adamının katılacağı Toharca konulu bir toplantının Kurumumuz konferans salonunda yapılmasına; Toharca

üzerine Yazıt Bilimi Kolu'nun ilgi alanına giren konularda Türk Dil Kurumu bünyesinde sempozyum, panel, konferans ve çalışma toplantısı gibi faaliyetlerin düzenlenmesi,

4. 05-08 Haziran 2014 tarihleri arasında Bitlis Eren Üniversitesinin iş birliği ile Ahlat'ta gerçekleştirilen ve kitap olarak yayımlanması kararlaştırılan Arap Harfli Yazıtlar ve Ahlat Mezar Taşları Çalışma Toplantısı'na ait bildirilerin 19-21 Kasım 2015 tarihinde Kurumumuz ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde yapılacak olan Bursa'daki Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantısı bildirileriyle birlikte değerlendirilip yayımlanması.

5.2. Yazıt Bilimi Kolu'nun Gerçekleştirdiği Faaliyetler:

1. Kurumumuzun Bilim Kurulu ve Yazıt Bilimi Kolu Üyesi Prof. Dr. Şeref BOYRAZ tarafından 22 Mayıs 2015 tarihinde saat 14:00'te Kurumumuz konferans salonunda "Osmanlı Mezar Taşları" adlı konferans verilmiştir.

2. Kurumumuzun Bilim Kurulu Üyesi ve Yazıt Bilimi Kolu Başkanı Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ tarafından 18 Kasım 2015 tarihinde İstanbul Kültür Üniversitesinde "Dünü ve Bugünüyle Eski Türk Yazıtları" adlı konferans verilmiştir.

3. 19-21 Kasım 2015 tarihleri arasında Kurumumuz ve Bursa Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde 25 bilim adamı ve araştırmacının katıldığı "Bursa'daki Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantısı" düzenlenmiştir.

4. "Ahlat ve Bursa Mezar Taşları ve Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantıları Bildirileri" adlı kitabın yayımlanmasının karara bağlanması sonrasında kitabın hazırlanmasına yönelik çalışmalar hâlihazırda devam etmektedir.

5.3. Değerlendirme:

Yazıt Bilimi Kolu toplantılarında alınan kararlar gereğince 2015 yılında 3 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bakü'de yapılması planlanan faaliyet ise Azerbaycan'da yapılan seçimlerin tarihiyle çakıştığından bu faaliyetin 27 Nisan-01 Mayıs 2016 tarihleri arasında Kosova Cumhuriyeti'nde yapılması kararlaştırılmıştır.

"Ahlat ve Bursa Mezar Taşları ve Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantıları Bildirileri" adlı kitabın hazırlık çalışmaları sürdürülmektedir.

Yukarda dikkatlere sunulan toplantılar ve yapılan çalışmalar, Türk Dil Kurumunun görev sorumlulukları göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.

Yazıt bilimi alanında ülkemizde bugüne kadar yapılan çalışmaların yetersiz olduğu bilinmektedir. Yazıt Bilimi Kolu tarafından gerçekleştirilen ve birçoğu alanında ilk olma özelliği taşıyan faaliyetler, bilim çevrelerinde ve kamuoyunda büyük ilgi görmüş, Kurumumuzun işlerliğini ve kamuoyundaki itibarını artırmıştır.

6. Yayın Ve Tanıtma Kolunun 2015 Yılı Faaliyetleri

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN'ın başkanlığında ve üyeler Prof. Dr. Abdülkadir GÜRER, Ali KARAÇALI, Prof. Dr. Mehmet NARLI, Prof. Dr. Mehmet ÖLMEZ ve Prof. Dr. M. A. Yekta SARAÇ'tan oluşan Yayın ve Tanıtma Kolu'nun 2015 yılı faaliyet raporu incelemeye gönderilen eserler, baskı kararı verilen eserler, olumsuz eserler, ön inceleyciye gönderilen eserler ve öbür hususlar başlıkları altında tablo hâlinde sunulmuştur.

2015 yılında incelemeye gönderilen eserler

No: Yazar/Hazırlayan adı	Eser adı
1. Filiz Meltem Erdem UÇAR	<i>Çağatay Türkçesinde İsim</i>
2. Mustafa S. KAÇALIN, Hayati DEVELİ ve Mehmet ÖLMEZ	<i>Mahmūd al-Kāshārī'nin 1000. Doğum Yıldönümü Dolayısıyla Uluslararası Dîvānu Lugātî 't-Turk</i>
3. Mehmet ÖLMEZ	<i>Orta Asya'dan Anadolu'ya Alfabeler</i>
4. Mustafa S. KAÇALIN ve Mehmet ÖLMEZ	<i>Ötüken'den İstanbul'a Türkçenin 1290 Yılı (720-2010)</i>
5. Yavuz Bülent BAKİLER	<i>Arif Nihat ASYA</i>
6. Ali GÜL	<i>British Library OR 9515'teki Türkçe Kur'an Tercümesi</i>
7. Mustafa SARI	<i>Esbāb ve 'Alāmāt-ı Semerkandi</i>
8. Behrouz BİCBABAEİ	<i>Malekan İli Ağzı</i>
9. Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu	<i>Türk Dil Bilgisi Toplantıları II: Türkiye Türkçesi Ses ve Şekil Bilgisi Sempozyumu</i>
10. Ayşe İLKER	<i>Manisa Ağızları</i>
11. Osman YILDIZ-Vedat KARTALCIK	<i>Burdur ve Yöresi Ağızları</i>
12. Ömer ZÜLFE	<i>Hecrî [ö. 1557] Kara Çelebî Muhyiddin Mehmed Dîvân İnceleme-Metin-Çeviri-Dizin</i>
13. Turan KARATAŞ	<i>Yeni Türk Şiiri Seçkisi</i>
14. Cihan OKUYUCU, Sadık YAZAR	<i>Konyalı Muhyî İbtidânâme Tercümesi (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım)</i>
15. Fahir İZ	<i>Hâmid'in Dili ve Üslubu</i>

No:	Yazar/Hazırlayan adı	Eser adı
16.	CANİ (İsa) Cinfer	<i>Salır İbretlik Sözler</i>
17.	Mehdi ERGÜZEL	<i>İsmail Habip SEVÜK</i>
18.	Ceyda ÖZCAN	<i>Eski Uygurca Kuanşı İm Pusu İncelemesi (Metin-Çeviri-Açıklamalar-Sözlük)</i>
19.	Bekir Ali DEMİREL	<i>Palu Merkezi Ağzı Söz Varlığı</i>
20.	Hamdi HASAN	<i>Türkçe-Makedonca Sözlük</i>
21.	Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi BilimKolu	<i>Ana Dili Olarak Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Çalışma Toplantısı</i>
22.	Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim Kolu	<i>Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu: Teknoloji Tabanlı Öğretim</i>
23.	Özer ŞENÖDEYİCİ	<i>Nâilî Divanı Sözlüğü</i>
24.	Canan İLERİ	<i>Eskişehir İli Odunpazarı Senti Ağzı</i>
25.	Vahit TÜRK	<i>Besim ATALAY</i>
26.	Nabi KOBOTARIAN	<i>İran Azerbaycanı Âşık Destanları 2</i>
27.	Meryem ARSLAN	<i>Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd Fi 'ilmi'-t-Tıbb</i>
28.	Gyula NÉMETH, Hüseyin NamıkORKUN	<i>Kumuk ve Balkar Söz Notları</i>
29.	Servet ERTEKİNOĞLU	<i>Ahlat Ağzı'nın Söz Varlığı</i>
30.	Hacer TOKYÜREK	<i>Altun Yarık Sudur IV. Tegzinç (Karşılaştırmalı Metin Yayını)</i>
31.	Paşa YAVUZARSLAN	<i>Osmanlı Dönemi Türk Sözlükçülüğü</i>
32.	Talip DOĞAN	<i>Urmiye Ağzıları</i>
33.	Ali Özgün ÖZTÜRK	<i>Dil Devriminin Türkçenin Söz Varlığına Etkileri</i>
34.	İbrahim ARISOY	<i>Türkçe-Gürcüce Sözlük</i>
35.	Bekir Ali DEMİREL	<i>Palu Merkezi Ağzı Ses Bilgisi</i>
36.	Kurtuluş ÖZTOPÇU	<i>Elementary Turkish</i>
37.	Çiğdem AKYÜZ	<i>Bağış Destanı İnceleme-Metin Sözlük</i>
38.	Mahmut ŞARLI	<i>Riyâzü'l-Cinân</i>
39.	Oktay Selim KARACA	<i>Çağdaş Türkçede Cümle</i>
40.	Hayrullah KAHYA	<i>Karamanlîca (Yunan Harfli Türkçe) Resimli Bir Çocuk Dergisi Angeliaforos</i>
41.	Özlem FEDAİ	<i>Şark'tan ve Anadolu'dan Masallar</i>
42.	Hacer TOKYÜREK	<i>Eski Uygur Türkçesinde Budizm ve Manihaizm Terimleri</i>
43.	Murat ELMALI	<i>Eski Uygurca Altı Dışlı Fil Hikâyesi</i>
44.	Murat ELMALI	<i>Eski Uygurca Gramer Terimleri vibakti-samaz</i>
45.	Abdullah KIZILCIK, HüseyinYAZICI, Mehmet YAVUZ	<i>Türkçe- Arapça Sözlük</i>

No:	Yazar/Hazırlayan adı	Eser adı
46.	Türk Dil Kurumu	<i>Milletlerarası Soğd-Türk Münasebetleri Sempozyumu</i>
47.	Ali KARAÇALI	<i>Türk Dili Söyleşileri</i>
48.	Mehmet Ali Yekta SARAÇ	<i>Muallim Naci'nin Istilahat-ı Edebiyye</i>
49.	İsa CAÑ	<i>Salar İbret Sözler</i>
50.	Mehmet ÖLMEZ-Yong-Söng LI	<i>Türk Dillerinin Okul Kitaplarından Seçmeler</i>
51.	Jens Peter LAUT, Mehmet ÖLMEZ	<i>Makaleler 1-2 (Küçük Yazılar/ Kleine Schriften)</i>
52.	Talip DOĞAN	<i>Urmiye Ağızları</i>
53.	Meryem Arslan SARMAN	<i>Kitāb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dāvūd Fm 'ilmi' ı- Tıbb</i>
54.	İbrahim ARISOY	<i>Türkçe-Gürcüce Sözlük</i>
55.	Salim KÜÇÜK	<i>Tanıkları ile Tarihi Türk Lehçelerinde Renk Adları Sözlüğü</i>
56.	Öztürk EMİROĞLU	<i>Polonya'da Türkoloji</i>
57.	Münire Kevser BAŞ	<i>Çocuk ve Allah'ın Poetikasının İzinde</i>
58.	Yonca TÜRK	<i>Örneklerle Türk-Alman İşaret Dilleri</i>
59.	Faysal Okan ATASOY	<i>Kırım Yurtına ve Ol Taraflarga Dâir Bolgan Yarlıglar ve Hatlar I Metin, II Dizin</i>
60.	Ömer ZÜLFE	<i>Fuzûlî Beng ü Bâde (İnceleme-Tenkitli Metin-Çeviri-Açıklamalar-Sözlük-Dizin)</i>
61.	Hasan KARACA	<i>Türkiye Türkçesinde Eklerin İşlevleri</i>
62.	Birol İPEK	<i>Türkçede Pekiştirme Edatları</i>
63.	Fevzi ERSOY	<i>Çuvaş Türkçesi Grameri</i>
64.	Alaeddin USTA	<i>DOSTÇA</i>
65.	Gulayhan AQTAY	<i>Eliyahu b. Yosef Qılcı. Anthology of Crimean Karaim and Turkish Literature. Critical Edition</i>
66.	İbrahim KAYA	<i>Şerh-i Dîvân-ı Hâfız (Bosnalı Sudî)</i>
67.	Zümrüt EMİROĞLU	<i>Şükrullâh 'İlmü'l-Edvâr (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük)</i>
68.	Turan KARATAŞ	<i>Yeni Türk Şiiri Seçkisi</i>

2015 yılında baskı kararı verilen eserler

No:	Yazar adı	Eser adı
1.	Nicholas POPPE, Günay KARAAĞAÇ	<i>Moğol Yazı Dilinin Grameri</i>
2.	Aziz MERHAN	<i>Abdulla Qodiriy ve Özbek Romanının Doğuşu</i>
3.	Şemseddin Sami, Paşa YAVUZARSLAN	<i>Kamus-i Türkî</i>
4.	Ahmet CAFEROĞLU	<i>Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü</i>
5.	Turhan BAYTOP	<i>Türkçe Bitki Adları Sözlüğü</i>
6.	Hüseyin Namık ORKUN	<i>Türk Sözlüğünün Aslı</i>
7.	Seyfettin ALTAYLI	<i>Ansiklopedik Azerbaycan Türkçesi Sözlüğü</i>
8.	İ. Çetin DERDİYOK, H. Dilek BATİSLAM	<i>Ölümünün 300. Yılında Nâbî'ye Armağan</i>
9.	Türk Dil Kurumu	<i>Ölümünün 100. Yılında Ârmin VÁMBÉRY'yi Anma Toplantısı (6-7 Eylül 2013)"</i>
10.	Mustafa SARI	<i>Türk Dilinde Art Zamanlı Değişmeler (Yüz Hadis Yüz Hikâye)</i>
11.	Rıdvan ÖZTÜRK	<i>Yeni Uygur Türkçesi Grameri</i>
12.	Kemal ERASLAN	<i>Alî Şîr Nevayî'nin Mecâlisü'n-Nefâyis</i>
13.	Ahmet Bican ERCİLASUN, Ziyat AKKOYUNLU	<i>Kâşgarlı Mahmud, Dîvânü Lugâti't-Türk</i>
14.	Mustafa Kemal ATATÜRK	<i>Geometri</i>
15.	Yong-Söng LI	<i>Brockelmann'ın "Doğu Türkçesinin Grameri" için dizin</i>
16.	Sir Gerard CLAUSON, Fatma KÖMÜRCÜ	<i>Türkçe-Moğolca Çalışmaları</i>
17.	Kemal ERASLAN	<i>Alî-Şîr Nevâyî'nin Mizânu'l-Evzân</i>
18.	Mehmet Ali AĞAKAY	<i>Atatürk'ten 20 Anı</i>
19.	Sabahattin KÜÇÜK	<i>Bâkî Dîvânı</i>
20.	Erkin EMET	<i>Doğu Türkistan Uygur Ağızları</i>
21.	Zemire GULCALI	<i>Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur'dan "Aç Bars" Hikâyesi</i>
22.	Mehmet Bahaettin TOVEN, Abdülkadir HAYBER	<i>Yeni Türkçe Lügat</i>
23.	Veteriner Hekimliği Terimleri Çalışma Grubu	<i>Veteriner Hekimliği Terimleri Sözlüğü</i>
24.	Türk Dil Kurumu ve İstanbul Üniversitesi	<i>Uluslararası Yaşayan Türkçe Bilgi Şöleni (Vefatının 30. Yılında Prof. Dr. Faruk Kadri TİMURTAŞ Hatırasına)</i>
25.	Gurbandurdu GELDİYEY, Yaşar KARAYUNUSOĞLU	<i>Karşılaştırmalı Türkmen Atasözleri</i>
26.	Milan ADAMOVIĆ, Aziz MERHAN	<i>Çağatayca Bir Masal Mecmuası</i>
27.	Ebu'l-Gazi Bahadır Han	<i>Şecere-i Terâkime</i>

No:	Yazar adı	Eser adı
28.	A. Naci TOKMAK	‘Alişir-i Nevâî’nin, <i>Mecâlisü’n-Nefâis (Herâtî ve Hekîmşâh Tezkireleri)</i>
29.	Sadi GEDİK	<i>Meşreb Baba Rahîm’in Kitâb-ı Mebde-i Nûr Mesnevisi (İnceleme-Metin-Gramer-Dizin)</i>
30.	Dilek SEZER	<i>Özbek Destanları: Dalli</i>
31.	Tülay ÇULHA	<i>Seyfî’l-mülûk ile Bedî’ü’l-cemâl Hikâyesi (Kırım Karay Rivayeti)</i>
32.	Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kolu	<i>Türk Dil Bilgisi Toplantıları-1 “Birleşik Fül”</i>
33.	Yavuz Bülent BÂKİLER	<i>Arif Nihat ASYA</i>
34.	Bilal AKTAN	Kerderli Mahmud’un <i>Nehcü’l-Ferâdis</i>
35.	Zeynep KORKMAZ	Marzubân bin Rüstem’in <i>Marzubân-nâme (Destûr-i Şâhî)</i>
36.	Türk Dil Kurumu	<i>Güzel Yazılar Oğuz’dan Bugüne</i>
37.	Yusuf Ziya ÖKSÜZ	<i>Türkçenin Sadeleşme Tarihi Genç Kalemler ve Yeni Lisan Hareketi</i>
38.	Türk Dil Kurumu	<i>İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük</i>
39.	Uğur GÜRSU	<i>Kazak Atasözleri</i>
40.	Fikret TURAN	<i>Eski Uygurca Satırarası Tematik Sözlük Bahşayış Lügati</i>
41.	Mustafa S. KAÇALIN	<i>Oğuzların Diliyle Dedem Korkudun Kitabı Kitâb-ı Dedem Korkud ‘alâ lisâni tâife-i Oğuzân</i>
42.	Ömer Faruk RECEP	<i>Göz Bilimi Sözlüğü</i>
43.	Hülya Kasapoğlu ÇENGEL	<i>Kırgız Türkçesi Grameri</i>
44.	János ECKMANN, Günay KARAAĞAÇ	<i>Çağatayca El Kitabı (Chagatay Manual)</i>
45.	Murat ÖZŞAHİN	<i>Başkurt Türkçesi Sözlüğü</i>
46.	Rafet ŞİMŞEK	<i>Garp’tan Şark’a Seyyâle-i Edebiye: Fransız Edebiyatı’nın Nümune ve Tarihi</i>
47.	Dilek ATAİZİ, Farzaneh DOULATABADİ	<i>Kaşkay Türklerinin Dili ve Kaşkay Türklerinin Edebiyatı</i>
48.	Hamdi HASAN	<i>Türkçe-Makedonca Sözlük</i>
49.	A. DİLÂÇAR	<i>Kutadgu Bilig İncelemesi</i>
50.	Yong-Söng LI	<i>Türk Dillerinde Akrabalık Adları</i>
51.	Mustafa S. KAÇALIN	<i>Hüdâyî Divânı</i>
52.	Ayşe İLKER	<i>Manisa Ağızları</i>
53.	Ömer ZÜLFE	Kara Çelebi Muhyiddin Mehmed’in <i>Hecrî Divânı</i>
54.	Serkan ŞEN	<i>Eski Türkçenin Deyim Varlığı</i>
55.	Hüseyin TUNCER	<i>Ahmet Hikmet MÜFTÜOĞLU</i>
56.	Jandarma Genel Komutanlığı	<i>Kriminal Terimleri Sözlüğü</i>

No:	Yazar adı	Eser adı
57.	Fikret YILDIRIM	<i>Irk Bitig ve Runik Harfli Metinlerin Dili</i>
58.	Osman YILDIZ, Vedat KARTALCIK	<i>Burdur İli Ağızları</i>
59.	Talat TEKİN	<i>Orhon Türkçesi Grameri</i>
60.	Recep TOPARLI	<i>İrşâdü'l-Mülük ve's-Selâtin</i>
61.	Cem DİLÇİN	<i>Örneklerle Türk Şiir Bilgisi</i>
62.	Türk Dil Kurumu	<i>Güzel Yazılar Hikâyeler 1-2</i>
63.	Muharrem ERGİN	<i>Dede Korkut Kitabı 1</i>
64.	Gyula NÉMETH, Hüseyin Namık ORKUN	<i>Kumuk ve Balkar Söz Notları</i>
65.	Adnan AKGÜN	<i>M. Ş. YALTKAYA'nın Solgun Çiçekler</i>
66.	Refik MUZARAFOV, Nüzhet MUZARAFOV, Nariman SEYİTYAHYA	<i>Kırım Tatar Türkçesi-Türkiye Türkçesi-Rusça Sözlük</i>
67.	Jens Peter LAUT, Mehmet ÖLMEZ	<i>Makaleler 1-2 (Küçük Yazılar/Kleine Schriften)</i>
68.	Emine ATMACA	<i>Antalya İli Korkuteli İlçesi ve Yöresi Ağızları</i>
69.	Igor KORMUSHIN, Rysbek ALİMOV	<i>Eski Türk Yenisey Mezar Taşları</i>
70.	Orhan KILIÇ, Veysel ATAMAN	<i>Chotscho</i>
71.	Ertuğrul YAMAN	<i>Türkiye Türkçesinde Zaman Kaymaları</i>
72.	Recep TOPARLI, Yaşar YILMAZ, Betül YILMAZ,	<i>James W. REDHOUSE'ın Müntehabât-ı Lügât-ı Osmâniyye</i>
73.	Türk Dil Kurumu	<i>İlköğretim Okulları İçin Yazım Kılavuzu</i>
74.	Muharrem ERGİN	<i>Dede Korkut Kitabı 2</i>
75.	Mustafa CANPOLAT, Zafer ÖNLER	<i>İshâk bin Murâd'ın Edviye-i Müfrede</i>
76.	Fikret TÜRKMEN, Mustafa CEMİLOĞLU	<i>Âşık Mevlüt İhsanî'den Derlenen Halk Hikâyeleri</i>
77.	Yusuf ÖZ	<i>Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler</i>
78.	Metin KARAÖRS	<i>Alî Şir Nevâyî'nin Nevâdirü's-Şebâb</i>

2015 yılındaki olumsuz eser listesi

No:	Yazar adı	Eser adı
1.	Deniz KARAKURT	<i>Türk Söylence Sözlüğü</i>
2.	Ayşehan Deniz ABİK	<i>Alî Şîr Nevâyî'nin Hamsetü'l-Mütehayyirîn</i>
3.	Atilla BAĞCI	<i>Şor Kahramanlık Destan Geleneği ve Künnü Körçen Kün-Köök Destanı</i>
4.	Aziz MERHAN	<i>Özbek Dilinin Grameri</i>
5.	Emine ATMACA	<i>Eski Oğuz Türkçesinden Günümüz Türkiye Türkçesine Söz Varlığındaki Değişmeler ve Anlam Olayları</i>
6.	Fahir İZ	<i>Hâmid'in Dili ve Üslubu</i>
7.	Hüseyin TUNCER	<i>Hasan Ali YÜCEL (Türkçeye Emek Verenler Dizisi)</i>
8.	Mehdi ERGÜZEL	<i>İsmail Habib SEVÜK (Türkçeye Emek Verenler Dizisi)</i>
9.	Mehmet SARAY	<i>Gaspıralı İsmail Bey'den Atatürk'e Türk Dünyasında Dil ve Kültür Birliği</i>
10.	Mihayıl M. YANÇEV	<i>Türkçe-Bulgarca, Bulgarca-Türkçe Sözlük</i>
11.	Murat ÖZMEN	<i>Öğretmenim Hikmet DİZDAROĞLU</i>
12.	Recep TOPARLI	<i>Tarihsel Gelişimi İçinde Oğuz Türkçesi ve Kadı Burhanettin Uluslararası Çalıştayı</i>
13.	Yakup YILMAZ	<i>Türkçede Dil Yanlışları</i>
14.	Erhan AYDIN	<i>Yenisey Yazıtları</i>
15.	Muammer NURLU	<i>Romencede Türk izleri</i>
16.	Vahit TÜRK	<i>Besim ATALAY (Türkçeye Emek Verenler Dizisi)</i>
17.	Canan İLERİ	<i>Eskişehir İli Odunpazarı Senti Ağzı</i>
18.	Kurtuluş ÖZTOPÇU	<i>Elementary Turkish</i>
19.	Behrouz BİCBABAEİ	<i>Malekan İli Ağzı</i>

İlmî Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

İlmî araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu, bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri ilmî toplantılar düzenleyerek ilim dünyasının yararlanmasına sunmakta, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak, bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayın organlarının hizmet ve yararına sunarak bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler yalnızca Ankara’da değil yurdumuzun hemen her bölgesinde ve yurt dışında da düzenlenmektedir.

Düzenlenen etkinlikler şunlardır:

1. 26/01/2015 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “Sözlük Bilimi Semineri” düzenlenmiştir. Seminere yerli 4 bilim adamı katılmıştır.

2. 30-31/01/2015 tarihlerinde Bakü-Azerbaycan’da Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yanında Bilik Fondu Direktörlüğü tarafından “Alman Bilim Adamı Heinrich Friedrich von Diez’in Kitabı-Dede Korkut Oğuznamelerinin Araştırmasının 200 Yıllık Tarihi ile ilgili Uluslararası Kolokyum” düzenlenmiştir. Toplantıya Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

3. 13/02/2015 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “I. Türk Kağanlığına Ait Yazıtların Çözümüyle Ulaşılan Yeni Bilgilerin Paylaşımı Toplantısı” düzenlenmiştir. Toplantıya 1 yerli, 2 yabancı olmak üzere toplam 3 bilim adamı katılmıştır.

4. 27/02/2015 tarihinde İstanbul CNR Ekspo Fuarcılık A.Ş. tarafından düzenlenen “CNR Kitap Fuarı Açılış Töreni” düzenlenmiştir. Açılış törenine konuşmacı olarak Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

5. 9-11/03/2015 tarihlerinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “Büyük Türkçe Sözlük Çalışma Toplantısı (Köken Bilgisi)” adlı uluslararası çalışma toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya 29 yerli, 7 yabancı olmak üzere toplam 36 bilim adamı katılmıştır.

6. 22-23/03/2015 tarihlerinde İstanbul’da Genelkurmay Başkanlığı Askerî Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı tarafından “15. Askerî Tarih Sempozyumu” düzenlenmiştir. Sempozyuma Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

7. 14/04/2015 tarihinde İstanbul’da Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından “Dede Korkut Paneli” düzenlenmiştir. Panele Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

8. 15/04/2015 tarihinde Paris-Fransa’da Unesco Türkiye Millî Komisyonu tarafından “Dede Korkut Kitabının Okunuşunun 200. Yılı” adlı uluslararası bir toplantı düzenlenmiştir. Toplantıya Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

9. 24-26/04/2015 tarihlerinde Gent-Belçika’da Sakarya Üniversitesi, Belçika Türk Dernekler Birliği ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından “I. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kongresi” düzenlenmiştir. Kongreye Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

10. 14-15/05/2015 tarihlerinde Karaman’da Necip Fazıl Kısakürek Sosyal Bilimler Lisesi tarafından “Divanü Lügati’t Türk’ün Basılışının 100. Yıl Dönümü ve Kitab-ı Dedem Korkut’un Basılışının 200. Yıl Dönümü” adlı bir panel düzenlenmiştir. Panele 4 yerli bilim adamı katılmıştır.

11. 5-7/05/2015 tarihlerinde Bakü–Azerbaycan’da Bakü Slavyan Üniversitesi tarafından “Umumilli Lider Heydar Aliyevin Anadan Olmasının 92. Yıl Dönümü Vesilesiyle Düzenlenen Azarbaycanünaslığın Aktual Problemleri Başlıklı VI. Uluslararası Konferansı” düzenlenmiştir. Konferansa Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

12. 18-19/05/2015 tarihlerinde Bakü/Azerbaycan’da UNESCO, BM Medeniyetler İttifakı, Dünya Turizm Örgütü, Avrupa Konseyi, Avrupa Konseyi Kuzey-Güney Merkezi ve ISESCO tarafından “3. Dünya Medeniyetlerarası Diyalog Forumu” düzenlenmiştir. Forumu Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

13.21-22/05/2015 tarihlerinde Bayburt’ta Atatürk Kültür Merkezi ve Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü tarafından “Düşünce Hayatımızda ve Kültürümüzde Dede Korkut Sempozyumu” düzenlenmiştir. Sempozyuma Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

14.22/05/2015 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “Geçmişten Günümüze Türklerde Mezar Taşı Sözleri Konferansı” düzenlenmiştir. Konferansa Prof. Dr. Şeref BOYRAZ katılmıştır.

15.28/05/2015 tarihinde Tataristan-Kazakistan’da Tataristan Bilimler Akademisi tarafından “G. İbragimov Dil Edebiyat ve Sanat Enstitüsünün 75. Yıl Dönümüne Zamanlanmış Sosyal Bilimlerin Oluşumunda ve Gelişiminde Bilimsel Araştırma Enstitülerinin Rolü Adlı Sosyal Profildeki Bilimsel Araştırma Enstitü Yöneticilerinin Uluslararası Forumu” düzenlenmiştir. Toplantıya Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

16.05/06/2015 tarihinde Ankara’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “Türk Dil Bilgisi Toplantıları III: Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Terimlerinin Sorunları Sempozyumu” düzenlenmiştir. Sempozyuma 9 yerli bilim adamı katılmıştır.

17.11-12/06/2015 tarihlerinde Sakarya’da Sakarya Üniversitesi tarafından “III. Türkçe Eğitimi Bölümleri Çalıştay: Türkçe Öğretmeni Yeterliği” adlı çalıştay düzenlenmiştir. Çalışmaya 18 yerli bilim adamı katılmıştır.

18.11-12/06/2015 tarihlerinde Varşova – Polonya’da Yunus Emre Enstitüsü ve Türk Dil Kurumu Başkanlığı tarafından “Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Sempozyumu: Slav Dillilere Türkçe Öğretimi” sempozyumu düzenlenmiştir. Sempozyuma 3 yabancı 21 yerli olmak üzere toplam 24 bilim adamı katılmıştır.

19.25-29/06/2015 tarihlerinde Tataristan-Kazakistan'da Yunus Emre Enstitüsü, Kazan Federal Üniversitesi Uluslararası İlişkiler, Tarih ve Şarkiyat Enstitüsü ve Ankara Üniversitesi tarafından “3. Uluslararası Abdürreşid İbrahim Bilgi Şöleni: Geçmişten Günümüze Rusya Müslümanları ve Matbuat Hareketleri Sempozyumu” düzenlenmiştir. Sempozyuma 16 yerli 14 yabancı olmak üzere toplam 30 bilim adamı katılmıştır.

20.11-14/09/2015 tarihlerinde Pekin-Çin'de Çin Minzu Üniversitesi tarafından “5. Çin'deki Etnik Azınlıkların Eski Kitap ve Belgeleri Milletlerarası Konferansı” düzenlenmiştir. Konferansa Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

21.16-18/09/2015 tarihlerinde Varşova-Polonya'da Polonya Bilimler Akademisi tarafından “SHIF 2015 Kapsamında Sosyal ve Beşerî Bilimlere Küresel Yaklaşımlar Kuram ve Uygulamalar Uluslararası Sempozyumu” düzenlenmiştir. Sempozyuma Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

22.8-10/10/2015 tarihlerinde Erzurum'da Türk Dil Kurumu Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Atatürk Üniversitesi tarafından “Uluslararası Türkçenin Yabancı Dil Olarak

Öğretimi Sempozyumu: Türk Dillilere Türkiye Türkçesi Öğretimi” adlı sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyuma 6 yabancı 22 yerli olmak üzere toplam 28 bilim adamı katılmıştır.

23. 24/10/2015 tarihinde Türkistan-Kazakistan'da Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi tarafından “VI. Uluslararası Türkoloji Kongresi”

düzenlenmiştir. Kongreye 13 yabancı, 40 yerli olmak üzere toplam 53 bilim adamı katılmıştır.

24.19-23/11/2015 tarihlerinde İzmir’de Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmalar Enstitüsü Müdürlüğü tarafından “III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi: Dede Korkut ve Türk Dünyası” adlı kongre düzenlenmiştir. Kongreye 75 yabancı, 162 yerli olmak üzere toplam 237 bilim adamı katılmıştır.

25.3-4/11/2015 tarihlerinde İstanbul’da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından “II. Uluslararası Sözlük Bilimi Sempozyumu: Elektronik Sözlükler” adlı sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyuma Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN konuşmacı olarak katılmıştır.

26.19-21/11/2015 tarihlerinde Bursa’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Bursa Belediyesi tarafından “Bursa’daki Arap Harfli Yazıtlar Çalışma Toplantısı” düzenlenmiştir. Toplantıya 26 yerli bilim adamı katılmıştır.

27.25/11/2015 tarihinde Bakü-Azerbaycan’da Azerbaycan Bilimler Akademisi tarafından “Azerbaycan Bilimler Akademisi 70. Kuruluş Yılı Dönümü Programı” düzenlenmiştir. Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

28.28-29/11/2015 tarihlerinde İstanbul’da Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Yunus Emre Enstitüsü tarafından “I. Milletlerarası Kafkas Türkologları Çalışma Toplantısı” düzenlenmiştir. Toplantıya 53 yabancı, 45 yerli olmak üzere 98 bilim adamı katılmıştır.

29.7-8/12/2015 tarihlerinde Ankara’da Ankara Üniversitesi (TÖMER) Türkçe Öğretim Merkezi tarafından “10. Dünyada Türkçe Öğretimi Bilgi Şöleni” adlı sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyuma 4 yabancı, 38 yerli olmak üzere 42 bilim adamı katılmıştır.

30.22/12/2015 tarihinde Bakü-Azerbaycan’da Bakü Uluslararası Multikültüralizm Merkezi Bilgi Vakfı ve Azerbaycan Yazarlar Birliği tarafından “Dede Korkut Destanı’nın İlk Çeviri ve Neşrinin 200. Yılı Kutlamaları Nedeniyle Düzenlenen Uluslararası Toplantı” düzenlenmiştir. Toplantıya Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN katılmıştır.

	İdarece Düzenlenen Ulusal Toplantı		İdarece Düzenlenen Milletlerarası Toplantı		Başka Kurumlarla Ortaklaşa Düzenlenen Ulusal Toplantı		Başka Kurumlarla Ortaklaşa Düzenlenen Milletlerarası Toplantı		Başka Kurumların Düzenlediği Ulusal Toplantı		Başka Kurumların Düzenlediği Milletlerarası Toplantı	
	Toplantı sayısı	Katılımcı sayısı	Toplantı sayısı	Katılımcı sayısı	Toplantı sayısı	Katılımcı sayısı	Toplantı sayısı	Katılımcı Sayısı	Toplantı sayısı	Katılımcı sayısı	Toplantı sayısı	Katılımcı sayısı
Açık oturum(Panel)												
Bilgi şöleni(Sempozyum)	1	9					4	124	1	1	3	3
Çalıştay			1	36	2	44	1	98				
Konferans	1	1									2	2
Kongre							2	290			1	1
Kurultay												
Seminer	1	4										
Panel									1	4	1	1
Diğer			1	1							7	7

Tablo 14. 2015 yılında yapılan ilmî etkinlikler ve katılımcıların sayıları.

1.2. Yayın faaliyetleri

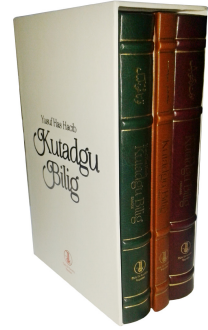
İlmî araştırma ve çalışmalarını ilmî etkinliklerle ve söyleşilerle ilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

2015 yılında baskısı ilk kez yapılan kitap sayısı 27 adettir. Destanlar projesi yayını 1, tıpkıbaskı 24 ve süreli yayın sayısı ise 14 olup toplam 66 eser basılmıştır. Basım aşamasında 76 eser bulunmaktadır.

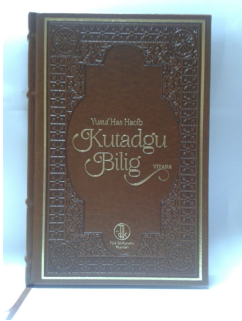
İlk kez basılan kitaplar :

1. Kutadgu Bilig I-II-III (Vişana, Fergana ve Kahire Nüşası)

Kutadgu Bilig, Yusuf Hâs Hâcib tarafından Kâşgar'da 1069'da mesnevi tarzında kaleme alınmış 6000 beyti aşkın manzum bir siyasetnamedir. Müslüman düşüncesinde oluşan Türk edebiyatının ilk hacimli telif eseridir.

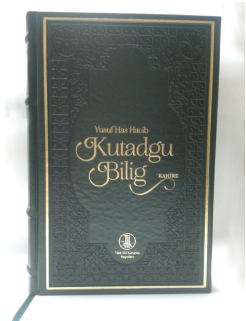
Vişana

Kutadgu Bilig'in bilinen ilk nüshası olan Vişana'da saklanan Herat yazması 1439'da Arap harfli bir nüshadan Uygur harfleriyle istinsah edilmiştir. Eklenen bir kayda göre Fatih Sultan Mehmed Han zamanında Türkistan kaleminde çalışan Uygur kâtiplerinden Şeyhzâde Abdürrezzak Bahşı için Tokat'tan getirilmiştir. İtinatsız bir elden çıktığını düşündüren 95 yaprak, toplam 5971 beyit ihtiva eder. Bazı kelime ve satırlar atlanmış, bazı mısralar yer değiştirmiştir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 1163-a, Ankara**)

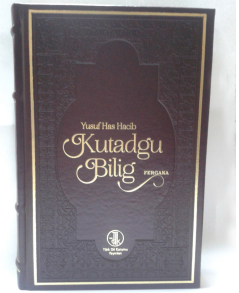
Kahire

Kutadgu Bilig'in bilinen üç nüshasından biri olan Mısır yazması Kölemen devrinde istinsah edilmiştir. Her sayfasında 17 satır ve ekseriya 15-17 beyit bulunan 196 yaprak okunaklı bir nesihle yazılmış toplam 5800 beyit ihtiva eder. Nüshanın bazı sayfaları rutubetin etkisiyle zedelenmiş, bazı sayfalar ise nüshanın dağınık hâlde olmasından ötürü eksiktir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 1163-b, Ankara**)

Fergana

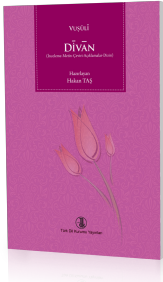
Kutadgu Bilig'in eldeki nüshaları içinde en iyisi Arap harfleriyle yazılan Özbek yazmasıdır. Yazı hususiyetlerine göre istinsah tarihi 13. yüzyıldan eski değildir. Toplam 6107 beyit ihtiva eder. Özenli bir müstensihin elinden çıkmış sülüs hatlı bu yazma, her yaprakta ekseriya 15 satır ve 15 beyitten müteşekkil, 223 yapraktan ibarettir. Baş ve son kısmı ile metnin muhtelif yerlerinde eksiklikler vardır. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 1163-c, Ankara**)

2. Vuşûlî, Divân (İnceleme-Metin-Çeviri-Açıklamalar-Dizin),

Hazırlayan: Hakan TAŞ

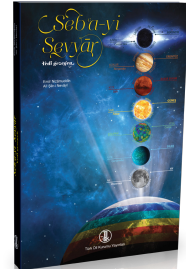
Eser, dört bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde, şairin hayatı ve edebî kişiliği üzerinde durulmuş, metinde geçen deyimler elden geldiğince atlanmadan gösterilmeye çalışılmıştır. “Vezin” konusu biraz daha ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır. İkinci bölüm, “Metin ve Çeviri”ye ayrılmıştır. Metin, bilinebilen tek yazma üzerinden tesis edilmiştir. Döneme ait mecmualar taranmış, Divan’da olan şiirler farklarıyla birlikte gösterilmiştir. İkinci bölümde metin yayımının yanı sıra çeviriye de yer verilmiştir. Beyitler elden geldiğince anlaşılır bir hâlde günümüz Türkçesine aktarılmaya çalışılmıştır. Şiirin şiir olabilmesi aynı zamanda farklı anlam katmanlarına da açık olabilmesi demektir. Bu durum, metne farklı bakış açılarıyla da yaklaşılabileceği anlamına gelir. Kimi yerlerde eğik çizgi (/) işaretiyle, ikinci anlama geçişlerin gösterilmesi mecburiyeti doğmuştur. Üçüncü bölüm, metindeki kimi noktaların açıklamalarıdır. Açıklamalarda ana kaynaklardan bilgiler derlendiği gibi, özellikle on altıncı yüzyıldaki öbür şairlerin konuyla ilgili benzer söyleyişlerine de yer verilmiştir. Böylece bir konunun aynı zaman diliminde yaşayan şairlerce gelenek çerçevesindeki işleniş biçimine de ayna tutulmuş oldu. Dördüncü bölüm, “Dizin”e ayrılmıştır. Metnin çevirisi verildiğinden sözlük yapmaya gerek görülmemiş, ilgililer için çalışmanın sonuna ayrıntılı bir dizin eklenmiştir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 1136, Ankara**)

3. Sebʿa-yi Seyyār, Emîr Nizâmîʿd-dîn ʿAlî Şer-i Nevâyî,

Hazırlayan: Güzin TURAL

Sebʿa-yi Seyyār [1484 Herât], Nevâyî’nin hamsesinin dördüncü mesnevisidir. Eserde Sâsânî [226-651] hükümdarı Behram-gor [421-438] anlatılmaktadır. Nevâyî’nin eserlerinin karşılaştırmalı metinlerini hazırlamak, kelime hazinesini

tespit etmek ve eserlerini Türkiye Türkçesine aktarmak bizce lüzumlu bir iştir. Bu düşünceden hareketle *Seb' a-yi Seyyār*'ı ele aldık. Eserin hacimli olması hasebiyle Türkiye Türkçesine aktarmayı ertelemek zorunda kaldık. Çalışmamız; dönemin dili, edebiyatı ve faydalanacağımız sözlükler ve eser hakkında etraflı bilgi toplamakla başladı. Eserin yazmalarını inceleyip üzerinde çalışacağımız nüshalara karar verdikten sonra, metni tespit etmeye başladık. Tespit işi bittikten sonra nüshalar karşılaştırıldı. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1145, Ankara)

4. *Süheyl ü Nev-Bahār'da Eskicil Öğeler,*

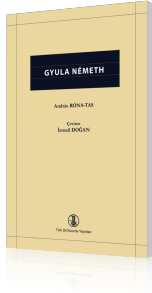
İbrahim TAŞ

Süheyl ü Nev-Bahār'da Eskicil Öğeler, 14. yüzyıl Anadolu Türkçesinin söz varlığı açısından kayda değer bir mesnevisi olan *Süheyl ü Nev-Bahār*'ın arkaik söz varlığını konu edinmektedir. Çalışma, metnin arkaik söz varlığını Türk dil biliminin ulaştığı veriler ışığında yorumlayarak dönemin söz varlığı çalışmalarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1141, Ankara)

5. *Gyula Németh,*

András RÓNA-TAS, çeviren: İsmail DOĞAN

Elinizdeki bu biyografi Macar Türk biliminin en tanınmış siması olan Gyula NÉMETH'in kendisi de bir Türk bilimci olan öğrencisi András RÓNA-TAS tarafından kaleme alınmıştır. Kürsü başkanlığını Macar Türk biliminin kurucusu olan Ármin VÁMBÉRY'den devralan NÉMETH'in meslek hayatı, aynı zamanda Türk biliminin de en canlı ve en verimli olduğu döneme denk gelir. NÉMETH hem yetiştirdiği öğrencilerle hem de ortaya koyduğu yayınlarıyla bu döneme damgasını vurmuştur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1144, Ankara)

6. *Şatranç-Nâme-i Kebîr, Firdevsî-i Rûmî,*

Hazırlayan: M. Atâ ÇATIKKAŞ

Firdevsî-i Rûmî, bu eserini 1503 yılında yazmış ve II. Bayezid'e takdim etmiştir. Bu eser manzum ve mensur karışık olarak yazılmış bir eserdir. Çalışmada, eserin iki farklı nüshası üzerinde; dil incelemesi, çeviri yazı, dizin ve sonuna da Suat BOZTEPE'nin düzenlediği, satranç oyunlarının bugünkü diyagram (oyun

grafîği) şekilleri ilave edilmiştir. Arapça ve Farsça'dan tercüme edilerek hazırlanmış eserde, meşhur 77 çeşit satranç oyununun oynama şekilleri, bazı tarihî kişilerin satrançla ilgili kıssaları, satrancın mucidi, ortaya çıkışı; satranç ve tavlâ oyunları ile ilgili dinî ve hikmetli görüşler sade bir dille anlatılmaktadır. Bu eser, Firdevsî-i Rûmî'nin *Süleymannâme-i Kebîr* ve *Kutb-nâme* veya *Kıssa-i Cezîre-i Midilli*'den sonra en önemli eseridir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1146, Ankara)

7. *Mecmû'a-i Kaşâ'id-i Türkiyye*

Murat A. KARAVELİOĞLU

Mecmû'a-i Kaşâ'id-i Türkiyye, adından da anlaşılacağı gibi kasidelerin toplandığı bir eserdir. Derleyen ve ne zaman derlendiğinin bilinmediği eserde, on beşinci ve on altıncı yüzyıllarda yazılmış çeşitli türlerde iki yüz yetmiş üç kaside bulunmaktadır. Eserin baş taraflarında yer alan on altı adet terakibibend, terciibent gibi nazım şekilleri ile yazılmış şiirler bu sayıya dâhildir. Kırktan fazla şaire ait hemen her türden kasideyi içeren mecmua, yayımlanmış birçok divana imla, kelime, beyit ve kaside bazında katkılarda bulunur. Divanı olmayan veya divanı günümüze ulaşmamış birçok şairin kasidelerini de içerir. Döneminin bazı tarihî olaylarına ve çok daha eski devirlerin kimi vakalarına dair aydınlatıcı bilgiler içermesi ise zaten kasidelerin önemli özelliklerindendir. Bu bakımdan bir devrin edebî, tarihî ve sosyolojik panoramasını *Mecmû'a-i Kaşâ'id-i Türkiyye*'den takip etmek mümkündür. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1139, Ankara)

8. *Açıklamalı Yöneylem Araştırması Terimleri Sözlüğü*,

Murat ATAN, Şenol ALTAN

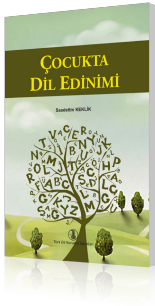
Üniversitelerin ekonometri, istatistik, işletme, endüstri mühendisliği, bilgisayar mühendisliği ve iktisat bölümlerinin lisans ve lisansüstü programlarında yöneylem araştırması, doğrusal programlama, karar alma teknikleri ve sayısal yöntemler dersleri adı altında yöneylem araştırması teknikleri kullanılmaktadır. Bu sözlük, bir yandan bu alanlarda öğrenim gören lisans ve lisansüstü öğrencilerine diğer yandan da uygulamada kaynak dağılım kararlarının alınmasından sorumlu olan yönetici ve işletmecilere yönelmeyi ve bu alanda terim birliği sağlamayı amaçlamaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1135, Ankara)

9. Osman Türkay'ın Kelime Dünyası,

Mustafa BALCI

2001 yılında kaybettiğimiz Osman TÜRKEY, Türkçenin uluslararası arenada büyük şöhrete sahip bir şairidir. Şiirleri otuza yakın dile çevrilmiş, kitapları değişik ülkelerde birçok baskıya ulaşmıştır. Bu eserde TÜRKEY'a ait şiirlerden ve bu şiirlerde kullandığı üsluptan bahsedilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1140, Ankara)

10. Çocukta Dil Edinimi,

Saadettin KEKLİK

Çocukta Dil Edinimi adlı eser üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde dil edinimiyle ilgili bilgilere yer verilirken ikinci bölümde Türkçede en sık kullanılan 3000 kelime; 0-6 yaş çocukları için 1200 kelime, 7-11 yaş çocukları için 1800 kelime şeklinde listelenmiştir. Son bölümde ise 120 karşıt anlamlı kelimenin çocuklar tarafından bilinme düzeyleri belirlenmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1142, Ankara)

11. Kuzey Türk Boylarının Halk Edebiyatından Örnekler,

W. RADLOFF, yayıma hazırlayan: Tülay ÇULHA

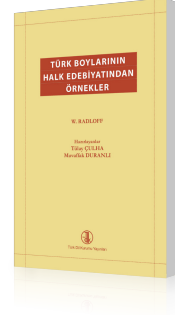
W. RADLOFF'un ünlü sözlüğüne kaynak teşkil eden 10 ciltlik derlemeleri, bugün dahi Türk halklarının halk edebiyatı ürünleri konusunda temel başvuru kaynaklardır. RADLOFF'un ünlü *Proben* derlemelerinin tümünü transkripsiyon alfabesine aktarma projemizin ilk ürünü olan bu çalışma, Kırım ağzından yapılan derlemeleri içeren İbrani ve Kiril harfli 7. cildin baskıya hazırlanmış şeklidir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1137, Ankara)

12. Türk Boylarının Halk Edebiyatından Örnekler,

W. RADLOFF, yayıma hazırlayanlar: Tülay ÇULHA, Muvaffak DURANLI

Gagavuz metnlerinin yer aldığı ve *Proben* derlemelerinin 10. cildini oluşturan bu çalışma, W. RADLOFF'un *Türk Boylarının Halk Edebiyatından Örnekler* adlı çalışmasının tümünü transkripsiyon alfabesine aktarma projemizin ikinci ürünüdür. Gagavuzcanın yazı diline dönüşmeden önce yapılan bu derlemeler, Gagavuzcanın yazı dilinin gelişimine yönelik yapılacak çalışmalarda önemli bir kaynak niteliğindedir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1138, Ankara)

13. Tarihî Karşılaştırmalı Tofa (Karagas) Türkçesi,

Ali ILGIN

Çalışmamız, bugün Sibiry coğrafyasında varlığını sürdürmekte olan Tofa Türkçesinin biçim bilgisinin tarihî-karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve Tofa Türkçesindeki biçim birimlerin yapısal ve işlevsel özelliklerinin tespit edilmesine dönüktür. Genel Türkolojide üzerinde az çalışılmış, Türkiye Türkolojisinde ise hiç çalışma yapılmamış Tofa Türkleri ve Türkçesine dönük bu çalışma 2008'in yaz aylarında ve 2013'ün kış aylarında Sibiry coğrafyasında yaptığımız derleme faaliyetlerinin sonucunda elde edilen dijital kayıt çözümlemelerine dayalı olarak ortaya konulmuştur. Çalışmamızda tarihî-karşılaştırmalı bir yöntem uygulanmasının yanında geleneksel yaklaşımın dışına çıkılarak biçimden işleve değil, işlevden biçime doğru bir metot izlenmiştir. Bugün Türkiye Türkolojisinde önemli ölçüde ihmal edilen *Görünüş*, *Kip* ve *Kiplik*, *Kılınış* gibi fiil kategorileri çalışmamızın kapsamı içine alınmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1149, Ankara)

14. Söz Kitabı Türkçe-İtalyanca Sözlük,

Bernardo da PARIGI, hazırlayan: Yavuz KARTALLIOĞLU

Vocabolario Italiano-Turresco, Bernardo da Parigi tarafından yazılmış ve 1665 yılında Roma'da üç cilt hâlinde yayımlanmıştır. Sözlükte İtalyanca madde başlarının karşısında Türkçe kelimeler yer alır. *Söz Kitabı Türkçe-İtalyanca Sözlük*, Parigi'nin adı geçen eserine göre hazırlanmış giriş, inceleme, sözlük ve

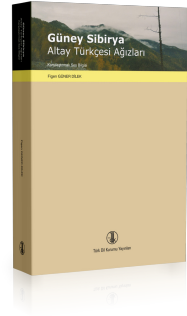

İtalyanca dizin bölümlerinden oluşmaktadır. Girişte, Parigi ve eseri hakkında bilgiler verilmiş; inceleme bölümünde, Parigi'nin sözlüğü fonolojik bakımdan detaylı olarak incelenmiştir. Sözlük bölümünde, madde başları Parigi'nin Arap harfleri ile kaydettiği kelimeler transkribe edilerek, Arap harfli orijinal şekiller kaydedilerek, İtalyanca kelimelere göre Türkçe anlamlar eklenerek ve İtalyanca madde başları italik dizilerek oluşturulmuştur. Dizinde ise Parigi'nin madde başı yaptığı İtalyanca kelimeler yer alır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1148, Ankara)

15. Güney Sibirya Altay Türkçesi Ağızları,

Figen Güner DİLEK

Bu çalışma, henüz internetin Türkiye'de yaygınlaşmadığı, dijital kayıt cihazlarının bulunmadığı 90'lı yılların sonlarındaki imkânlarla kaydedilmiş, deşifre edilerek yazıya geçirilmiş, incelenmiş ve 2005 yılında doktora tezi olarak kabul edilmiştir. Eserde, bir yandan ağızlardaki sesler ayrıntılı olarak incelenmeye gayret edilirken diğer yandan da yazarın ilkesi, parçalardan bütüne gidebilmek, bütünü tanımlamak ve tamamlamak olmuştur. Çalışma, giriş ve 6 bölümden oluşmaktadır. İncelemenin bütün bölümlerinde örnekler, Güney ağızlarından Kuzey ağızlarına doğru giden bir sıra düzeniyle verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1156, Ankara)

16. Söz Varlığı, Yazım ve Anlatım Açısından Türkçedeki Gelişmeler,

Hamza ZÜLFİKAR

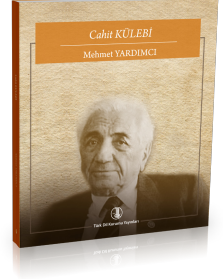
Söz Varlığı, Yazım ve Anlatım Açısından Türkçedeki Gelişmeler adlı eser, Osmanlı Türkçesinden Türkiye Türkçesine geçişte dilimizin geçirdiği sadeleştirme, millileştirme hareketleri içinde uğradığı değişme ve gelişmeler bol örneklerle ele alınmıştır. Batı dillerinin etkisiyle yeniden yabancılaşma yoluna giren Türkçenin durumuna somut örnekler verilerek dikkat çekilmiştir. Bu gelişmede Türk Dil Kurumunun katkıları ele alınmış, yazım birliği üzerinde özellikle durulmuştur. Bu çalışma, bir kültür ve bilim dili olan Türkçenin doğru kullanılması, söz hazinesinin geliştirilmesi, Türkçeyi daha yakından tanıma ve inceliklerine vakıf olmak amacıyla hazırlanmış; öğrencilere ve öğrencilere kılavuzluk etmesi için sade, açık bir dil kullanılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1155, Ankara)

17. Cahit KÜLEBİ,

Mehmet YARDIMCI

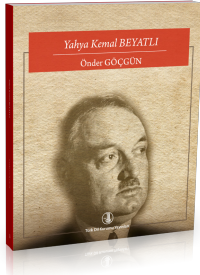
Bu eserde, rahat bir anlatımla çağdaş şiire renk katan; diliyle, insanıyla, doğasıyla Türk halkının sesi olan Cahit KÜLEBİ, bütün yönleriyle tanıtılmaya çalışılmıştır. Şiirlerinde çocukluk ve gençlik yıllarının geçtiği yörelerden izler taşıyan; insan, yurt ve doğa sevgisini işleyip, halkın yaşam güçlüklerini sergileyen KÜLEBİ'nin 1940 sonrası Türk şiirinin yenileşmesi hareketinde kendine özgü bir yeri vardır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1154, Ankara)

18. Yahya Kemal BEYATLI,

Önder GÖÇGÜN

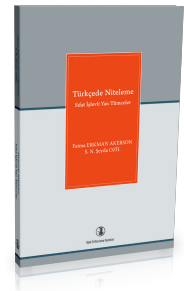
Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin seçkin isimlerinden Yahya Kemal BEYATLI, “Bu dil, ağzımda annemin sütüdür.” şeklinde ifade ettiği engin Türkçe sevgisi ile Türk diline gönül ve emek verenlerin en önde gelenlerindendir. Onun şiir dili, “Beyaz Lisan” anlayışı etrafında, tabii söyleyişler hâlinde karşımıza çıkan “Yaşayan Türkçe”dir. Bu kitapta Yahya Kemal, dil ve güzel Türkçemiz hakkındaki son derece anlamlı hükümleriyle ve eserlerine dayalı tespitlerle değerlendirilmeye çalışılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1153, Ankara)

19. Türkçede Niteleme Sıfat İşlevli Yan Tümceler,

Fatma Erkman AKERSON-S. N. Şeyda OZİL

Yazarların bu eseri hazırlarken amacı, Türkçedeki yan tümce yapılarının tümünü incelemektir. İlk olarak sıfat işlevli yan tümce adı verdikleri yapıları incelemişlerdir. Konunun geniş bir kapsama sahip olması sebebiyle çalışma bu yan tümcelerle sınırlı tutulmuştur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1151, Ankara)

20. Kırım Karaycasının Katık Mecması (Metin-Sözlük-Dizin),

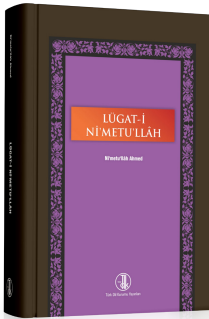
Hazırlayan: Tülay ÇULHA

Bu çalışma, “Kırım Karaycasıyla Yazılmış Bir Mecuma” başlıklı doktora bitirme çalışmasının baskıya hazırlanmış şeklidir. Karay Türkçesinin Kırım diyalektine ait halk edebiyatı örneklerini içeren *Katık Mecması*, İbrani harfleriyle kaleme alınmış el yazması bir metindir. Kitap, temelde adı geçen mecumanın yazı çevirimi ve dizin-sözlük çalışmasından oluşmaktadır. Eser sahibinin hazırlamış olduğu çalışma, Giriş, Metin (Mecuma), Sözlük-Dizin, Kaynakça, Sonuç ve Ekler olmak üzere 6 bölümden oluşmaktadır. Eserin sonunda *Katık Mecması*’nın tıpkıbasımı yer almaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1158, Ankara)

21. Türk Dili Üzerine Araştırmalar IV,

Zeynep KORKMAZ

Kurumumuz tarafından yazarın, 1945-1995 yılları arasındaki toplam 1700 sayfa tutan makaleleri, *Türk Dili Üzerine Araştırmalar* başlığı ile iki cilt hâlinde önce 1995, daha sonra da 2005 yılında basılmıştır. Daha sonra 1995-2006 yılları arasındaki makaleleri içine alan 72 araştırma yazısı da 2007 yılında bu eserin III. cildi olarak yayımlanmıştır. 2007-2014 yılları arasında yazılan 41 makale, bu eserin IV. cildini oluşturmaktadır. Bu makaleler, her biri bir araştırma ürünü ya da yerli yabancı çeşitli üniversiteler tarafından düzenlenen bilimsel toplantı, kongre ve sempozyumda sunulmuş bildiriler yahut da *Türk Dili Araştırma Yıllığı-BELLETEN*, *Dil Araştırmaları* gibi hakemli dergilerde yayımlanmış yazılardır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1150, Ankara)

22. Ni'metu'llâh Ahmed, Lügat-i Ni'metu'llâh,

Hazırlayan Adnan İNCE

Bu eser, “Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlükleri Projesi” kapsamında taramaya alınan kaynaklardan biridir. Yazılış tarihi olan 947/1541’e kadar Anadolu sahasında Farsça-Türkçe yazılmış en kapsamlı sözlüktür. Metinde alışılagelmiş çeviri yazı işaretleri kullanılmıştır. Sözlüğün sonuna, madde başı kelimelerin yeni harfli dizini eklenmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1162, Ankara)

23. Boşnakça-Türkçe Sözlük,

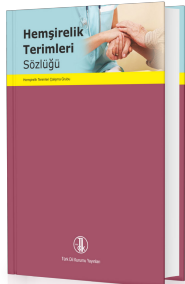
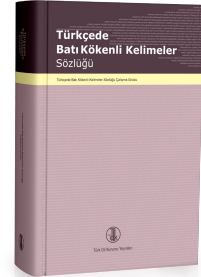
Şakir BAYHAN

Boşnakça-Türkçe Sözlük, Kurumumuz tarafından yürütülen sözlük dizisi çalışmaları sonunda ortaya çıkmış bir eserdir. Bu nedenle Türkçe karşılıklar verilirken Türk Dil Kurumunun geliştirip benimsediği günümüz Türkçesi göz önünde bulundurulmuştur. Sözlüğün hazırlanmasındaki temel amaçlardan biri, bu alanda ülkemizde eksiklik duyulan bir sözlüğü ortaya koymak, diğer taraftan dillerin değişen bir varlık oldukları düşüncesiyle Boşnakçayı daha güncel ve kapsamlı öğrenmek ve ilerletmek isteyenlere kaynak sunmaktır. Sözlüğün içinde yorumlanan madde başı sayısı 60.400'dür. Ayrıca güncel kullanıma ait birleşik söz, birleşik fiil, deyim ve tabirlere, sözcük gruplarına, halk diline, argolu ifadelerle, atasözlerine, çeşitli meslek ve branşlara (bilim ve teknik, tıp, bitki bilimi, dil bilgisi, mimarlık vb.) ait terimlere bol bol yer verilerek bu esere zenginlik kazandırılmaya çalışılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1159, Ankara)

24. Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü,

Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü Çalışma Grubu

Türkçede Batı Kökenli Yabancı Kelimeler Sözlüğü Çalışma Grubu tarafından hazırlanan bu eser, Tanzimat'tan bu güne 95 yazarımızın 439 eserine girmiş ve eser üzerinde çalışanların tespit edebildiği Batı kökenli 6.634 sözü ve bunların yer aldığı 39.615 örnek cümleyi içermektedir. Edebî eserlerimize girmiş 6.646 sözün geçtiği 39.615 örnek cümlesi ile bu alanda yazılmış pek çok sözlükten farklı bir yapıya sahiptir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1161, Ankara)

25. Hemşirelik Terimleri Sözlüğü

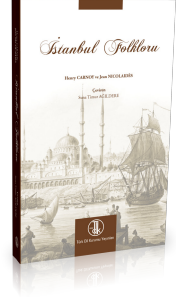
Hemşirelik Terimleri Sözlüğü Çalışma Grubu

Bu eser; bilimsel kaynakların, sözlüklerin incelenmesi ile hazırlanmış olup Türkçe ve İngilizce karşılığı belirlenmiş yaklaşık 10.000 tanımlanmış terim içermektedir. Terimlerin yazılışında varsa Türkçe terimler tercih edilmiş, yoksa yaygın dilde kullanılan mesleki söyleyişleri kullanılmıştır. Ülkemizde hazırlanan ve Kurumumuz tarafından basılan bu sözlüğün yabancı dilde yazılanlardan farkı, yalnızca sağlıkla ilgili terimleri içermeyerek hemşirelik eğitimi, yönetimi ve uygulamalarında kullanılan diğer disiplinlerle ilgili sözcüklere de yer vermiş olmasıdır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1160, Ankara)

26. İstanbul Folkloru,

Henry CARNOY, Jean NICOLAIDÈS, çeviren: Suna Timur AĞILDERE

Bu çalışma ile eser sahipleri, Osmanlı İmparatorluğu folkloru üzerine yaptıkları araştırmalar sırasında elde ettikleri belgeleri yayımlamaya devam etmektedirler. Söz konusu eser, özellikle İstanbul efsanelerine adanmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1157, Ankara)

27. Ma'rûf er-RUSÂFÎ, Yabancı Ağzılı Konuşma Bozukluklarına Reddiye,

Çeviren: Musa YILDIZ

Rusâfî bu eserinde, Osmanlı Türkçesindeki Arapça kelimeleri beş bölüme ayırır: 1. Telaffuzunu ve anlamını değiştirmedikleri kelimeler. 2. Telaffuzunu ve anlamını değiştirdikleri kelimeler (13 adet). 3. Telaffuzunu değiştirip anlamını değiştirmedikleri kelimeler (72 adet). 4. Telaffuzunu değiştirmeyip anlamını değiştirdikleri kelimeler (224 adet). 5. Arapça olmadığı hâlde Arap dil bilgisi kurallarına göre türetilen kelimeler (9 adet). Rusâfî'nin bu eseri kaleme almasının asıl amacı 4. ve 5. bölümlerde geçen yani telaffuzu değiştirilmeyip anlamı değiştirilen

kelimeler ile Arapça olmadığı hâlde Arap dil bilgisi kurallarına göre türetilen kelimelerdir çünkü karışıklık, şüphe ve tereddüt bu kelimelerde meydana gelmektedir. Sözdeki kusur da onlarda oluşmaktadır çünkü bu kelimelerin yapıları Arapça, anlamları ise Türkçedir. Rusâfî eserine 5. bölümden başlar ve geriye doğru giderek kelimeleri ele alır. Birinci bölümde saydığı telaffuzunu ve anlamını değiştirmedikleri kelimeleri eserinde incelemeyiz. Böylece toplam dört bölüm hâlinde 399 kelimeyi Osmanlı Türkçesi ve Arapça örneklerle teker teker işler. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1152, Ankara)

Tıpkıbası yapılan eserler :

1. Her Yönüyle Dil (6. baskı)

Doğan AKSAN

Dil bilgisi ve filoloji araştırmalarıyla geçirilen yüzyıllar sonunda insanın iç ve dış dünyasıyla ilgili çeşitli sorunları içine alan, dil denen kurum, büyük bir önem kazanmış, bazı görüşlere göre insanın edindiği bütün bilgileri her alanda ortaya koyduğu yapıtları, anıları kapsayan ve birçok bilimi çerçeveyen bir varlık olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle XX. yüzyılın ortalarında birdenbire gelişen, önem

kazanan anlam bilimini birçok bilimlerin temeli sayanlar bile görülmüştür. Günümüzdeki dil biliminin çeşitli araştırma alanlarına, beliren yeni doğrultulara değinen eser, ülkemizdeki dil bilimi çalışmaları ve dil bilimi tarihi açısından önemli bir yere sahiptir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 439, Ankara**)

2. *Türkçenin Grameri* (10. baskı)

Tahsin BANGUOĞLU

Yazar, 1940 yılında okullarda okutulan gramer derslerine yardımcı olması amacıyla *Ana Hatlarıyla Türk Grameri* adlı eserini yazmıştı. *Türkçenin Grameri* (1. baskısı 1974) bu eserin olgunlaşmasından ortaya çıkmıştır. Tahsin BANGUOĞLU kitabın başındaki; “Ön Söz” ve “Giriş” bölümlerinden sonra Türkçenin gramerini üç bölüm altında incelemiştir: “1. Ses Bilgisi, 2. Yapı Bilgisi, 3. Söz Dizimi”. Ayrıca eserin sonunda “Adlamalar” ve “Kaynaklar” bölümü ve eserde kullanılan kısaltmalar yer almaktadır. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 528, Ankara**)

3. *İyi ve Kötü Prens Öyküsü* (3. baskı)

Çeviren: Vedat KÖKEN

James HAMILTON’un, Türkoloji araştırmaları açısından büyük önem taşıyan bu eseri; Çin’deki Dunhuang Mağarası’nda bulunmuş olan ve X. yüzyılda yazıldığı tahmin edilen seksen sayfalık Uygurca bir el yazması ile aynı konuyu işleyen ve yalnızca iki sayfası bulunabilmiş Uygurca başka bir el yazmasını konu edinmektedir. Her iki yazma da Buddhacılığın aslı Çince olan klasik bir öyküsüne dayanmaktadır. Başka Asya dillerinde de çevirileri bulunan bu öykünün Uygurca el yazmaları Türk dilinin X. yüzyıldaki özelliklerini aksettirmesi bakımından Orhon ve Yenisey’de bulunmuş runik harfli Türk yazıtları kadar önemli eserlerdir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 682, Ankara**)

4. *Güzel Yazılar Şiirler* (5. baskı)

Türk Dil Kurumu Güzel Yazılar Yazı Kurulu

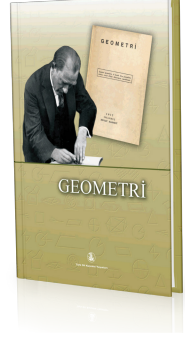
Güzel Yazılar adlı dizinin şiire ayrılan bu çalışmasında, son dönem Türk edebiyatına damgasını vuran ustalardan başlayarak kronolojik bir anlayış çerçevesinde, günümüze kadar uzanan bir çizgide, bu türe emeği geçenlerin yazdıklarından bir seçki yer alıyor. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 644, Ankara**)

5. Geometri (5. baskı)

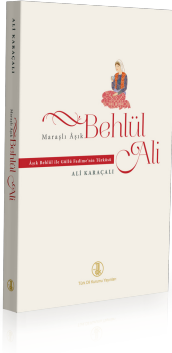
Mustafa Kemal ATATÜRK

Türk Dil Kurumunun kurucusu yüce Atatürk'ün ölümünden bir buçuk yıl önce, 3. Türk Dil Kurultayı'ndan hemen sonra 1936-1937 yılı kış aylarında Dolmabahçe Sarayı'nda yazdığı *Geometri* kitabı Dil Devrimi'nin kaynak eserlerinden biridir. Ulu önder eserinde, geometri alanındaki terimleri Türkçeleştirmiştir. Yıllardır eski baskıların tıpkı baskısı yapılarak çoğaltılan ve Türk dili tarihinde çok önemli bir yeri bulunan *Geometri*'nin bu baskısında çizimler, sayfa yapısı yeniden düzenlenmiş, yüksek baskı kalitesine kavuşturulmuştur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 905, Ankara)

6. Maraşlı Âşık Behlül Ali (2. baskı)

Ali KARAÇALI

Başlangıcı tarihin derinliklerine uzanan âşıklık geleneği yurdumuzun kimi bölgelerinde diğer yerlere göre daha canlı yaşatılmaktadır. Maraş ve Elbistan çevresi de bu geleneğin canlı biçimde yaşatıldığı bölgelerden biridir. Temsilcilerine âşık, ozan, halk şairi, saz şairi gibi adlar verilen bu geleneğin yöredeki önemli temsilcilerinden biri de Behlül Ali'dir. Ancak bugüne kadar, âşık hakkında Türk halk edebiyatına ilişkin yazılı kaynaklarda yeterli bilgi bulunmamakta, sadece yöreye ilişkin birkaç kitap ve ansiklopedide adından kısaca söz edilerek çok bilinen birkaç şiirine yer verilmektedir. Bu eser, Elbistan yöresinin âşıklık geleneği içerisinde önemli bir yeri olan Behlül Ali hakkında yapılan ilk derli toplu çalışmadır. Eserde, Behlül Ali'nin hayatı yaşayan tanıklıklarla araştırılmış, sanatı, âşıklığı ve eserleri biçim ve içerik yönlerinden incelenmiş; âşığın elimizdeki tek eseri olan "Âşık Behlül ile Güllü Fadime'nin Türküsü" adını verdiği el yazması şiir defterinde kayıtlı bulunan bütün şiirleri çeviri yazıyla günümüz Türkçesine aktarılmış; çeşitli kaynaklardan ve âşığın yaşayan çocukları ile yakın akrabalarından derlenen on şiiri de kitaba eklenmiştir. Ayrıca eserin sonunda özgün el yazması metin tıpkıbasım olarak verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 946, Ankara)

7. *Türk Sözlünün Aslı* (3. baskı)

Hüseyin Namık ORKUN

Türk adı ilk kez, VIII. Yüzyıl Çin kaynakları ile Uygur metinlerinde geçmektedir. Bu kaynakların ve araştırmaların bazılarında belirtildiği gibi Türk adı Çin kaynaklarında telâffuz edildiği şekilde, miğfer anlamına gelen Tu-kiüe kelimesinden mi veya Hun/Kun kelimesinden mi yoksa türü-/türe- kökünden mi gelmektedir? Bu soruların cevabını bulabileceğimiz *Türk Sözlünün Aslı* adlı eser, Türk Dil Kurumu tarafından günümüz yazım kurallarına göre yeniden düzenlenmiştir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 852, Ankara**)

8. *Güzel Yazılar Romanlar* (3. baskı)

Türk Dil Kurumu Güzel Yazılar Yazı Kurulu

Hayat ile doğrudan ilgisi olduğu için okuyucu ile iletişim kurmada diğer edebî türler içinde ayrı bir yere sahiptir roman. Türk edebiyatındaki geçmişi pek eski olmayan tür, yüzyılın ikinci yarısından sonra öteki türlere göre büyük aşama kaydetmiş; bu kısa geçmişe karşın okuyucu ve edebî çevreleri peşinde sürüklemeyi bilmiştir. Bu çalışmada, kısa bir geçmişi olan Türk romanının zengin ve verimli ürünlerinden oluşan bir seçki oluşturulmuştur. Kitapta, eserin özünü veren veya eserin en çarpıcı bölümünden seçilen parçalar ile birlikte, her eserin kısa özeti çalışmaya dâhil edilmiştir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 645, Ankara**)

9. *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü* (3. baskı)

Ahmet CAFEROĞLU

Ahmet Caferoğlu tarafından hazırlanmış olan *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü* 1968 yılında yayımlanmıştır. IX. yüzyıldan XIII. yüzyıla kadar Uygur Türkleri oldukça yüksek seviyeli bir kültür geleneği kurmuşlar ve bu gelenek içerisinde kullandıkları dil de hem alıcı hem de verici özelliği ile kullanıldığı dönem içerisinde bir nevi uluslararası kültür dili olmuştur. O dönemde Uygur Türkçesi ile yazılmış metinler, daha çok çeviri hatta dinî metinlerin çevirileridir. Budist metinlerin çevirisiyle Sanskrit, Mani metinlerinin çevirisiyle İran, Hristiyan metinlerinin çevirisiyle Süryani unsurlar Uygur Türkçesinde kullanılmaya başlanmıştır. Bu nedenle Uygur

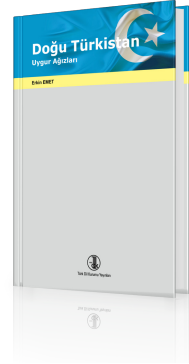

Türkçesinde yabancı kökenli kelimeler daha çok din felsefesine ait kavramlardan ibarettir. Ahmet Caferoğlu *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*'nü hazırlarken Uygur Türkçesiyle yazılmış sınırlı kaynaklardan yararlanmış ve sözlüğünde yaklaşık 7500 kelimeye yer vermiştir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 260, Ankara**)

10. *Doğu Türkistan Uygur Ağızları* (2. baskı)

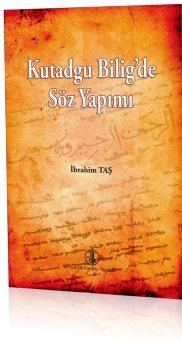
Erkin EMET

Doğu Türkistan Uygur Ağızlarının ses bilgisi bakımından incelendiği bu çalışma, Giriş dahil dört kısımdan ibarettir: Giriş'te Uygur Türklerinin tarihi, bugünkü durumları dışında Uygur ağızları, Uygur ağızlarının tasnifi, Uygur ağızları üzerinde yapılan çalışmalar, ağızları birbirinden ayıran temel özellikler üzerinde durulmuştur. I. Kısım, hem Doğu Türkistan bölgesinden yazarın derlemeleri hem de bugüne kadar yapılan ağız araştırmalarındaki malzeme temelinde Kaşgar, Hoten, Lopnor ve Kumul ağızlarının ses bilgisi bakımından karşılaştırmalı incelemesidir. II. Kısım derlenen metinlere ayrılmıştır. III. Kısım Dizin'e ayrılmıştır. Bu kısımda bağımsız ağız dizinlerini, ağız malzemesinin Ortak Türkçede toplandığı bir dizin izlemektedir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 932, Ankara**)

11. *Kutadgu Bilig'de Söz Yapımı* (2. baskı)

İbrahim TAŞ

Kutadgu Bilig'de Söz Yapımı adlı eser üç ana bölümden oluşmaktadır. 1. Giriş, 2. Söz Yapımı, 3. Dizinler. “Giriş” bölümünde *Kutadgu Bilig* ile ilgili kısaca bilgi verilmiş, bu eser üzerinde söz yapımına ilişkin yapılan çalışmalar eleştirel bir gözle değerlendirilmiştir. “Söz Yapımı” ise dört alt bölümden oluşmaktadır. 1. Addan Ad Türeten Ekler 2. Addan Eylem Türeten Ekler 3. Eylemden Ad Türeten Ekler 4. Eylemden Eylem Türeten Ekler. Son bölümde ise “Dizinler” iki alt başlık ile incelenmiştir. 1. Genel Dizin; madde başı sözcüklerin sayfa numaralarını göstermektedir. 2. Köktaş Sözcükler Dizinini; bir ve aynı kökten türemiş akraba sözcükleri içermektedir. (**Türk Dil Kurumu Yayınları: 984, Ankara**)

12. *Alî-Şîr Nevâyî Mizânu'l Evzân*, (2. baskı)

Hazırlayan: Kemal ERASLAN

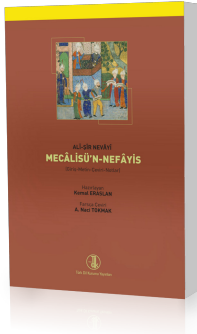
Bu yayın, Alî-Şîr Nevâyî'nin vezinleri ve aruz kalıplarını konu alan *Mizânu'l-Evzân* adlı eserinin, çeviri yazı işaretleriyle yeni harflere aktarılmasını içermektedir. Eserde, üç güvenilir nüshaya dayanarak karşılaştırmalı metin oluşturulmuş, ayrıca metinler günümüz Türkçesine çevrilmiştir. Çalışmanın sonunda; aruz cüzleri, aruz ile ilgili terimler, tanımları ve örnekleriyle bir sözlük hâlinde verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 568, Ankara)

13. *Ali-Şîr Nevâyî Mecâlisü'n-Nefâis*, (2. baskı)

Hazırlayan: Kemal ERASLAN, Farsça çeviri: A. Naci TOKMAK

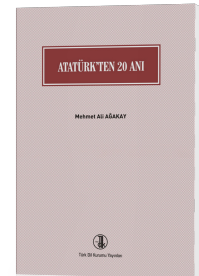
Nevayî'nin; Türk edebî hayatını tanıtmak, Molla Camî'nin *Baharistan*'ı ile *Devlet Şah Tezkiresi*'nde yer almayan Türkçe yazan şairleri unutulmaktan kurtarmak, Türkçe yazmaya teşvik etmek ve yeni yetişenlere öncülük etmek amacıyla kaleme aldığı eser, Türk diliyle yazılmış ilk şairler tezkiresi olduğu kadar, devrin sosyal ve kültürel hayatına ışık tutmasıyla içeriği bakımından da çok önemlidir. İki ciltten meydana gelen eserin ilk cildinde "Giriş" ve "Metin", ikinci cildindeyse "Çeviri" ve "Notlar" bölümleri yer almaktadır. Eserin Farsça çevirisi Prof. Dr. A. Naci Tokmak tarafından yapılmıştır. Eserin ikinci baskısında iki cilt birleştirilerek basılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 735/I-II, Ankara)

14. *Atatürk'ten 20 Anı* (7. baskı)

Mehmet Ali AĞAKAY

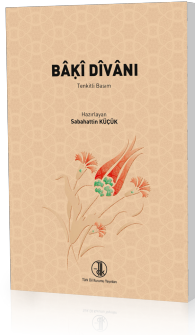
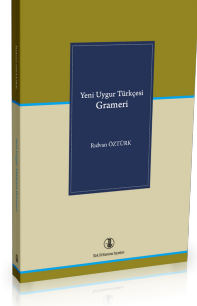
Atatürk ile ilgili bu yirmi anı, onun halkla olan temasları sırasında yaptığı sohbetleri konu almaktadır. Kitapta ayrıca yabancıların Atatürk'e bakışına, onun sofrasında yapılan konuşmalara da yer verilmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 344, Ankara)

15. Yeni Uygur Türkçesi Grameri (3. baskı)

Rıdvan ÖZTÜRK

Türk dünyasının en doğu ucunda bulunan Uygur Türklerinin dil özelliklerini içeren bu eser, “Ses Bilgisi”, “Şekil Bilgisi” ve “Söz Dizimi” olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. Kitabın sonunda, önce Uygur Türkçesine ait birkaç metin, daha sonra bunların Türkiye Türkçesine aktarılmış şekilleri ve en sonunda da metinlerden ikisinin Arap ve Kiril harfli özgün biçimlerinin tıpkıbasıkları bulunmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 593, Ankara)

16. Bâkî Dîvânı (3. baskı)

Hazırlayan: Sabahattin KÜÇÜK

XVI. yüzyılın ünlü şairlerinden olan Baki'nin divanı daha önce birkaç kez basılmıştı. Bu çalışmada nüsha farkları göz önüne alınıp, oluşan fikirler değerlendirilerek yeni bir yayın ortaya konulmuştur. Şairin Farsça şiirleri de *Divan*'ın sonuna eklenmiştir. Ayrıca kitapta yer alan doğru-yanlış cetveli de 3. baskıda metne işlenmiştir. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 601, Ankara)

17. Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur'dan “Aç Bars” Hikâyesi (2. baskı)

Hazırlayan: Zemire GULCALI

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Uygurca Altun Yaruk Sudur'un 26. bölümü (10. kitap) içerisinde yer alan Aç Bars öyküsünü ele almakta ve 5 bölümden oluşmaktadır. 1. Giriş: Altun Yaruk Sudur ve üzerine yapılan çalışmalar, Aç Bars metni ve içeriği, metnin yazım özellikleri, yazı çevirimi ve harf çeviriminde tutulan yol, çeviri yazı işaretleri, Aç Bars metni üzerine yapılan araştırmalar, metinde geçen ikilemeler, St. Pt. Yazması ile Radloff-Malov yayını arasındaki farklar ve Berlin fragmanlarının konkordansı ele alınır. 2. Berlin Fragmanları: U ve Mz. varaklarının ön ve arka yüzündeki metnin harf çevirimi verilir, R-M'den ayrıldığı noktalar dipnotla gösterilir. 3. Metin ve Çeviri: St. Pt. yazması esas alınarak yapılan yazı çevirimi ve harf çevirimi, hemen ardından Türkçeye aktarımı verilir. 4. Açıklamalar: Uygurca metin ile Çince metin karşılaştırılarak önemli söz ve ibareler üzerinde açıklama yapılır. 5. Dizin: Uygurca – Türkçe – Çince – Çağdaş Uygurca, Çince – Uygurca

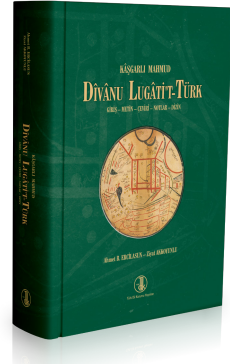

ve Çağdaş Uyurca – Eski Uyurca dizinleri yer alır. Eser, söz konusu çalışmanın 2013 yılında yayımlanan ilk baskısında gözden kaçan yazım yanlışları ve dizgi hatalarının giderilmesi, açıklamalar kısmında yapılan bazı eklemeler ve Çağdaş Uyurca – Eski Uyurca söz dizininde yapılan kısaltmalar vb. düzeltilerin de yapılmasıyla okurlara 2. baskı olarak yeniden sunulmuştur. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1084, Ankara)

18. *Dîvânu Lugâti't-Türk, Kâşgarlı Mahmud* (2. baskı)

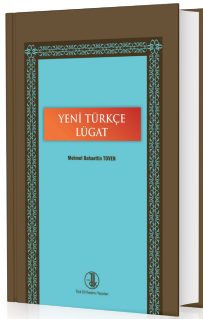
Hazırlayanlar: AHMET B. ERCİLASUN, ZİYAT AKKOYUNLU

Dîvânu Lugâti't-Türk’ün yeni bir yayını olan bu eserde metin yeniden kurulmuş, tercüme yeniden yapılmıştır. “Metin” ile kastettiğimiz *Dîvânu Lugâti't-Türk* içindeki Türkçe malzemenin bütünüdür : kelimeler, kelime grupları, cümleler, atasözleri, şiiirler ve hatta ekler. Bütün bu malzemenin 11. yüzyıl Türkçesinin özelliklerine uygun olarak doğru okunması *Dîvânu Lugâti't-Türk* yayınlarındaki en büyük sorunlardan biridir. Arapça anlamlara; kelimenin, eserin diğer yerlerindeki kullanımlarına, en önemlisi tarihî ve yaşayan lehçelerle karşılaştırmalara ve tabii daha önce yapılan çalışmalara dayanarak en doğru okunuş bulunmaya ve en doğru metin kurulmaya çalışılmıştır. 2015 yılında eserin 2. baskısı yapılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1120, Ankara)

19. *Yeni Türkçe Lügat* (2. baskı)

Mehmet Bahaettin TOVEN, hazırlayan: ABDÜLKADİR HAYBER

Yeni Türkçe Lügat, hayatını sözlük çalışmalarına adanmış olan Mehmet Bahaettin’in daha önce *Türkçe Lügat* adıyla hazırladığı okul sözlüğünün geliştirilmiş şeklidir. Batı dillerinden giren yeni kelimelere kayıtsız kalmamak için yerli yabancı bütün kelimelere yer veren bu eserle sadeleşen ve güzelleşen Türkçeye hizmet etmek amaçlanmıştır. Bu eser basıldığı dönemde, Türk sözlükçülüğünün durumunu göstermesi bakımından da önem taşımaktadır. Yeni Türkçe Lügat, basıldığı dönemde Türkçenin bütün söz varlığını kapsayan değerli bir eser olarak sadece dilimize giren Arapça ve Farsça kelimelere değil Batı dillerinden giren kelimelere de yer vermiştir.

1924 yılında Arap harfleriyle basılan eser, Türk Dil Kurumu tarafından yürütülen “Türkiye Türkçesi Sözlükleri Projesi” kapsamında Türk alfabesine aktarılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 841, Ankara)

20. Kazan-Tatar Türkçesi Sözlüğü (2.baskı)

Mustafa ÖNER

Kazan-Tatar Türkçesi Sözlüğü, dil araştırmalarında kısaca Tatarca olarak adlandırılan çağdaş Türk lehçesinin ve onun yazı dilinin, daha çok edebiyat eserlerine dayanan sözlüğüdür. Toplam 16.887 adet söz varlığına ulaşan sözlüğün alt maddelerinde 3600 kadar deyim ve tamlama vardır ve bu maddeler 90 kadar irili ufaklı metinden taranıp derlenen 4000 adedi aşan örnek cümle ve parça alıntısıyla tanıklanmıştır. Böylece cırlar, beyitler, bilmeceler, masallar gibi Tatar halk edebiyatı örneklerinden, Abdullah TUKAY, Ayaz İSHAKİ, Alimcan İBRAHİM, Şeyhzade BABİÇ, Mehmüt GALEV, Hesen TUFAN gibi klasikleşmiş yazarlarına kadar, dilin başlıca söz varlığını içine alan bir sözlük hazırlanmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 963, Ankara)

21. Kamus-ı Türki, Şemseddin SAMİ (2.baskı)

Hazırlayan: PAŞA YAVUZARSLAN,

Şemseddin Sami'nin, *Kamus-ı Türki*'si sadece ismiyle değil, sözlükçülük ilkeleri açısından da o dönemde kaleme alınan bütün Osmanlı sözlüklerinden ayrılmaktadır. Şemseddin Sami'nin Arapça, Farsça, Rumca, İtalyanca, İngilizce, Yunanca, Macarca ve Slav dillerinden geçen alıntı kelimelerin etimolojileri üzerinde yaptığı açıklamaları bugünkü etimolojik sözlüklerde yer alan bilgilere denk durumdadır. Bu sözlükte, yalnızca kelimelerin kökenleri hakkında değil, kelimelerin dil bilgisi özellikleri hakkında da ayrıntılı bilgi bulunmaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1001, Ankara)

22. Türkçe Bitki Adları Sözlüğü (4. baskı)

Burhan BAYTOP

“Türkçe Bitki Adları” adlı bölümde yaklaşık 4.000 civarında bitki adı yer almaktadır. “Latince Bitki Adları” adlı bölümde ise; Türkçe bitki adlarının 1.300 kadarının Latince adı verilmektedir. “Renkli Resimler” adlı bölümde eserde yer alan bitkilerin fotoğrafları yine alfabetik bir sırayla yer almaktadır. Çalışmanın en önemli özelliği ise her bitkinin Anadolu ağızlarında geçen karşılıklarının verilmiş olmasıdır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 578, Ankara)

23. İlaç ve Eczacılık Terimleri Sözlüğü (2. baskı)

İlaç ve Eczacılık Terimleri Çalışma Grubu

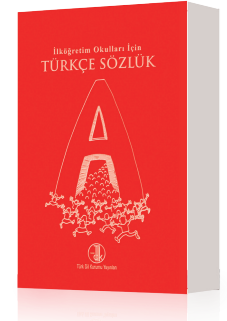
Bu çalışma, bütün alanlarıyla ilaç ve eczacılık terimlerini içeren ve tanımlayan Türkçe kaynakların eksikliği görülerek doğrudan eczacılıkla ilgili temel kavramların adlandırılması, terim birliğinin sağlanması, mümkün olduğu ölçüde yabancı sözcüklere Türkçe karşılıkların bulunması ve öteki bilim dallarının kaynaklarında geçen eczacılıkla ilgili terimlerin bir araya getirilmesi ve tanımlanması amacıyla yürütülmüştür. 2015 yılının sonunda gözden geçirilmiş 2. baskısı yapılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1121, gözden geçirilmiş, Ankara)

24. İlköğretim Okulları İçin Türkçe Sözlük (5. baskı)

Türk Dil Kurumu

Sözlükte, Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bu yana yayımlanmakta olan *Türkçe Sözlük* temel alınmış, ilköğretim müfredatına göre seçilen tanımları ve anlamları öğrencilerin yaş düzeyine göre yeniden yazılmıştır. Anlamlarının verilmesinde de hem ilköğretim ders içerikleri hem de ilköğretim öğrencilerinin söz varlığı göz önünde bulundurulmuştur. Bu sözlükte madde başı olarak 11.630 söz yer almaktadır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 857, Ankara)

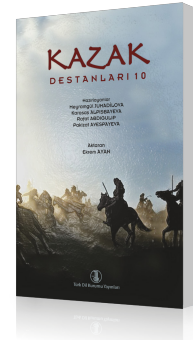

Basımı yapılan destanlar :

1. Kazak Destanları X

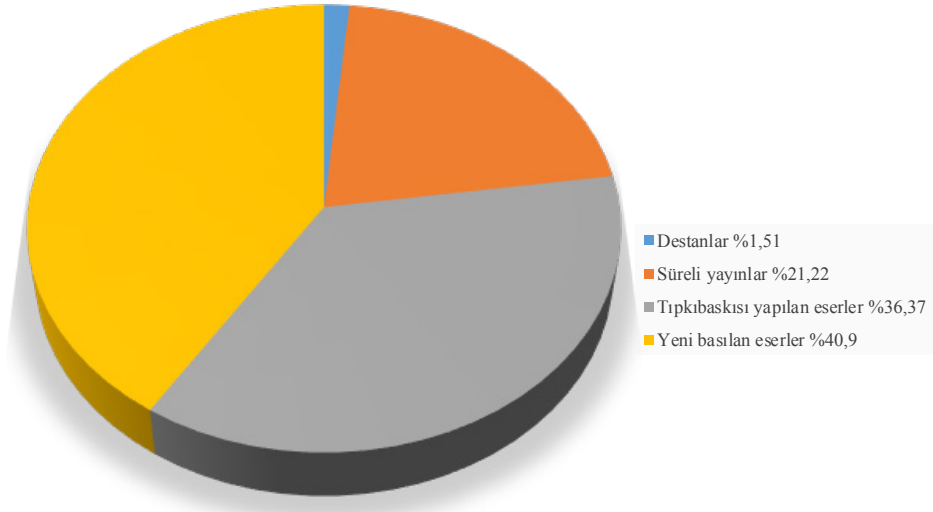
Meyramgül JUMADİLOVA, Karasaş ALPISBAYEVA, Rafat ABDIGULIP, Pakizat AVESPAYEVA, Aktaran: Ekrem AYAN

Kazak sözlü edebiyatının hafızası olan akın, jırşı ve jıravlar tarafından masal, efsane ve destanlar nesilden nesile aktarılmıştır. Bu kitapta, hem kahramanlık hem de aşk destanlarının örneklerini gösteren Akböbek, Akkenje, Avez Batır, Bazar Batır, Er Begzat, Er Tokımbet, Ermek Batır, Ötegen Batır, Savrık Batır, Suranşı Batır destanlarının metinleri yer almaktadır. Bu destanlar üzerine çok az çalışma yapılmıştır. (Türk Dil Kurumu Yayınları: 1143, Ankara)

Destanlar	1	%1.51
Sürekli yayınlar	14	%21.22
Tıpkıbasısı yapılan eserler	24	%36.37
Yeni basılan eserler	27	%40.90
Basımı yapılan toplam eser sayısı	66	%100

Tablo 15. 2015 yılında basılan eserlerin türlerine göre sayıları.

Grafik 4. 2015 yılında basılan eserlerin türlerine göre dağılımı.

Türk Dili Dergisi

Yayın hayatına 1951 yılının Ekim ayında başlayan *Türk Dili*, yayın hayatı boyunca ülkemizin sanat, dil, edebiyat ve düşünce hayatının şekillenmesinde belirleyici bir rol üstlenmiş, dil ve edebiyat dergiciliği içerisinde etkili ve önemli bir yere sahip olmuş ve yayın dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Başlangıcından bugüne her ay okuyucusuna ulaşan *Türk Dili*, alanında yayımlanan en uzun soluklu dergilerin başında gelmektedir.

Türk Dili, sayfalarında yer verdiği Türk edebiyatının seçkin yazar ve şairlerinin edebî ürünleri başta olmak üzere Türk dilinin ve edebiyatının her alanı ve sorunuyla ilgili tartışmalar, soruşturmalar ve söyleşilerle gerek konulu gerek yazar merkezli hazırlanan özel bölüm ve dosyalarla yayımlandıkları dönemde alanında çoğu ilk olan ve hâlâ aranan özel sayılarla yayıncılığımız ve dergiciliğimiz içerisinde değerli bir yer işgal etmektedir.

2015 Yılında *Türk Dili*

Dergi	Dil ve Edebiyat Yazıları (İnceleme, kitap tanıtımı, söyleşi, gündem vb.)	Öykü	Şiir	Deneme-Günlük	Çizgi
Ocak 757. Sayı	12	5	8	2	1
Şubat 758. Sayı	13	5	7	2	1
Mart 759. Sayı	20	5	8	1	1
Nisan 760. Sayı	14	3	11	1	1
Mayıs 761. Sayı	24	5	9	1	1
Haziran 762. Sayı	16	4	9	1	1
Temmuz 763. Sayı	19	4	12	2	1
Ağustos 764. Sayı	14	8	11	1	1
Eylül 765. Sayı	11	6	12	1	2
Ekim 766. Sayı	13	6	14	2	1
Kasım-Aralık 767-768. Özel Sayı	53	-	-	-	1
Toplam	209	51	101	14	12

Tablo 16. 2015 yılı yazıların sayılara göre dağılım tablosu.

Türkçe hassasiyeti olmak kaydıyla her türde edebî eserin yayımlanmasına imkân sağlayan *Türk Dili*'nde; birçok yazar, şair ve araştırmacı eserlerini, çalışmalarını yayımlama imkânı bulmuş, bunun yanı sıra Türk edebiyatına yeni şair ve yazarların kazandırılmasına da aracılık etmiştir.

Hazırlanan özel bölüm ve özel sayılarla bir kaynak eser olma niteliği kazanan *Türk Dili*'nde 2015 yılı için şu başlıklar altında özel bölümler hazırlanmıştır.

- ✓ 759 Mart 2015 : Doğumunun 100. Yılında Haldun TANER
- ✓ 761 Mayıs 2015 : Edebiyat ve Rüya
- ✓ 763 Temmuz 2015 : Ölümünün 50. Yılında Refik Halid KARAY

Türk Dili'nin yıllardır tekrar tekrar baskılarının yapıldığı özel sayılara bu yıl bir yenisi daha eklenmiştir. Prof. Dr. Mehmet NARLI ve Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU editörlüğünde uzun bir zaman ve uğraş sonucunda hazırlanan 527 sayfalık **Dilin Perdeleri Özel Sayısı**, Kasım-Aralık sayısı olarak yayımlanmıştır.

Türk Dili'nde öykülerin, şiirlerin, günlük ve deneme türlerine ait örneklerin, çeşitli konular üzerine hazırlanmış yazıların yanı sıra her sayıda artık bir gelenek hâline gelmiş söyleşilere de yer verilmiştir. Türk edebiyatında seçkin bir yere sahip şair ve yazarlarla yapılan söyleşiler, derginin güncelle olan bağını güçlendirirken okurların birçok konuda istifade edebileceği bilgiler de sunmaktadır. Bu amaçla 2015 yılı içinde birçok kişiyle söyleşi yapılmıştır. Bu yıl kendisiyle söyleşi yapılan şair ve yazarlar şunlardır:

- ✓ Necati MERT ile öykü üzerine
- ✓ Sevinç ÇOKUM ile romanları üzerine
- ✓ İbrahim YILDIRIM ile romanları üzerine
- ✓ Murat GÜLSOY ile romanları üzerine
- ✓ Mustafa AYDOĞAN ile yazma serüveni ve şiirleri üzerine
- ✓ Handan İNCİ ile Kitapları üzerine
- ✓ Hayriye ÜNAL ile eleştiri üzerine
- ✓ Murat YALÇIN ile kitapları üzerine
- ✓ Ahmet Güner SAYAR ile Abbas SAYAR üzerine
- ✓ Hicabi KIRLANGIÇ ile şiirleri üzerine
- ✓ Orhan OKAY ile kitapları üzerine
- ✓ Cevdet KARAL ile şiir üzerine

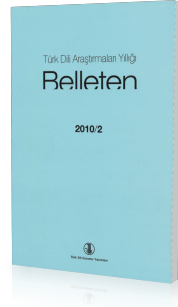
Türk Dili'nde bir başka gelenek hâline gelmiş uygulama da okuyucu ve araştırmacılara kolaylık sağlamak amacıyla hazırlanan dizin çalışmasıdır. 2015 yılı için yılda iki kez olmak üzere Haziran ve Aralık aylarında 6 aylık dizin hazırlanmıştır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, Türk Dil Kurumunun ilmi yazıların ve araştırmaların yayımlandığı dergisidir. Kurul, derginin belirlenen ilke ve ilmi ölçütler doğrultusunda yayımlanmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Yılda bir sayı yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten'in, millî ve milletlerarası atf dizinlerince istenilen şartları yerine getirmek amacıyla 1998 yılı sayısından itibaren yılda iki sayı olarak yayımlanması kararı alınmıştır.

Başlangıçta yılda bir sayı yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, önceki yıllarda yaşanan gecikmenin yanı sıra yılda iki sayı yayımlama kararıyla sayılardaki gecikmeyi artırmıştır. Ancak yazı kurulunun son yıllarda düzenli çalışmasıyla, geciken sayıların büyük bir bölümü 2016 yılında yayımlanacaktır.

Türk Dünyası

Yirminci yüzyılın sonlarında Türk dünyasıyla ilişkilerin yeni bir yönde gelişmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında çalışmalar artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, dil bilgisi ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, alanla ilgili eserler yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların sürekli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası* dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası dergisi, çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik ilmi ve edebî çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Dergide bu doğrultuda Türk dünyasının dili, tarihi ve edebiyatına ilişkin inceleme yazıları, etkinlik haberleri, duyurular ve edebî metinlere yer verilmektedir. Dergi yazı kurulu, derginin düzenli bir biçimde ve yayımcılık ilkeleri doğrultusunda

yayın hayatını sürdürmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Kurul, gönderilen yazıları değerlendirmekte, hakemlere göndermekte, gelen raporlar doğrultusunda makalelerin yayımı konusunda kararlar vermekte, böylece derginin sayılarının içeriğini belirlemektedir.

2015 yılında 2014 Bahar (37) ve 2014 Güz (38) sayıları basılmıştır.

Dergimizin alan indekslerinde taranabilmesi için girişimler yapılmıştır. ULAKBİM'in sayfasında hizmet veren Dergipark'a başvurulmuştur. Bu başvurumuz kabul edilmiştir. ULAKBİM'in sayfasındaki <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/tdded/> adresinde dergimiz yerini almıştır.

Taranmak için EBSCO, MLA ve ASOS'a başvurular yapılmıştır. En önemli alan indekslerinden MLA da olumlu cevap vermiş ve bazı bilgiler istemiştir. O bilgiler de MLA'ya gönderilmiştir. ASOS başvurumuzu kabul ettiğini bildirmiştir. Ancak internetteki sayfasında şu anda problem olduğu için taranmamız başlamamıştır.

Dergimizin taranması için SOBIAD adlı "*Sosyal Bilimler Atıf Dizini*"ne başvuru yapılmıştır. Başvurumuz kabul edilmiş ve dergimiz taranmaya başlanmıştır.

<http://atif.sobiad.com/taranan.jsp> adresinde dergimiz yerini almıştır.

1.3. Kütüphane faaliyetleri

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu kitaplığında Ağâh Sırrı LEVEND ve Prof. Dr. Hasan EREN'e ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

2015 yılında koleksiyona bağış, değişim ve satın alma yoluyla 754 adet kitap, 423 süreli yayın kazandırılmıştır.

Kitapların 33 adedi değişim, 223 adedi bağış, 321 adedi satın alma yoluyla sağlanmıştır. Süreli yayınların ise 51 adedi bağış, 94 adedi değişim, 278 adedi satın almadır.

590 kitap, 178 süreli yayın, 66 CD, 101 adet yazma eser, 13 tez, 119 sözlük, 26 gazete, 2 nadir eser, 3 ansiklopedi, 1 fotoğraf demirbaşa kaydedilmiştir.

Koleksiyona katılan yayınların kütüphaneye giriş işlemleri yapılmış; Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarına göre katalog fişleri hazırlanmış; Dewey sınıflandırma sistemine göre sistematik konu numaraları, LC'ye göre alfabetik konu başlıkları tespit edilen fişler kataloga yerleştirilmiştir.

Bu dönemde kütüphanemizden 1006 öğrenci, 2116 araştırmacı, 315 diğerleri olmak üzere 3437 okuyucu yararlanmıştır. Bu okuyucular için 18.943 kitap ve 26.361 süreli yayın hizmete sunulmuştur.

Yazma ve nadir eserler veri tabanına 474 okuyucu üye olmuştur. Bu okuyucular toplam 2996 adet kontör yüklemiştir.

Kütüphane yönergesinin ilgili maddesi uyarınca ödünç verilen kitap sayısı 871'dir.

Yurt içi ve yurt dışı yayın katalogları izlenerek Yayın Çalışma Grubunca uygun görülen yayınlar satın alınmıştır.

Yayın değişimi yaptığımız kuruluşlardan gelen yayın teklif listeleri incelenerek Yayın Çalışma Grubunca uygun görülen yayınlar temin edilmiştir.

Okuyucularımıza verilen fotokopi hizmetine devam edilmiş, bu dönemde 16.278 sayfa fotokopi çekilmiştir.

Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle Türk Dil Kurumu ve Türk dili hakkında bilgi isteyen 59 kişinin bilgi isteğine cevap verilmiştir.

Okuyucularımızın mikrofilm istekleri karşılanmıştır.

Kütüphanemizce bir yıl içinde 120 kurum içi, 77 kurum dışı olmak üzere toplam 197 yazışma yapılmıştır.

Kütüphanemizde bulunan süreli yayınların eksik sayıları tespit edilerek sağlanmıştır.

Süreli yayınların 2015 yılı abone yenileme işlemleri yapılmıştır.

Toplam 349 adet kitap, dergi ve gazete cilde gönderilmiş, ciltten gelen eserler etiketleri yazılarak rafa yerleştirilmiştir.

Yıllık sayım yapılarak kütüphane demirbaş kayıtları kontrol edilmiş, depolardaki kitapların temizliği yapılmıştır.

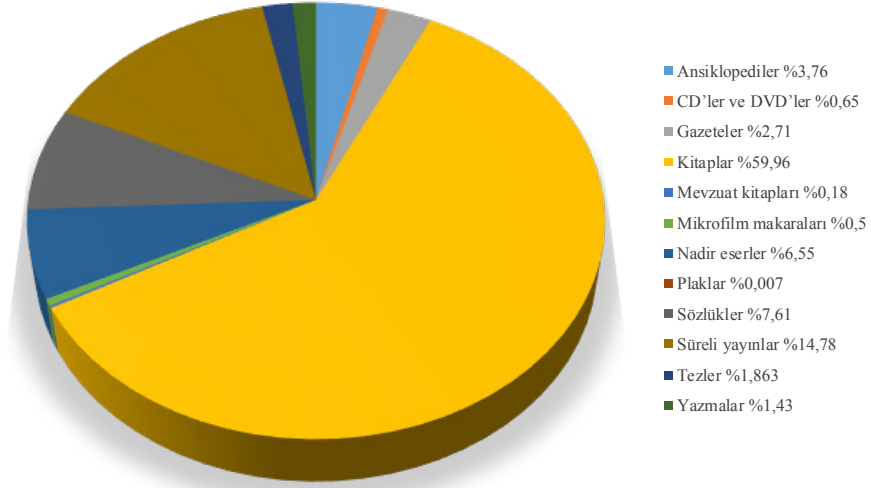
Kütüphanede bulunan eserlerin bilgisayar ortamına geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmüş, 736 kitap, 179 süreli yayın, 68 CD, demirbaş sistemine aktarılarak, kataloglaması yapılmıştır. 10.646 adet makale girişi yapılmıştır.

Süreli yayınların içindekiler bölümünün internet sayfamıza aktarılması çalışmalarına devam edilmiştir.

Kütüphanemize yeni gelen yayınların listesi aylık olarak hazırlanarak ağ sayfamızda duyurulmaya devam edilmiştir. Kitaplığımızdaki bütün yayınların katalogu sanal ortamda taranabilmekte, istenilen eserlerin tıpkıçekimleri e-posta veya dilekçe ile Kurumumuza gelmeden de sağlanabilmektedir.

MATERYAL TÜRLERİ	SAYISI (Adet)	ORANI (%)
Ansiklopediler	2.302	3.76
CD'ler ve DVD'ler	397	0.65
Gazeteler	1.660	2.71
Kitaplar	36.711	59.96
Mevzuat kitapları	109	0.18
Mikrofilm makaraları	305	0.50
Nadir eserler	4.007	6.55
Plaklar	4	0.007
Sözlükler	4.660	7.61
Sürelî yayınlar	9.045	14.78
Tezler	1.146	1.863
Yazmalar	875	1.43
Toplam	61.221	100.00

Tablo 17. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin sayısı ve türlerine göre dağılımı.

Grafik 5. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde bulunan materyallerin türlerine göre dağılımı.

Okuma Salonu (Ansiklopediler kısmı)

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca binbir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş; kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler, kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en mühim kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu; satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü ilmî araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır.

Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmlerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler,

artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu kütüphanesindeki yazma eserler, 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 gününden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.

Okuma Salonu (Ansiklopediler kısmı)

Sunulan Hizmet	Sayısı
Araştırmacı	2.116
Bilgi isteği	59
Çekilen tıpkıçekim	16.278
Diğer	315
Elektronik ortama aktarılan görüntü sayısı (sayfa)	600.000
Elektronik ortama aktarılan nadir eser	1.162
Elektronik ortamdaki yazma eserlerden yararlananlar	474
Öğrenci	1.006
Verilen ödünç kitap	871
Verilen yayın hizmeti (kitap)	18.943
Verilen yayın hizmeti (sürelî)	26.361

Tablo 18. Türk Dil Kurumu kütüphanesinde sunulan hizmetlerin türlerine göre sayısı.

1.4. Eğitim Faaliyetleri

2015 yılında Türk dili alanında lisans ve lisansüstü düzeylerinde öğrenim gören 194 öğrenciye (130 lisans, 54 yüksek lisans ve 10 doktora) burs verilmiştir. Burs verilerek öğrenciler desteklenmeye devam edilecektir.

Eğitim Seviyesi	Kişi Sayısı	Miktarı (TL)
Doktora	10	90.000
Lisans	130	911.400
Yüksek lisans	54	492.265,19
Toplam	194	1.493.665,19

Tablo 19. Türk Dil Kurumu tarafından eğitim gören öğrencilere 2015 yılında ödenen maddi destek sayıları ve miktarları.

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız; Türkçe Dil Bilgisi ve Resmî Yazışma Kuralları'yla ilgili toplam 36 semineri başarıyla vermişlerdir.

Eğitim Verilen Kurum	Tarihler
1 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	16/01/2015
2 Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	20/01/2015
3 Maliye Bakanlığı	21–22/01/2015
4 Orman Bakanlığı	11–12/02/2015
5 Maliye Bakanlığı	11/03/2015
6 Hazine Müsteşarlığı	16/03/2015
7 Kamu İhale Kurumu	19/03/2015
8 Karayolları Genel Müdürlüğü	19/03/2015
9 Gelir İdaresi Başkanlığı	21–22/03/2015
10 İçişleri Bakanlığı	4–8–11–12–15/04/2015
11 Ankara Büyükşehir Belediyesi	27–28/05/2015
12 Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	9–10/06/2015
13 İş Teftiş Kurulu Başkanlığı	8–9/06/2015

	Eğitim Verilen Kurum	Tarihler
14	Sağlık Bakanlığı	12–17/06/2015
15	Hazine Müsteşarlığı	18/06/2015
16	Anadolu Ajansı	23/06/2015
17	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	06/07/2015
18	Anadolu Ajansı	30/07/2015
19	Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	29/07/2015
20	Kamu İhale Kurumu	26-27/08/2015
21	İçişleri Bakanlığı	11/09/2015
22	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	5–6/10/2015
23	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	7–8/10/2015
24	Karayolları Genel Müdürlüğü	8/10/2015
25	Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	12–13/10/2015
26	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	13–14/10/2015
27	İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	15–16/10/2015
28	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	19–20/10/2015
29	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	21/10/2015
30	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	23–26/10/2015
31	İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	26–27/10/2015
32	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	9–10/12/2015
33	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	21–22/12/2015
34	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	22–23/12/2015
35	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	25–28/12/2015
36	Gelir İdaresi Genel Müdürlüğü	29–30/12/2015

Tablo 20. Türk Dil Kurumu tarafından 2015 yılında verilen eğitimlerin kurumlara göre eğitimi ve günleri.

1.5. Diğer faaliyetler

Kurumun Genel Ağ sayfasına dört yılda 25.107.241 (yirmi beş milyon yüz yedi bin iki yüz kırk bir) kez, yılda ortalama 6.276.810 (altı milyon iki yüz yetmiş altı bin sekiz yüz on) kez ve günde ortalama 17.197 (on yedi bin yüz doksan yedi) kez girilmektedir. Kullanıcıların hizmetinde bulunan 15 sözlük ve süreli yayınlar veri tabanı, el yazması eserleri kitaplığı veri tabanı sayfası, Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

Kurum yayınlarının satışı, iki satış biriminin yanında sanal mağaza aracılığıyla yürütülmektedir. Kurum yayın satış aracı üniversitelere gönderilerek, yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılarak yayınların tanıtımı yapılmaktadır.

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunulmaktadır.

Gönderilen yer	Yurt içi sayısı			Yurt dışı sayısı		
	Kitap	Süreli yayın	YD (yoğun disk)	Kitap	Süreli yayın	YD (yoğun disk)
Diğer kamu, kurum ve kuruluşlar ile kişiler	6.457	12.074	97	101	1.883	-
Kütüphaneler	7.389	4.143	40	-	-	-
Üniversiteler	336	255	-	43	-	-
Toplam	14.182	16.472	137	144	1.883	

Tablo 21. Armağan yayın çizelgesi.

Türk Dil Kurumu 2015 yılında toplamda 15 defa kitap satış aracı ile çeşitli üniversitelere gitmiş ve kitap fuarlarına katılmıştır.

	Katılım sağlanan yerler	Tarihler
1	Tüyap Adana Kitap Fuarı	13.01.2015
2	Trabzon Kitap Fuarı	20.02.2015
3	İstanbul CNR Kitap Fuarı	27.02.2015
4	Tüyap Bursa Kitap Fuarı	13.03.2015
5	Rize Kitap Satış Aracı	03.04.2015
6	Tüyap İzmir Kitap Fuarı	18.04.2015
7	Malatya Kitap Fuarı	05.05.2015
8	Tüyap Samsun Kitap Fuarı	18.05.2015
9	İstanbul Sirkeci Dergi Fuarı	19.05.2015
10	Sivas Kitap Günleri Fuarı	29.08.2015
11	Kitap Satış Aracı-Afyon	07.10.2015
12	Antalya Kitap Fuarı	10.10.2015
13	Kitap Satış Aracı İzmir, Uşak, Manisa	15.10.2015
14	İstanbul Tüyap Kitap Fuarı	07.11.2015
15	Kahramanmaraş Kitap Fuarı	02.12.2015

Tablo 22. Türk Dil Kurumunun 2015 yılında katıldığı fuarlar ve gittiği üniversitelere ait tablo.

Türk Dil Kurumu, yayınlarını okuyucu ve öğrencilere ulaştırmak için 2015 yılı içinde değişik illerde 12 kitap satış fuarında, 3 üniversite yerleşkesinde yayınlarını okuyucusuyla buluşturmuştur.

1.5.1. Evrak işleri

2009 yılında hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden 2012 yılında Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için yeni oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem, kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri Tiff/Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Evrak kayıt numarasında tekrara yer verilmemektedir. Bununla birlikte bir evrak üzerinde (örneğin A kullanıcısı evrakı sorgularken B kullanıcısı evrakın eklerine bakıyor olabilir) bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilmektedir. Evrak ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden öbür birime havale edilebilmekte, öbür kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile gönderilmektedir.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımını yaptıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2015 yılında gelen evrak sayısı 3.480, giden evrak sayısı 2.754 adettir.

Açıklama	Sayısı
Gelen evrak sayısı	3.480
Giden evrak sayısı	2.754
Toplam	6.234

Tablo 23. Evrak durum tablosu.

1.5.2. Bilgi edinme

Dilekçe veya e-posta iletisi göndererek, telefon ederek, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. Dilekçe, e-posta ve telefonla yapılan başvuruların sayısı verilemeyecek kadar çoktur. Bunların kaydı tutulmamakta ancak her başvuru yanıtlanmaktadır. Bunun yanı sıra doğrudan doğruya Bilgi Edinme Yasası'ndan yararlanarak 2015 yılında 2027 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların 1992'si yanıtlanarak istenilen bilgi ve belgeler başvuru sahiplerine gönderilmiş, 4982 sayılı Kanun'un ve ilgili Yönetmelik'in 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen şekil şartlarını taşımadığı için 35 başvuru reddedilmiştir.

1.5.3. Bütçe, muhasebe ve ihale işleri

Açık ihale sayısı	5
Doğrudan temin ihale sayısı	1.910
Pazarlık usulü ihale sayısı	8
Yevmiye sayısı	2.080

Tablo 24. Gerçekleştirilen ihale ve hazırlanan yevmiye durum tablosu.

Hizmet binaları

Türk Dil Kurumu kullanım alanı 4.864 m² olan ek bina ile kullanım alanı 1.680 m² olan ana binada (toplam 6.544 m²) çalışmalarını yürütmektedir. Binalarda 225 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana bina ilmî çalışmalar için, ek bina ise idari çalışmalar için kullanılmaktadır.

Taşıt durumu

Açıklama	Sayısı
Demirbaşa kayıtlı araç sayısı	5
Kiralanın araç sayısı	1
Toplam	6

Tablo 25. Taşıt durumu.

Açıklama	Sayısı
Hizmette kullanılan araç sayısı	5
Makamda kullanılan araç sayısı	1
Toplam	6

Tablo 26. Kullanım durumu.

Açıklama	Tutarı (TL)
Akaryakıt ve yağ alımları	22.479,68
Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	10.034,20
Toplam	32.513,88

Tablo 27. Yıllık akaryakıt yedek parça ve öbür giderler.

Açıklama	Tutarı (TL)
Hizmet alınan araçların kiralrı	50.692,80
Toplam	50.692,80

Tablo 28. Hizmet alınan araçlara yapılan kiralama giderleri.

Ayniyat işlemleri

Açıklama	Tutarı (TL)
Büro ve iş yeri mal ve malzeme alımları	11.238,91
Büro iş yeri ve makine ve teçhizat alımları	694.107,99
Büro ve iş yeri mefruşat alımları	684,40
Toplam	706.031,30

Tablo 29. Demirbaş malzemeleri.

Açıklama	Tutarı (TL)
Büro ve İş Yeri Mal ve Malzemesi Alımları	11.238,91
Büro ve İş Yeri Makine ve Teçhizat Alımları	12.130,40
Baskı ve Cilt Giderleri	2.411.476,81
Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	4.678,70
Diğer Özel Malzeme Alımları	11.605,30
Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	173,67
Elektrik Alımları	101.204,73
İçecek Alımları	5.675,65
Kırtasiye Alımları	129.178,38
Periyodik Yayın Alımları	-
Su Alımları	40.980,10
Temizlik Malzemesi Alımları	-
Yakacak Alımları	195.774
Toplam	2924.116,65

Tablo 30. Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları.

Açıklama	Tutarı (TL)
Demirbaşlar için ayniyat girişi yapılan harcama	706.972,94
Tüketim malları için ayniyat girişi yapılan harcama	2.551.065,48
Toplam harcama	3.258.038,42

Tablo 31. Demirbaş ve tüketim malları ambar çıkışları.

Açıklama	Adet
Demirbaş malzeme	107
Tüketim malları	917.077,10

Tablo 32. Demirbaş ve tüketim malları ambar toplam çıkışları.

Bilgisayarlar

Açıklama	Sayısı
Cep bilgisayar	1
Dizüstü bilgisayar	22
Kişisel bilgisayar	142
Sunucu kabini	1
Sunucular	10
Tarayıcı	21
Yazıcı	40
Yazıcı-belge tarayıcı-fotokopi	7

Tablo 33. Kurumumuz birimlerinde kullanılan bilgisayar ve diğer malzemeler.

Açıklama	Tutarı (TL)
Bilgiye abonelik ve Genel Ağ (İnternet) gideri	40.151,96

Tablo 34. İnternet giderleri.

Tıpkıçekim (fotokopi) ve belgegeçer (faks) makineleri

Açıklama	Sayısı
Tıpkıçekim (fotokopi) makinesi	3

Tablo 35. Kurumumuz birimlerinde kullanılan tıpkıçekim makineleri.

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer makineleri sayısı	1

Tablo 36. Kurumumuz birimlerinde kullanılan belgegeçer makineleri.

GSM hattı

Açıklama	Sayısı
GSM hat sayısı	1

Tablo 37. GSM hat sayısı.

Sabit telefon hattı

Açıklama	Sayısı
Belgegeçer hattı sayısı	3
Dâhili hat sayısı	155
Gsm hat sayısı	1
Telefon hattı sayısı	25
TTNET Fiber optik (Metroeternet) özel devre 30 Mb.	1

Tablo 38. Birimlerde kullanılan haberleşme hatları sayısı.

Açıklama	Tutarı (TL)
Telefon abonelik ve kullanım ücretleri	31.961,50
Posta ve telgraf giderleri	104.725,63
Toplam	136.687,13

Tablo 39. Yıllık toplam haberleşme giderleri.

Elektrik

Açıklama	Tutarı (TL)
Elektrik tüketim bedeli	100.204,73

Tablo 40. Kurumumuz hizmet binasının yıllık elektrik giderleri.

Su

Açıklama	Tutarı (TL)
İçme suyu dâhil su tüketim bedeli	6.058,55

Tablo 41. Kurumumuz hizmet binasının yıllık su giderleri.

Doğal gaz

Açıklama	Tutarı (TL)
Doğal gaz tüketim bedeli	195.774

Tablo 42. Kurumumuz hizmet binasının yıllık doğal gaz giderleri.

Yurt içi ve yurt dışı görevler

Açıklama	Tutarı (TL)
Yurt içi görevlendirme sayısı (384 adet)	122.736,23
Yurt dışı görevlendirme sayısı (20 adet)	33.390,64
Toplam ödenen harcırah miktarı	156.126,87

Tablo 43. Yurt içi ve yurt dışı görevlendirmeler.

Basılı yayın

Açıklama	Tutarı (TL)
Basılı yayın alımları ve yapımları	30.185,62
El yazması alımları	389.800
Periyodik ve diğer yayın alımları	-
Toplam	419.985,62

Tablo 44. Kurumumuz makam hizmetleri için alınan basılı yayın.

Satın alma hizmetleri

Açıklama	Sayısı
Pazarlık usulü ihale	11
Yıllık yapılan ilanlı açık ihale	2
Yıllık yapılan ilansız doğrudan temin ihale	284
Toplam	297

Tablo 45. İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünce yapılan ihalelerin sayısı.

Açıklama	Sayısı
Toplam tahakkuk sayısı	2.081

Tablo 46. Toplam satın alma işlem sayısı.

Burslar ve harçlıklar

Açıklama	Tutarı (TL)
Diğer transferler	17.000
Yurt içi burslar ve harçlıklar	1.493.665,19
Yurt dışı burslar	3.447,20
Toplam	1.514.112,39

Tablo 47. Yurt içi, yurt dışı ve yabancı uyruklu kişilere verilen burslar ve harçlıklar.

1.5.4. Proje Bilgileri

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik ilmî araştırmaları bilim ve uygulama kolları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile ilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

a) Türk Dili ile İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi

Türk Dil Kurumunun kendi kaynaklarıyla desteklediği projelerin yanı sıra kurum dışı kaynakla yürüttüğü bir proje de bulunmaktadır. Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklenen *Türk Dili ile İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi* kapsamında yurt dışında Türklük bilimi alanında yayımlanmış çok bilinen yabancı dillerin yanı sıra, daha az bilinen yabancı dillerle kaleme alınmış birçok eser bulunmaktadır. Türkiye’deki üniversitelerde ve ilgili kuruluşlarda Türk dili ve edebiyatı alanında çalışanların büyük bir bölümünün sadece bir yabancı dili bildiği ve o dilde yazılanları kullandığı göz önüne alındığında, çok çeşitli Avrupa dillerindeki eserlerin Türkçeye çevrilmesi konusu önem arz etmektedir. Değişik yabancı dillerdeki eserlerin geniş bir okuyucuya ulaşmasını sağlamak açısından Kurumumuzca “Türk Dili ile İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi” başlığı altında bir proje çalışmasının uygulanması düşünülmüştür.

Bu proje kapsamında yapılacak çalışmalar; genel Türkolojide dil bilgisi, dil ilişkileri, edebiyat, halk bilimi alanlarındaki mühim eserlerin Türkçeye çevrilmesiyle bundan sonra bu alanlarda yapılacak çalışmaların daha sistemli ve kapsamlı biçimde ele alınma imkânını sağlayacaktır.

Proje kapsamında bugüne kadar sekiz eser yayımlanmış, ayrıca iki eserin inceleme işlemleri tamamlanmış olup yazarından ve yayınevinden Türkçe çeviri izni beklenmektedir. Dört eser incelemeye gönderilmiş, iki eser inceleme aşamasında olup üç eser de inceleme raporları doğrultusunda gerekli düzeltelerin yapılması için hazırlayıcılarına gönderilmiştir. Proje kapsamına alınan 18 eserin de çeviri çalışmaları devam etmekte; altı makalenin çevirisi tamamlanmış; yedi makale ikinci inceleme aşamasında; üç makale de incelemeye gönderilecektir. Türkçeye çevrilmek üzere çevirmenlere gönderilen makale sayısı da 43’tür. Öte yandan görevlendirme bekleyen makale sayısı ise 39’dur.

b) Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü'nün Hazırlanması

Bu çalışma Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan kelimelerin köken bilgisi araştırmasını kapsayacaktır. Sözlük çalışmasında madde başlarını, Türkiye Türkçesinin ölçünlü biçiminde kullanılan kelimeler oluşturacaktır. Bunun için gerekli veri tabanı Türk Dil Kurumunun yayını olan *Türkçe Sözlük*'e dayanacaktır.

Sözlük Kolu tarafından düzenlenen “Büyük Türkçe Sözlük Çalışma Toplantısı (Köken Bilgisi)” 9-10-11 Mart 2015 tarihleri arasında Ankara’da yapıldı. Toplantı süresince Köken Bilgisi Sözlüğü hazırlanmasında izlenecek yol ve yöntem, uygulanacak usul, iş birliği yapılacak bilim adamları, kaynaklar ve çalışma takvimi gibi konular üzerinde gerekli değerlendirmeler yapıldı.

c) Farklı Kültürlerin Temel Düşünce ve İlim Eserlerinin Türkçeye Çevirisi

Yurt dışında bilim, sanat ve kültür alanında yayımlanmış, çok bilinen yabancı dillerin yanı sıra daha az bilinen yabancı dillerle kaleme alınmış çok sayıda eser bulunmaktadır. Türkiye’deki üniversiteler, kültür ve sanat çevreleri mensuplarının büyük bir bölümünün sadece bir yabancı dili bildiği ve o dilde yazılanları kullandığı göz önüne alındığında, çok çeşitli dünya dillerindeki temel eserlerin Türkçeye çevrilmesinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu projede insanlığa mal olmuş temel eserlerin Türkçeye çevrilip halka sunulmasıyla bunun ardından bilinmeyenlerin düşünce ürünü olarak ortaya konulmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu sebeple Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 29/08/2013 tarihli ve 677/2 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile Proje Yürütücüsü Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN’in başkanlığında, Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Hicabi KIRLANGIÇ ile Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Yüksek Kurum Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU ve Dr. Şakir Alparslan YASA’dan oluşmak üzere Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuştur. Çeviri Hareketi Projesi kapsamında aşağıdaki eserlerin çevirisi yapılacaktır.

- Ahmed Cevdet Paşa, *Târîh-i Cevdet (Tertîb-i Cerîd)*,
- Kâtib Çelebî, *Keşfü’z-Zunûn’an Esâmî’l-Kütüb ve’l-Fünûn*,
- L. Victor Letellier, *Choix de fables, traduites en Turc par un efendide Constantinople et publiées avec une version française par L. Victor Letellier*,

- Charles Deval, *Deux années à Constantinople et en Morée (1825-1826) ou Esguisses historiques sur Mahmoud, les janissaires, les nouvelles troupes, Ibrahim-Pacha, Solyman-Bey*,
- Thomas Xavier Bianchi, *Le nouveau guide la conversation en français et en turc, à l'usage des voyageurs français dans le Levant et des Turcs qui viennent en France*.
Çevirisi yapılan eser;
- Ma'rûf er-Rusâfî, *Def'u'l-Hucne fî İrtizâhi'l-Lükne*,
- Henry Cartoy ve Jean Nicolaides, *Folklore de Constantinople*, İnceleyicide olan eser;
- Ebû'l-'Alâ el-Ma'arrî, *Risâletü'l-Gufrân*,

2. Performans Sonuçları Tablosu

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 1

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.1 Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 200 eser yayımlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.1 Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 200 eser yayımlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Türk dilinin tarihî (eski, orta, yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin belirlenen düzende basılması öngörülmektedir.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Yayımlanan eser sayısı	Adet	40	52	130

1. Yayımlanan eser sayısı: Performans Hedef 1.1 Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 200 eser yayımlanacaktır. 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan’ımızda beş yıllık süre için 200 adet eserin baskısının yapılacağı planlanmış olup her yıl için 40 adet eserin baskısının gerçekleştirileceği kararlaştırılmıştır. 2015 yılında ilk kez baskısı yapılan kitap sayısı 28 adettir. Tıpkıbaskı 24 ve toplam 52 eser basılmıştır. Dönemlerine ait kaynak eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında daha önce hazırlanan 24 adet eserin tıpkıbaskısı talep üzerine yapılmış olup bu sebeple performans göstergesi üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 2

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.2 Bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunacak ve 10 adet sözlük hazırlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.2 Bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunacak ve 10 adet sözlük hazırlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Çeşitli alanlarda terim sözlüklerinin hazırlanması amacıyla üniversitelerin ilgili bölümlerinde çalışan öğretim üyeleri ve kurum uzmanlarının katılımıyla çalışma gruplarının oluşturulması, çalışma gruplarının terim çalışmalarında araştırma ve incelemeleri yürütmesi, hazırlanan veri tabanının baskıya hazır hâle getirilmesi, terim sözlükleri ilgili çalışma grupları veya bölüm, kurum ve kişiler tarafından hazırlanması.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Hazırlanan sözlük sayısı	Adet	2	4	200

1. Hazırlanan sözlük sayısı: Performans Hedefi 1.2 Bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunacak ve her yıl 10 adet sözlük hazırlanacaktır. 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan’ımızda beş yıllık süre için 10 adet sözlüğün baskısının yapılacağı planlanmış olup her yıl için 2 adet sözlük basılacağı kararlaştırılmıştır. Önceki yıllarda yapılan çalışmaların tamamlanması sebebiyle baskıya hazır olan sözlüklerden 2015 yılı içinde 4 adedinin baskısı yapılarak hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 3

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.3 Her yıl 10 adet ulusal ve uluslararası kongre, seminer, çalışma toplantısı, sempozyum vb. bilimsel toplantı düzenlenecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.3 Her yıl 10 adet ulusal ve uluslararası kongre, seminer, çalışma toplantısı, sempozyum vb. bilimsel toplantı düzenlenecektir.			
AÇIKLAMA		Bilimsel etkinliğin konusunun belirlenmesi, ilgili şair, yazar, bilim insanları ve araştırmacıların belirlenmesi, bilim insanlarının çalışmaya katılım şartlarının belirlenmesi, toplantının bilimsel ve sosyal programının hazırlanması, yurt içi ve yurt dışından ilgili bilim insanlarının davet edilmesi, organizasyonla ilgili hizmet alımının yapılması, toplantılarda sunulan bildirilerin basılması, bu alanda çalışma yapan bilim insanları arasında düzenlenecek toplantılarla akademik iş birliklerinin oluşturulması ve bu iş birliklerine süreklilik kazandırılması düşünülmektedir. Yürütülmekte olan ve planlanan bilimsel çalışmalarla ilgili olarak ortak araştırma yöntemlerinin oluşturulması ve aynı konu üzerine tekrar çalışmaların yapılmasının önüne geçilmesi öngörülmektedir.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türk İşaret Dili Çalışma Toplantısı sayısı/yıl	Adet	2	0	0
2	Etimolojik Araştırmalar ve Sözlük Toplantısı sayısı/yıl	Adet	2	2	100
3	Türk Dünyasında Ortak Terim Kullanılması Toplantısı sayısı/ yıl	Adet	2	2	100
4	Eski Türkçe Araştırmaları Toplantısı sayısı/yıl	Adet	2	3	150
5	Türk Ağız Araştırmaları toplantısı sayısı/yıl	Adet	2	0	0
6	Bir edebî türle ilgili düzenlenen açık oturum sayısı/yıl	Adet	1	0	0
7	Güncel konularda düzenlenen bilimsel etkinlik sayısı/yıl	Adet	3	11	366.66

1. **Türk İşaret Dili Çalışma Toplantısı sayısı:** 2015 yılı Yatırım programı, 10. kalkınma planında, 2015-2017 orta vadeli programda ve 2015 yılı programında öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan ve 14 Ocak 2015 tarih ve 29236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2015 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu kararı eki cetvelde yer almaması sebebiyle çalışma toplantısı yapılamadığı için gerçekleşme sağlanamamıştır.
2. **Etimolojik Araştırmalar ve Sözlük Toplantısı sayısı:** 2015 yılında performans gösterge hedefine iki toplantı düzenlenerek başarılı seviyede gerçekleşme sağlanmıştır.
3. **Türk Dünyasında Ortak Terim Kullanılması Toplantısı sayısı:** 2015 yılında Türk Dünyasında bulunan ülkelerden ortak terim kullanılması ile ilgili 2 adet çalışma toplantısı düzenlenerek performans göstergesi seviyesin de gerçekleşme sağlanmıştır.
4. **Eski Türkçe Araştırmaları Toplantısı sayısı:** Eski Türkçe Araştırmaları Toplantısı faaliyeti 2015 yılı içerisinde 3 adet gerçekleştirilmiş, Bu sebeple hedeflenen gösterge rakamının üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.
5. **Türk Ağız Araştırmaları toplantısı sayısı:** 2015 yılı içerisinde Kurum tarafından düzenlenen Türk Ağız Araştırmaları toplantısının gerçekleşmemesi sebebiyle hedeflenen performans gösterge sayısına ulaşamamıştır.
6. **Bir Edebî Türle İlgili Düzenlenen Açık Oturum sayısı:** Performans göstergesi doğrultusunda 2015 yılı için bir toplantı öngörülmüş ancak toplantı yapılmadığı için öngörülen performans hedefi gerçekleşmemiştir.
7. **Güncel Konularda Düzenlenen Bilimsel Etkinlik sayısı:** Kurumumuz tarafından 2015 yılı içerisinde performans faaliyeti için üç toplantı öngörülmüş ancak üniversitelerden gelen yoğun talep üzerine on bir adet toplantı düzenlenmiştir. Bu sebeple hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 4

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.4 Yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantılara bilim insanlarının katılımı desteklenecek, ayrıca her yıl 10 adet bilimsel etkinliğe maddi destek sağlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.4 Yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantılara bilim insanlarının katılımı desteklenecek, ayrıca her yıl 10 adet bilimsel etkinliğe maddi destek sağlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Türkçenin bir bilim dili olarak yurt dışında incelenmesi ve araştırılması çalışmaları desteklenecek, Türk dilinin saygın bir dünya dili olmasına katkı sağlanacaktır. Türk Dil Kurumunun Türkoloji'nin merkezi olması noktasındaki görevi daha etkin biçimde yerine getirecektir. Kurumun sağlayacağı destek, yurt içinde ve yurt dışındaki Türkoloji araştırmalarına ivme kazandıracaktır. Kurumlar arası düzenlenen protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde yapılacak harcamalar. Kurumumuz bütçesinden karşılanacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Bilim etkinliklerine katılımı sağlanan bilim insanı sayısı/ yıl	Adet	10	273	27.3
2	Maddi destek sağlanan bilimsel etkinlik sayısı/yıl	Adet	10	5	50

1. Bilim etkinliklerine katılımı sağlanan bilim insanı sayısı: Türkçenin bir bilim dili olarak incelenmesi ve araştırılması çalışmalarına Kurumun sağlayacağı destek, yurt içinde ve yurt dışındaki Türkoloji araştırmalarına ivme kazandıracaktır. Bu sebeple 2015 yılı içinde Kurum tarafından ve de ortaklaşa yapılan ilmî çalışma toplantılarına öngörülen üzerinde bilimadaminin katılımı sebebiyle performans göstergesinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Maddi destek sağlanan bilimsel etkinlik sayısı: Türkçenin bir bilim dili olarak yurt içinde ve yurt dışında incelenmesi ve araştırılması çalışmaları, Türk dilinin saygın bir dünya dili olmasına katkı sağlayacaktır. Bu sebeple Kurumumuz, 2015 yılı içinde bu konuyla ilgili üniversite ve sivil toplum kuruluşlarından gelen maddi destek talepleri çerçevesinde öngörülen faaliyetin performans göstergesinin beş adedini gerçekleştirerek makul seviyede gerçekleşme sağlamıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 5

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.5 Türk dili alanında kurum dışında yürütülen bilim araştırmalarından belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.5 Türk dili alanında kurum dışında yürütülen bilim araştırmalarından belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.			
AÇIKLAMA		Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gelen başvuruların değerlendirilmesi ve destek verilecek çalışmaların belirlenmesi, desteklenmesine karar verilen projelerin yürütücüsü ile Kurum Başkanı arasında bir sözleşme imzalanması, taraflar arasında imzalanan sözleşmenin Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı tarafından onaylanması, söz konusu projenin sözleşme esaslarına göre desteklenmesi, yurt içi ve yurt dışındaki bilimsel araştırmalara Kurumsal desteğin verilmesiyle Türkoloji'nin gelişimi desteklenerek Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanması.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Desteklenen bilimsel araştırma sonucu basılacak eser sayısı/yıl	Adet	4	1	25
2	Desteklenen bilimsel araştırma sayısı/yıl	Adet	5	3	60

1. Desteklenen bilimsel araştırma sonucu basılacak eser sayısı: Kurumsal desteğin verilmesiyle Türkolojinin gelişimi desteklenerek Türk dilinin nüfuz alanının genişlemesine katkı sağlanacaktır. Gelen talep üzerine Kurumumuz tarafından 2015 yılında desteklenen ilmî çalışmalar sonunda bir adet eserin baskısı gerçekleştiğinden hedeflenen performans göstergesi öngörülenin altında gerçekleşmiştir.

2. Desteklenen bilimsel araştırma sayısı: 2015 yılı içerisinde Türk dili alanında Kurum dışından üç adet ilmî araştırma desteklenerek hedeflenen faaliyetin performans gösterge sayısına ulaşılammış, bu sebeplerle öngörülen hedefin altında faaliyet gerçekleşmiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 6

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.6 Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 130 kişiye lisans, 65 kişiye lisansüstü ve doktora sonrası araştırma yapan 5 bilim insanına maddi destek sağlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.6 Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 130 kişiye lisans, 65 kişiye lisansüstü ve doktora sonrası araştırma yapan 5 bilim insanına maddi destek sağlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Her yıl lisans, lisansüstü, doktora sonrası 200 öğrenciye plan dönemi içinde 1000 öğrenciye maddi destek sağlanması öngörülmektedir. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yurt İçi ve Yurt Dışı Eğitim ve Araştırma Burs Yönetmeliği’ne göre başvuru şartlarının Genel Ağ ortamında duyurulması, Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gelen başvuruların değerlendirilmesi ve destek verilecek kişilerin belirlenmesi, burs desteği verilecek kişiler ile burs miktarlarının Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bildirilmesi.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl	Adet	130	130	100
2	Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/yıl	Adet	65	54	83.07
3	Doktora sonrası araştırmalar için maddi destek sağlanan kişi sayısı/yıl	Adet	5	10	200

1. Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı: 2013-2017 dönemine ait Stratejik Plan’ımızda beş yıllık süre içinde 1000 öğrenciye maddi destek sağlanması ve yılda 200 öğrencinin desteklenmesi karara bağlanmıştır. Bu sebeple Türk dili alanında lisans düzeyinde her yıl öğrenim gören 130 öğrenciye maddi destek sağlanması kararı alınmış olup 2015 yılında her ay desteklenen 130 lisans düzeyinde öğrenciye maddi destek sağlanmış hedeflenen performans göstergesine ulaşılmış olduğu görülmektedir.

2. Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı: Lisansüstü öğrenim gören öğrencilerden 2015 yılı içerisinde 65 adedine maddi destek sağlanması stratejik planda karara bağlanmış, ancak yeterli müracaat olmaması ve eğitim süresinin sona ermesi sebebiyle maddi destek sağlanan öğrenci sayısı yıl içinde değişkenlik göstermektedir. Performans hedefin tutturulması mümkün görülmemektedir. 2015 yılı içerisinde 54 öğrenciye maddi destek sağlandığı ve makul seviyede performans göstergesine ulaşıldığı görülmektedir.

3. Doktora sonrası araştırmalar için maddi destek sağlanan kişi sayısı: Doktora sonrası ilmî araştırmalar yapan öğrencilere 2015 yılı için 5 adet maddi destek sağlanması öngörülmüş ancak yoğun istek ve talepler üzerine 10 öğrenciye maddi destek sağlanarak performans hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 7

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.7 Türk dili ve edebiyatı alanında Türk Dili dergisi, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten ve Türk Dünyası Dergisi adlı süreli yayınlar yayımlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.7 Türk dili ve edebiyatı alanında Türk Dili dergisi, Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten ve Türk Dünyası dergisi adlı süreli yayınlar yayımlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Dergiye yayımlanmak üzere toplumun çeşitli kesimleri tarafından gönderilen edebî türlerde ve dilin güncel konularıyla ilgili yazıların Yazı Kurulu tarafından değerlendirilmesi, yayımlanması kararı alınan yazıların Kurum uzmanlarınca sayfa düzeni yapılarak basıma hazır hâle getirilmesi, dergide yer alan yazıların telif hesaplamalarının Kurum uzmanlarınca yapılması, hazırlanan süreli yayının basım işlerinin gerçekleştirilmesi, yayımlanan dergilerin satış, dağıtım ve abone işlemlerinin gerçekleştirilmesi. Uluslararası indekslere girmesi için çalışmaların yapılması.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran
1	Yayımlanan Türk Dili dergisi sayısı/yıl/adet	Adet	12	12	100
2	Türk Dili dergisi baskı sayısı/ adet	Adet	36.000	42.000	116.66
3	Yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten sayısı/yıl/adet	Adet	2	0	0
4	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten baskı sayısı/ yıl/adet	Adet	1.000	0	0
5	Yayımlanan Türk Dünyası dergisi sayısı/yıl/adet	Adet	2	2	100
6	Türk Dünyası dergisi baskı sayısı/yıl/adet	Adet	1.000	1.000	100

1. Yayımlanan Türk Dili dergisi sayısı: Dergide yayımlanmak üzere toplumun çeşitli kesimleri tarafından gönderilen edebî türlerde ve dilin güncel konularıyla ilgili gönderilen yazıların Yazı Kurulu tarafından değerlendirilmesi sonucunda Türk Dili dergisinde yayımlanmasına karar verilmektedir. 2015 yılı içinde her ay bir sayı olmak üzere toplam 12 sayı dergi yayımlanarak öngörülen performans hedef gerçekleşmiştir.

2. Türk Dili dergisi baskı sayısı: Her yıl on iki sayı yayımlanan Türk Dili dergisinin aylık olarak abonelere, dağıtımcılara, yayınevlerine gönderilmesi için 2015 yılı içinde her ay için üç bin beş yüz adet basılması öngörülmüş ve performans hedef gerçekleşmiştir.

3. Yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten sayısı: Kurumun ilmî yazıların ve araştırmaların yayımlandığı dergisidir. 2015 yılı içerisinde iki adet basımının yapılması öngörülmüş fakat ilmî içerikli yazı ve raporlarla ilgili çalışmalar tamamlanmadığı için öngörülen performans hedef gerçekleşmemiştir.

4. Yayımlanan Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten sayısı: 2015 yılı içinde Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten dergisinin baskısı gerçekleşmediği için baskı sayısı da gerçekleşmemiştir.

5. Yayımlanan Türk Dünyası dergisi sayısı: Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında Türk dünyası ile ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla yayımlanmaktadır. 2015 yılı içinde Türk Dünyası dergisinin iki sayısı yayımlanmıştır. Bu sebeple performans hedefi gerçekleşmiştir.

6. Türk Dünyası dergisi baskı sayısı: Türk Dünyası dergisinin 2015 yılı içinde iki sayısı basılmış, her sayı için beş yüz adet baskı öngörülmüş toplamda bin adet dergi basılarak performans hedefi gerçekleşmiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 8

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.8 Türk İşaret Dili Eğitim Sistemi oluşturulacak, Türk İşaret Dili Sözlüğü hazırlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.8 Türk İşaret Dili Eğitim Sistemi oluşturulacak, Türk İşaret Dili Sözlüğü hazırlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Türk İşaret Dili Sistemi'nin standart bir şekle getirilmesi için gerekli bilimsel çalışmaların yapılması, Türk İşaret Dili Sözlüğü'nün de çok yaygın bir kitle tarafından kullanılması amacıyla Türk Dil Kurumu ağ portalında hizmete sunulması. Belli yaş gruplarına göre farklı çalışma gruplarının oluşturulması, bu çalışmalara dayalı olarak Türk İşaret Dili eğitim araç ve gereçlerinin hazırlanması. Word ortamında bulunan İşaret Dili Sözlüğü PDF'ye çevrilerek Genel Ağ sayfamıza konulmuştur.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Veri tabanına dayalı Türk İşaret Dili Sözlüğü'nün oluşturulma tarihi/yıl/yüzde	Yüzde	100	0	100
2	Türk İşaret Dili eğitim materyallerinin hazırlanma tarihi/yıl/yüzde	Yüzde	100	0	0

1. Veritabanına dayalı Türk İşaret Dili Sözlüğü'nün oluşturulma tarihi: *Türk İşaret Dili Dil Bilgisi ve Türk İşaret Dili Sözlüğü'nün* hazırlanması görevleri Türk Dil Kurumuna verilmiş olmakla birlikte 2015 yılı Yatırım programı, Onuncu kalkınma planında, 2015-2017 orta vadeli programda ve 2015 yılı programında öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan ve 14 Ocak 2015 tarih ve 29236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2015 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu kararı eki cetvelde yer almaması sebebiyle çalışma yapılamadığı için performans hedefinde gerçekleşme sağlanamamıştır. Ayrıca 2016 performans programında değerlendirmeye alınmamıştır.

2. Türk İşaret Dili eğitim materyallerinin hazırlanma tarihi: 2015 yılı Yatırım programı, 10. kalkınma planında, 2015-2017 orta vadeli programda ve 2015 yılı programında öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan ve 14 Ocak 2015 tarih ve 29236 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2015 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu kararı eki cetvelde yer almaması sebebiyle çalışma yapılamadığı için gerçekleşme sağlanamamıştır. 2015 yılı içinde Türk İşaret Dili eğitim araç ve gereçlerinin hazırlanması çalışmalarına ait performans hedefi gerçekleştirilememiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 9

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.9 Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü hazırlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.9 Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü hazırlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan kelimelerin köken bilgisinin araştırılacağı bu çalışma sonucunda, kelimelerin eldeki en eski kaynaklardaki biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer aldığı Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü ortaya çıkacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü’nün tamamlanma oranı/yüzde	Yüzde	100	0	0

Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü'nün tamamlanma oranı: Türkiye Türkçesinin güncel söz varlığında yer alan sözcüklerinin köken bilgisi araştırmalarını yapmayı amaçlamaktadır. Proje kapsamında sözcüklerin kökenleri; eldeki en eski kaynaklardaki biçimlerine, bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlere, varsa ilişkide bulunan dillerdeki biçimlerine kadar uzanılarak değerlendirilecektir, aynı gelişmeleri gösteren benzer yapıdaki öğelerle koşutluk kurularak temel sözcüğün kökeninin aydınlatılması hedeflenmektedir.

2015 yılı içinde iki adet toplantı yapılmış, proje yürütücüsü ve proje çalışanları (100 kişi) belirlenmiş, ancak sözlük çalışanlarına ödemenin nasıl yapılmasının şekli yasalarla belirlenerek proje komisyonunda görüşülmüş, komisyon tarafından olumlu görüş verilmiş, proje eşgüdüm komisyonuna sunulmuş olup komisyonun uygun görmesi hâlinde, Yüksek Kurum Yönetim Kuruluna sunulacak Yönetim Kurulu uygun görüş verdiği zaman çalışmaya başlanacaktır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 10

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.10 Uzaktan öğretim yoluyla yabancılara Türkçe öğretimi yazılımı tamamlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.10 Uzaktan öğretim yoluyla yabancılara Türkçe öğretimi yazılımı tamamlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Zaman, mekân ve maddi sıkıntı sebebi ile Türkçeyi örgün eğitim vasıtası ile öğrenemeyen kişilerin büyük kolaylık sağlayacak bu projeden yoğun olarak aşağıdaki kesimlerin yararlanması beklenmektedir. Eğitimlerini Türkiye’de sürdürmek isteyen yabancı öğrenciler, çalışmak için Türkiye’yi tercih eden yabancılar ve yakınları, yurt dışında yaşayan Türkler ve çocukları, yurt dışında Türkoloji eğitimine devam eden öğrenciler, Türk diline ve kültürüne meraklı yabancılar, Türkiye ile ticaret ilişkileri bulunan yabancı firma çalışanları.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Yazılımın tamamlanma tarihi/ yüzde	Yüzde	100	0	0

1. Yazılımın tamamlanma tarihi: Uzaktan öğretim yoluyla yabancılara Türkçe öğretimi ile ilgili yazılımın satın alınması projesi 2011 yılında kabul edilmiş ancak 2015 yılı yatırım programı, 10. kalkınma planında, 2015-2017 orta vadeli programda ve 2015 yılı programında öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan ve 14 Ocak 2015 tarih ve 29236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2015 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu kararı eki cetvelde yer almaması sebebiyle çalışma yapılamadığı için performans hedefinde gerçekleşme sağlanamamıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 11

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 1 Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 1.11 Farklı kültürlerin temel düşünce, bilim ve sanat eserleri Türkçeye çevrilecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 1.11 Farklı kültürlerin temel düşünce, bilim ve sanat eserleri Türkçeye çevrilecektir.			
AÇIKLAMA		Bilim, kültür ve sanat alanlarında, bütün kuram, akım, ekol ve tasarımların analizlerini yapabilmek için dünya ülkeleriyle denk bilgi birikimine sahip olmak, bilim, kültür ve sanat alanlarında dünya çapında ödüllere, patentlere, tasarımlara ve sanatsal kurgulara imza atacak, bilinçli yeni kuşakların yetişmesinde altyapı işlevi görmek.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Çevirisi yapılan eser sayısı/ yıl/adet	Adet	100	0	0
2	Basılan eser sayısı	Adet	100	0	0

1. Çevirisi yapılan eser sayısı: 2015 yılı yatırım programı, 10. kalkınma planında, 2015-2017 orta vadeli programda ve 2015 yılı programında öngörülen hedefler doğrultusunda hazırlanan ve 14 Ocak 2015 tarih ve 29236 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2015 yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu kararı eki cetvelde yer almaması sebebiyle çalışma yapılamadığı için performans hedefinde gerçekleşme sağlanamamıştır. Ancak Kurum içi proje olarak çalışmalara başlanmış, (Farklı kültürlerin temel düşünce, bilim ve sanat eserlerini Türkçeye çevrilmesi projesi) Yönetim Kurulunun 23/06/2013 tarih ve 675/2 sayılı kararı uyarınca teklif edilen sekiz adet eserin projeye dâhil edildiği karara bağlanmış ancak çevirisi yapılmadığı için hedeflenen oranda gerçekleşme sağlanamamıştır.

2. Basılan eser sayısı: Bu proje ile ilgili çevirisi yapılan eser olmadığı için hedeflenen baskı sayısı gerçekleşmemiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 12

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 2 Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 2.1 Toplumun her kesiminin günlük yaşamda dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 2.1 Toplumun her kesiminin günlük yaşamda dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.			
AÇIKLAMA		Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla toplumu bilinçlendirmeye yönelik kampanyalar ve özendirici faaliyetler yapılması, Genel Ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanımına yönelik olarak Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfaların hazırlanması, bu faaliyetle, günlük yaşamda Türkçenin doğru kullanımı konusunda bilinç oluşturulması amaçlanmaktadır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı Genel Ağ sayfalarının hazırlanma sıklığı/yıl/adet	Adet	1	36	3.600
2	Hazırlanan eğitici kısa TV filmi sayısı/yıl/adet	Adet	1	0	0
3	Hazırlanacak eğitici nitelikte afiş, takvim vb. basılı materyal sayısı/yıl/adet	Adet	25	7	28
4	Hazırlanacak eğitici nitelikte afiş, takvim vb. basılı materyal baskı sayısı/yıl/adet	Adet	5.000	115.008	2.300

1. Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı Genel Ağ sayfalarının hazırlanma sıklığı: Genel Ağ sayfasında bulunan sözlükler, kollarda yapılan alan çalışmaları sonucunda alınan kararlar doğrultusunda güncellenmektedir.

2. Hazırlanan eğitici kısa TV filmi sayısı: Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı, günlük yaşamda Türkçenin doğru kullanımı konusunda bilinç oluşturulması ve dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla toplumu bilinçlendirmeye yönelik kampanyalar ve özendirici faaliyetler yapılması ile ilgili kısa TV film hazırlama çalışmaları devam ettiği için gerçekleştirme sağlanamamıştır.

3. Hazırlanacak eğitici nitelikte afiş, takvim vb. basılı materyal sayısı: Kurumun amaç, hedef ve faaliyetleri çerçevesinde yapılan çalışma toplantısı, sempozyum, konferans ve kongre çalışmaları çerçevesinde 2015 yılı içinde eğitici ve bilgilendirme amaçlı afiş vb. materyalin ulaşan talepler çerçevesinde performans hedefi makul seviyede gerçekleştirme sağlanmıştır.

4. Hazırlanacak eğitici nitelikte afiş, takvim vb. basılı materyal baskı sayısı: Yapılan çalışma toplantısı, sempozyum, konferans ve kongre çalışmaları çerçevesinde 2015 yılı içinde eğitici ve bilgilendirme amaçlı afiş vb. materyalin baskı adedi üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile ortaklaşa yapılan çalışmalar çerçevesinde ulaşan talepler sebebi ile hedefin üzerinde gerçekleştirme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 13

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 2 Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 2.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 2.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.			
AÇIKLAMA		Kamu kurumlarının, yürütülen işlemler ile personelin kendi aralarında ve vatandaşla ilişkilerinde Türkçenin doğru ve güzel kullanımı konusunda, hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda Kurum uzmanları tarafından eğitimler ve seminerler verilmesi, bu eğitimlerle bütün kamu kurum ve kuruluşlarında yürütülen işlemlerde ve kamu kurumu personelinin vatandaşla ilişkilerinde Türkçenin doğru ve güzel kullanımı amaçlanmaktadır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türk Dil Kurumu çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı/yıl/adet	Adet	20	36	180

1. Türk Dil Kurumu çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı: Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımız, 2015 yılı içerisinde Türkçe Dil Bilgisi ve Resmî Yazışma Kuralları ile ilgili toplam 36 semineri başarıyla vermişlerdir. Kurumumuza ulaşan talepler çerçevesinde performans hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 14

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 2 Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 2.3 Türkçenin toplumun farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 2.3 Türkçenin toplumun farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.			
AÇIKLAMA		Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılarak Kurum yayınlarının tanıtımının yapılması, kitap fuarları ve sergilerde Kurum çalışmaları ve yayınlarla ilgili halkı bilgilendirmesi.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Düzenlenen etkinlik sayısı/adet	Adet	5	13	260
2	Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı/adet	Adet	8	15	187.5
3	Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı/adet	Adet	2	0	0

1. Düzenlenen etkinlik sayısı: Kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, Millî Eğitim Bakanlığı ve bağlı her seviyedeki eğitim kurumlarında Türkçenin doğru kullanılması konusunda bilim insanları ve Kurum uzmanları tarafından açık oturum, konferans, vb. etkinlikler düzenlenmiştir. 2015 yılı içinde eğitim kurumlarından gelen talepler çerçevesinde hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı: Yurt içinde düzenlenen kitap fuarlarında ve üniversitelerden gelen talepler üzerine Kurum yayınlarının tanıtımı yapılmıştır. 2015 yılında taleplerin yoğun olması sebebiyle hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

3. Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı: Kurum yayınlarının yurt dışında düzenlenen fuarlarda tanıtımının yapılması için 2015 yılında öngörülen hedefi gerçekleştirmemiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 15

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 2 Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 2.4 Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 2.4 Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.			
AÇIKLAMA		Belediye sınırları içinde yer alan iş yerlerinde Türkçe kullanılmasıyla ilgili karar alan belediyelere teşvik amacıyla onurluk, berat ve yayın verilmesi, belki buraya dille ilgili yarışma programlarında ödül olarak Kurum yayınlarının verilmesinin sağlanması, ödül seçici kurulunun belirlenmesi, verilecek ödülün konusu ve katılım şartlarının belirlenmesi ve Genel Ağ ortamında duyurulması, gelen başvuruların değerlendirilmesi ve ödül kazananlara yapılacak bir törenle ödüllerinin verilmesi.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı/adet	Adet	3	7	233.33
2	Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı/adet	Adet	3	0	
3	Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı/adet	Adet	3	0	

1. Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı: Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, üniversite, kurum ve kuruluşların desteklenmesi amacıyla yapılacak konferans, seminer, çalışma toplantısı vb. etkinliklere destek sağlanmış olup 2015 yılında Kurumumuza ulaşan talepler doğrultusunda hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı: Dille ilgili yarışma programlarında mükâfat olarak kurum yayınları talep olmayınca verilememiştir. Bu sebeple 2015 yılı içerisinde hedeflenen seviyede destek sağlanması gerçekleşmemiştir.

3. Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı: Türkçenin doğru ve güzel kullanımını teşvik amacıyla ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim öğrencileri arasında ödüllü yarışmalar düzenlenmediği için şair, yazar, sunucu ve sanatçılara ödüller verilmemiştir. 2015 yılı içinde hedeflenen seviyede ödül verilmesi gerçekleşmemiştir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 16

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 2 Türkçenin her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasına katkıda bulunmak			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 2.5 Bilgi teknolojisi alanındaki uygulamaların Türkçenin özelliklerine ve gereklerine uyarlanmasıyla ilgili çalışmalar desteklenecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 2.5 Bilgi teknolojisi alanındaki uygulamaların Türkçenin özelliklerine ve gereklerine uyarlanmasıyla ilgili çalışmalar desteklenecektir.			
AÇIKLAMA		Elektronik ortama aktarılabacak Türk Dil Kurumu yayınlarının ve sözlüklerinin belirlenmesi, elektronik ortamda yazım denetimi yapacak bir programın hazırlanması, yayınların elektronik ortamda yazılı ve sesli olarak kullanımını sağlayacak yazılım programlarına aktarılması, ilgili üretici ve hizmet sağlayıcı firmalarla iş birliğine girilerek söz konusu programların okuyucu ve tüketicinin kullanımına sunulması.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Elektronik ortamda yazım denetimi yapacak programın hazırlanma tarihi/yıl/yüzde	Yüzde	30	0	0

1. Elektronik ortamda yazım denetimi yapacak programın hazırlanma tarihi:

Kurum sözlükleri, yayınları, nadir eserleri sayısal ortama geçilmiş, e-kitap satış uygulaması başlamış, sözlük çalışmalarının akıllı telefon uygulaması çalışmaları, e-kitap yazılım güncellemeleri ve geliştirilmesi çalışmaları, yeni Genel Ağ sayfası tasarımı çalışmaları 2015 yılı içinde devam etmekte olduğu için hedeflenen seviyede gerçekleşme sağlanamamıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 17

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 3 Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 3.1 Türk dili ve edebiyatına ait eski dönemlerde yayımlanan eserler, belirlenen öncelikler doğrultusunda yeni Türk alfabesine aktarılacak ve yayımlanacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 3.1 Türk dili ve edebiyatına ait eski dönemlerde yayımlanan eserler, belirlenen öncelikler doğrultusunda yeni Türk alfabesine aktarılacak ve yayımlanacaktır.			
AÇIKLAMA		Türk dili ve edebiyatı alanında tarihî dönemlere ait farklı alfabelerle hazırlanmış sözlüklerin belirlenmesi, belirlenen sözlüklerin alanında uzman akademisyenler tarafından yeni Türk alfabesine aktarılması, Türk alfabesine aktarılan sözlüklerin elektronik ortamda kullanıma açılması. Kitapların yeni Türk alfabesi ve günümüz Türkçesine aktarılmasıyla bu alandaki yapılacak bilimsel çalışmalar için mühim bir veri tabanı oluşturulacaktır. Türkçenin tarihî dönemlerine ait bu dil zenginliği gelecek kuşaklarda Türkçe bilincinin oluşturulmasında mühim rol oynayacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Yeni Türk alfabesine aktarılan eser sayısı/adet	Adet	1	1	100
2	Yeni Türk alfabesine aktarılarak yayımlanan eser sayısı/adet	Adet	1	1	100

1. Yeni Türk alfabesine aktarılan eser sayısı: Türk dili ve edebiyatı alanında tarihî dönemlere ait Türk alfabesine aktarılacak eserler belirlenmiş olup 2015 yılı içerisinde Yeni Türk alfabesi ve günümüz Türkçesine bir eserin aktarılması yapılmış hedeflenen seviyede gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Yeni Türk alfabesine aktarılarak yayımlanan eser sayısı: Türk alfabesine aktarılan eserin baskısının yapılması, eserin telif hesaplama işleminin tamamlanması ile günümüz Türkçesine aktarılan bilimsel çalışmalar Türkçenin tarihî dönemlerine ait bu dil zenginliğini gelecek kuşaklarda Türkçe bilincinin oluşturulmasında önemli rol oynayacaktır. Bu sebeple 2015 yılı içinde bir eserin baskısı yapılarak performans hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 18

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 3 Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 3.2 Türk dilinin gelişim sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı olayların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 3.2 Türk dilinin gelişim sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı olayların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.			
AÇIKLAMA		Her yıl için anılacak kişiler ve olaylarla ilgili etkinlik takvimi belirlenecek, bilim ve kültür çevrelerinden konu ile ilgili kişilerin konuşmacı olarak katılımları sağlanacak, seçkin eserler ortaya koyarak Türk dilinin gelişimine katkı sağlamış şair ve yazarlar ile Türkçenin tarihî dönemlerinde yaşanan belli başlı olaylar anılacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Yapılan anma etkinlikleri sayısı/adet	Adet	3	1	33.33

1. Yapılan anma etkinlikleri sayısı: Seçkin eserler ortaya koyarak Türk dilinin gelişimine katkı sağlamış şair ve yazarlar ile Türkçenin tarihî dönemlerinde yaşanan belli başlı olaylar anlatılması, bilim ve kültür çevrelerinden konu ile ilgili kişilerin konuşmacı olarak katılımı sağlanarak, anma etkinliklerinin yapılması hedeflenmiştir. 2015 yılı içerisinde performans hedefinde makul seviyede gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 19

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 3 Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 3.3 Dilimizin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak dört belgesel hazırlattırılacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 3.3 Dilimizin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak dört belgesel hazırlattırılacaktır.			
AÇIKLAMA		Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü ortaya koyan bilgi ve belgelerin gelecek kuşaklara, günümüz basın yayın teknolojileri kullanılarak aktarılması, hazırlatılan belgeselin millî ve milletlerarası yayın kuruluşlarında yayımlatılması, YD ortamında çoğaltılarak geniş kitlelere ulaştırılması.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Türk Dil Kurumunun tarihini konu alan belgeselin hazırlatılma tarihi/yüzde	Yüzde	50	10	20
2	“Türk Dilinin Kaynakları: Dünya Kütüphane ve Arşivlerindeki Yazma Eserler” belgeselinin hazırlatılma tarihi/yüzde	Yüzde	40	0	0
3	“Orhun Yazıtları” belgeselinin hazırlatılma tarihi/yüzde	Yüzde	55	5	10
4	“Anadolu’da Türk Yazı Dilinin Gelişimi” belgeselinin hazırlatılma tarihi/yüzde	Yüzde	60	0	0

1. Türk Dil Kurumunun tarihini konu alan belgeselin hazırlatılma tarihi: Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bugüne tarihini konu alan bir belgeselin uzman kişilere hazırlatılması çalışmaları devam etmekte olup 2015 yılı içinde çalışmaların % 10 oranında olan kısmında gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Türk Dilinin Kaynakları: “Türk Dilinin Kaynakları: Dünya Kütüphane ve Arşivlerindeki Yazma Eserler” belgeselinin temel altyapısını oluşturan Kurum kütüphanesinde bulunan yazma eserlerin sayısal ortama aktarılması çalışmaları gerçekleşmiş olup 2015 yılı içinde belgeselin altyapı çalışmaları devam ettiği için gerçekleşme sağlanamamıştır.

3. “Orhun Yazıtları” belgeselinin hazırlatılma tarihi: Dilimizin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktarmak amacıyla Orhun Yazıtları Belgeseli hazırlık çalışmaları, konunun uzmanları tarafından altyapı çalışmaları sürdürülmekte olup 2015 yılı içinde alan çalışması yapılmış, fotoğraflar çekilmiş, bu alanda çalışmalar devam etmektedir. Bu sebeple çalışmaların %5’lik kısmında gerçekleşme sağlanmıştır.

4. “Anadolu’da Türk Yazı Dilinin Gelişimi” belgeselinin hazırlatılma tarihi: TRT ile iş birliği içinde, “Anadolu’da Türk Yazı Dilinin Gelişimi” belgesellerinin hazırlatılması, Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü ortaya koyan bilgi ve belgelerin gelecek kuşaklara, günümüz basın yayın teknolojileri kullanılarak aktarılması, YD ortamında çoğaltılarak geniş kitlelere ulaştırılması, çok dilli olarak hazırlatılan belgeselin millî ve milletlerarası yayın kuruluşlarında yayımlatılması hedeflenmektedir. Bu belgeselin hazırlanmasında konunun uzmanları tarafından çalışmalar sürdürülmekte olup 2015 yılı içerisinde hedeflenen gerçekleşme sağlanamamıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 20

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 4 Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 4.1 Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 4.1 Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.			
AÇIKLAMA		Türk Dil Kurumu kütüphane koleksiyonunda bulunan nadir eserlerin sayısallaştırılarak bilgisayar ortamına aktarılması, künye bilgilerinin düzenlenerek taranabilir bir yapıda bir sunucu bilgisayar üzerinde depolanması, görüntülerle eşleştirilmesi ve bu sistemin kredi kartlı bir alt sistem vasıtasıyla kullanıcıların hizmetine sunulması, nadir eserlerin elektronik ortama aktarılması ile; elektronik arşivcilik, e-kütüphane, e-kurum, e-devlet kapsamında Türkiye'nin veri deposu olması sebebiyle bütün kütüphanelerin, bilgi merkezlerinin, kurum ve kuruluşların, araştırmacı ve okuyucuların elektronik ortamdaki bütün bilgi, doküman ve hizmetler ile geçmişten günümüze kadar gelen eserlere erişilmesi ve bilgiye sınırsız erişimin sağlanması, bilginin çoğaltılması ve üretilmesine zemin hazırlanması, kültür mirasımızın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacı ile Kurumumuz koleksiyonunda bulunan nadir eserlerin araştırmacıların ve Genel Ağ kullanıcılarının hizmetine sunulmak üzere elektronik ortama aktarılması, işlemin gerçekleşmesi ile birlikte, koleksiyonumuzda bulunan nadir eserlerin zarar görmeden ve yıpranmadan en sağlıklı biçimde gelecek kuşaklara aktarılabilmesi.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/adet	Adet	200	600.000	300.000
2	Türk Dil Kurumu Kütüphanesine uzaktan erişim veri tabanının kullanıma sunulma tarihi/ yüzde	Yüzde	60	100	333.33

1. Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı: Türk Dil Kurumu kütüphanesindeki yazma eserler 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır. Daha önceki yıllarda başlayan çalışmalar sebebiyle sayısal hâle getirilen nadir eser sayısında hedeflenenin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Türk Dil Kurumu Kütüphanesine uzaktan erişim veri tabanının kullanıma sunulma tarihi: Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmlerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır (Yazma ve nadir eserler veri tabanı dâhil). Bu alandaki çalışmalar daha önceki yıllarda başlanmış olması sebebiyle uzaktan erişim veri tabanının kullanıma sunulmasında hedeflenenin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 21

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 4 Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 4.2 Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 4.2 Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.			
AÇIKLAMA		Eğitim ihtiyaçları analizinin yapılması, yıllık hizmet içi eğitim programlarının hazırlanması, eğitim için gerekli altyapının hazırlanması, personel ihtiyaçlarının belirlenmesi, yasal mevzuat hükümlerine göre personel alımıyla ilgili işlemlerin yürütülmesi, uzmanlığı gerektiren belirli görevler için ihtiyaç duyulacak sözleşmeli personel istihdam edilmesi, üniversitelerden bilim insanlarının, Türk Dil Kurumu hizmetlerinin daha hızlı ve etkin yerine getirilebilmesi için ilgili mevzuat hükümlerine göre yetişmiş uzman personelin görevlendirilmesi öngörülmektedir.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Personelin eğitim ihtiyaçlarının belirlenme sıklığı sayı/yıl/adet	Adet	1	9	900
2	Üniversitelerin ilgili bölümlerinden görevlendirilen bilim insanı/ uzman sayısı/yıl/ adet	Adet	5	25	500

1. Personelin eğitim ihtiyaçlarının belirlenme sıklığı sayı: Teknik ve akademik altyapının oluşturulmasına yönelik olarak personel istihdam edilmesi ve uzman personel görevlendirilmesi, personel gereksiniminin belirlenmesi, yasal mevzuat hükümlerine göre personel alımıyla ilgili işlemlerin yürütülmesi ve bunların hizmet içi eğitim ihtiyacının yerine getirilmesi için 2015 yılında uzman yardımcıları ve yeni aday memurların mevzuat gereği hizmet içi eğitim almaları gerektiğinden hedeflenenin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Üniversitelerin ilgili bölümlerinden görevlendirilen bilim insanı: Üniversitelerden bilim insanlarının, TDK’de yürütülen projelerde yer almak üzere görevlendirilmelerinin sağlanması, Türk dili, lehçeleri, dil bilimi, yabancı diller, bilgisayar, grafik ve düzeltmenlik konularında uzman personelin istihdam edilmesiyle Kurum bünyesinde yürütülen proje ve araştırmaların niteliğinin artırılmasının sağlanması ve Kurum hizmetlerinin daha hızlı ve etkin yerine getirilebilmesi için ilgili mevzuat hükümlerine göre yetişmiş uzman personelin görevlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmalar çerçevesinde üniversitelerde görevli bilim adamlarının Kurumda görevlendirilmeleri (bilim kurulu üyeleri dâhil) sebebiyle öngörülen hedefin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 22

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		Stratejik Amaç 4 Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 4.3 Kurumun fiziksel ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 4.3 Kurumun fiziksel ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.			
AÇIKLAMA		Kurum hizmet binasının bakım ve onarımının yapılması, fiziksel ortam iyileştirilmesiyle hizmet binasında ısı yalıtımı yapılarak bu konuda tasarruf sağlanacaktır. Kurum hizmetleri yürütülürken dış etkenlerin olumsuz etkileri giderilecektir. Personelin hizmet sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanmasının sağlanması amacıyla bilgi işlem altyapısının güçlendirilmesi, elektronik imza sistemine geçilerek personele gerekli eğitimin verilmesi, hizmet ihtiyaçları doğrultusunda mal ve hizmet alımlarının yapılması, yapılacak iş ve işlemlerin hızlı ve etkin yürütülmesi sağlanacaktır. Bilgi işlem sistemi konusunda ilgili mevzuat hükümleri yerine getirilmiş olacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	Kurum binasının onarımının tamamlanma tarihi/oranı/ yüzde	Yüzde	60	60	100
2	Kurumun yıllık fiziksel donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı/yüzde	Yüzde	100	100	100
3	Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı/yüzde	Yüzde	100	100	100

1. Kurum binasının onarımının tamamlanma tarihi: AYK Yönetim Kurulu kararı ve 4734 ve 4735 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde Kurum hizmet binasının bakım ve onarımı yapılmış, fiziksel ortam iyileştirilmiş, hizmet binasında ısı yalıtımı yapılarak bu konuda tasarruf sağlanmış, Kurum hizmetleri yürütülürken dış etkenlerin olumsuz etkileri giderilmiştir. 2015 yılı içinde bakım ve onarımın gerekli olması sebebiyle performans hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Kurumun yıllık fiziksel donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı: 2015 yılı içerisinde çalışma ortamının sağlanması hususunda gerekli fiziksel ve altyapı çalışmaları yerine getirilmiş olup hedeflenen seviyede gerçekleşme sağlanmıştır.

3. Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı: 2015 yılı içerisinde personelin hizmet sunumunda bilgi ve iletişim teknolojilerinden azami ölçüde yararlanmasının sağlanması amacıyla bilgi işlem altyapısı güçlendirilmiş, hizmet gereksinimleri doğrultusunda mal ve hizmet alımları yapılarak iş ve işlemlerin hızlı ve etkin yürütülmesi sağlanmış olup ihtiyacın hedeflenen seviyede gerçekleştiği değerlendirilmektedir.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 23

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı				
STRATEJİK AMAÇ		StratejikAmaç 4 Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.				
STRATEJİK HEDEF		Hedef 4.4 Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.				
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 4.4 Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.				
AÇIKLAMA		Türk Dil Kurumu yayınlarının e-kitap olarak hazırlatılması, bu süreçte gerekli hizmet alımının yapılması, yayınların künye bilgilerinin düzenlenerek taranabilir bir yapıda bir sunucu bilgisayar üzerinde depolanması, görüntülerle eşleştirilmesi, sistemin kredi kartlı bir alt sistem vasıtasıyla kullanıcıların hizmetine sunulması, elektronik arşivcilik, e-kütüphane, e-kurum, e-devlet kapsamında Türkiye’nin veri deposu olması sebebiyle bütün kütüphanelerin, bilgi merkezlerinin, kurum ve kuruluşların, araştırmacı ve okuyucuların elektronik ortamdaki bütün bilgi, doküman ve hizmetler ile geçmişten günümüze kadar gelen eserlere erişilmesi ve bilgiye sınırsız erişimin sağlanması, bilginin çoğaltılması ve üretilmesine zemin hazırlaması, Kurumumuz yayınlarının araştırmacıların ve Genel Ağ kullanıcılarının hizmetine sunulmak üzere elektronik ortama aktarılması öngörülmektedir. Kurum yayın satış aracının gideceği üniversiteler ve kitap fuarlarının belirlenmesi, görevlendirilecek personelin ve görev sürelerinin belirlenmesi, aracın belirlenen üniversiteler ve kitap fuarlarına gönderilmesi.				
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %	
1	E-kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/adet	Adet	20	750	3.750	
2	Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/adet	Adet	5	15	300	

1. E-kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı: 2015 yılı içinde Kurum yayınlarımızın toplumun geniş kesimlerine tanıtılması ve ulaştırılması için Kurum yayın katalogları Genel Ağ ortamında kullanıma açılmış, 2015 yılı içerisinde 750 yayın e-kitap olarak satışa sunulmuş olup hedeflenenin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

2. Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı: Kurum talepler üzerine 2015 yılında toplamda 15 defa kitap satış aracı ile çeşitli üniversitelere gitmiş ve kitap fuarlarına katılarak tanıtma ve satış yapmıştır. Bu sebeple hedeflenenin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır.

PERFORMANS HEDEF TABLOSU 24

İDARENİN ADI		Türk Dil Kurumu Başkanlığı			
STRATEJİK AMAÇ		StratejikAmaç 4 Akademik altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğini ortaya koymak.			
STRATEJİK HEDEF		Hedef 4.5 Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.			
PERFORMANS HEDEFİ		Hedef 4.5 Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.			
AÇIKLAMA		Stratejik plan belgesinin sistematik bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi için gerekli altyapı çalışmaları tamamlanacaktır. Bütçenin hazırlanma sürecinde katılımcılık arttırılacaktır. İç kontrol, performans esaslı bütçeleme, raporlama gibi mali ve genel yönetim araçlarının kurumsallaşması sağlanacaktır.			
Performans Göstergeleri		Ölçü Birimi	2015	Gerçekleşme	Oran %
1	İç kontrol sisteminin oluşturulması/yüzde	Yüzde	100	61.5	61.5

1. İç kontrol sisteminin oluşturulması : 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan Kanun'un İç Kontrol Tanımı başlıklı 55'inci maddesi gereğince, Maliye Bakanlığı tarafından 26/12/2007 tarih ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde 2014 yılı içerisinde Kurumumuza ait 01/01/2015-31/12/2016 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış ve 2015 yılından itibaren uygulamaya geçilmiş olup yapılan çalışmalar çerçevesinde İç Kontrol Uyum Eylem Planı'nda belirlenen eylemlerin % 61.5 oranında performans hedefinde gerçekleşme sağlanmıştır.

3. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ülkemizde milletlerarası standartlara uygun daha etkin bir kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin oluşturulması, kamu mali yönetiminde saydamlığın ve hesap verebilirliğin sağlanması amacıyla kamu mali yönetim sistemimizi yeniden düzenleyen 10/12/2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, 24/12/2003 tarih ve 25326 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler istikâmetinde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, bütün mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir.

Türk Dil Kurumu anılan Kanun'un 9'uncu maddesine dayanarak, kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve ana ilkeler çerçevesinde misyon (görev), vizyonu (hedef), stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler belirlemiş, performansını önceden tespit ettiği göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle 2013-2017 stratejik planını ilk defa hazırlamıştır.

2015 mali yılında stratejik plan doğrultusunda yürütmesi gereken faaliyetleri, bu faaliyetlerin kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren, performans bütçesini hazırlamıştır. Yapılan bu düzenleme ile mali disiplini ön planda tutmuş, kaynakların etkili ve verimli kullanılmasını hedeflemiştir.

2015 faaliyet raporumuzun temelini performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. Kullandığımız temel kaynaklar harcama birimi tarafından üretilen performans bilgisidir. Faaliyet raporumuzda; amaç-hedef uyumunun olduğu ve performans göstergelerinin faaliyetleri ölçmede yeterli bilgiyi sağladığı görülmektedir.

Maliyetlendirmede yukarıda açıklanan sorunlara rağmen makul bir hesaplama yapıldığı düşünülmektedir. Değerlendirmenin temelini oluşturan performans bilgisinin güvenilir ve tam bilgi içerdiği gerçekleştirmelerin başarılı kabul edilebilecek seviyede olduğu görülmektedir.

Başkanlığımızda performans hedef ve göstergelerin yıl sonu gerçekleşmesinden elde edilen çıktılar, amaç ve hedeflerde nasıl ve ne ölçüde başarılı olduğumuzu göstermektedir. 2015 yılı Performans Programı'nda, uygulamaya konulan ve bütçeyle ilişkilendirilen 24 stratejik hedefe ait 57 performans göstergesi belirlenmiştir. 2015 yılı sonunda bu göstergelerden 13 adedinin % 22.81'i hedef değerlerine tam olarak ulaşmış, 17 adedinin

% 29.82'si belirlenen hedef değerlerini aşmıştır. Bazı faaliyetlerin üzerinde daha çok çalışılması sebebiyle performans göstergelerinin 11 adedi % 19.30'u hedef değerlerinin altında kalmış ve 16 adedin % 28.07'si olan kısmının performans gösterge verilerine ulaşamamıştır.

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla performans yönetimi anlayışını getirmektedir.

Performans yönetimi, performansın sürekli iyileştirilmesini amaçlayan sonuç odaklı bir yönetim anlayışıdır. Performans yönetiminin en mühim bileşenlerinden birisi de performans değerlendirmesidir. Program değerlendirmesi, performans yönetimi, performans esaslı bütçe, bütçe sistemleri, performans ölçümü, performans denetimi, 5018 sayılı Kanun.

Değerlendirmenin etkili bir araç olabilmesi için politika oluşturulması ve uygulanması sürecinin ayrılmaz bir parçası olması gerekmektedir. Buna karşın uygulamada bütçe, denetim ve değerlendirme arasındaki ilişkinin tam olarak kurulmadığı görülmektedir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulguların bütçe sürecinde kullanılması ile ilgili beklentiler gerçekçi bir şekilde oluşturulamamaktadır. Sonuçta bütçeleme politik tercihleri içerir ve değerlendirme ise bu tercihleri etkileyen pek çok faktörden sadece bir tanesidir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla; kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgileri sağlanması amaçlanmaktadır.

5. Diğer Hususlar

- Başkanlığımız yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu Kalkınma Bakanlığının Genel Ağ sayfasında bulunan uygulamalar başlıklı Kamu yatırımları proje bilgi sistemi veri girişi sayfasına Bakanlar Kurulu Kararı gereği her üç ayda bir yatırımlarla ilgili bilgi girişi yapmaktadır.

• 17.03.2006 tarihli ve 26111 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 11'inci maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere Genel Ağ sayfasında yayımlanmaktadır ve raporun birer örneği Sayıştay ve Maliye Bakanlığına gönderilmektedir.

• 2015 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 26/a maddesi gereğince; Başkanlığımızın 2015 Yılı Programı'nda yer alan ve sorumlu olduğu projelerin uygulama durumları ile ilgili bilgiler, mart, haziran, eylül ve aralık sonu olmak üzere üç aylık dönemler itibarıyla ve dönem sonunu izleyen 10 gün içinde Kalkınma Bakanlığına bildirilmektedir.

• Mali işlemler, yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmektedir. (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yıl sonu işlemlerinin yapılması vb.)

• Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri gereğince harcama birimine ait taşınır işlemleri denkleştirilerek (konsolide edilerek) taşınır kesin hesap cetveli ve icmali çıkarılmıştır.

• 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları öbür birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmıştır.

• Kurumumuzun Genel Ağ sayfasının teknik altyapısı ve sayfada yer alan bilgi ve haberlerin öbür birimlerden gelen bilgiler çerçevesinde güncellenmesi işlemleri gerçekleştirilmektedir.

• 2015 yılına ait temizlik, güvenlik ve personel taşıma işlemleri hizmet satın alma yöntemiyle Kamu İhale Kanunu hükümlerine uygun biçimde sonuçlandırılmıştır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) ÜSTÜNLÜKLER

Geçmiş, özel yapısı, teknik donanımı Türk Dil Kurumunun güçlü yanlarını oluşturmaktadır.

Güçlü yönlerimiz aşağıda sıralanmıştır:

- a) Anayasal kurum olması.
- b) Cumhurbaşkanlığının gözetiminde Başbakanlığa bağlı olması.
- c) Kurumun akademik bir kimliğinin olması.
- ç) Kurumun teknolojik altyapısının güçlü olması, özellikle kimi mühim kaynakların elektronik ortama aktarılmasında teknolojinin sunduğu imkânlardan etkili olarak yararlanılması.
- d) İlmî eser ve süreli yayıncılık alanlarında, Türk Dil Kurumunun güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.
- e) Kurumun, birçok farklı disiplinle ortak çalışmalar yapma yetkisine sahip olması.
- f) Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.
- g) Kurumun, Türkoloji alanındaki millî ve milletlerarası her türlü uzman desteğini talep edebilecek bir konumda olması.
- ğ) Kurumun, yalnızca Türkiye'ye yönelik olarak değil, ülke dışına yönelik de etkinliklerde bulunması.

B) ZAYIFLIKLAR

- a) Türk Dil Kurumunun bölge teşkilatı olmaması; özellikle İstanbul'da herhangi bir temsilciliğin bulunmaması sebebiyle iş ve işlemlerde güçlükler yaşanması.
- b) Çalışanlara sağlanan mali imkânların sınırlı olması; bundan dolayı nitelikli elemanların Kurumda kalma eğilimi göstermemesi.

- c) Geçmişte hem dil hem edebiyat alanında belirli bir vazife ve konuyu üstlenmiş olan Türk Dil Kurumunun bugün yalnızca dil alanında kalmış olması.
- ç) Çalışanların güçlü bir kurumsal kimliğe sahip olmaması.
- d) Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanmış olan Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği (seri no: 162) gereğince toplantı sayısının sınırlı olması.
- e) 14/05/2013 tarihli ve 28647 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki kurumlarda görevli olanlara ödenecek ücret ve huzur haklarının, Bakanlar Kurulunun 25/03/2013 tarihli ve 2013/4539 sayılı Kararname eki kararının 4. maddesinin 5. fıkrasında bulunan bir kişiye ayda en fazla 4 toplantı günü için ödeme yapılıp hükmünün yer alması.
- f) 14/05/2013 tarihli ve 28647 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 2013/4539 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi'nin ekinde yer alan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki kurumlarda görevli olanlara ödenecek ücret ve huzur haklarının ekli kararın "Amaç ve Kapsam" bölümünde belirtilen açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, Kurumumuzun bilim ve uygulama kolları olan Türk Yazı Dilleri ve Ağızları Kolu, Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Kolu, Yazıt Bilimi Kolu, Sözlük Kolu, Yayın ve Tanıtma Kolu ile Dil Bilimi ve Dil Bilgisi Kollarında Bilim Kurulu üyelerinin dışında çalışan bilim adamlarına huzur hakkı ödenememesi.

C) DEĞERLENDİRME

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 24/09/2013 tarihli ve 678/12 sayılı kararı gereğince Bilim ve Uygulama Kolları kurulmuştur. Mevzuattaki düzenlemelerden sonra Kurumda yürütülen projelerin uygulama çalışmaları tasarlanmaktadır.

Söz konusu projeler şunlardır :

- Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi Sözlüğü Projesi,
- Türk Dili ile İlgili Yabancı Dillerdeki Temel Eserlerin Tercüme Edilmesi Projesi,

Bu olumlu gelişmelere karşın Türkçenin kullanımında yaşanan olumsuzluklara da değinmek gerekmektedir. Binlerce yıllık geçmişiyle, 12 milyon kilometrekarelik geniş bir coğrafya parçasında çeşitli lehçeleriyle ve yaklaşık 220 milyon konuşuruyla; mükemmel ses, biçim ve söz dizimi özellikleriyle; geniş söz varlığıyla yeryüzünün en güçlü dillerinden biri olan Türkçe, hiç de hak etmediği olumsuzluklarla karşı karşıyadır. Hayatın çeşitli

alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin olur olmaz her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle iletişim araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Türkçenin kullanımı konusunda yaşanan başıboşlukları giderecek kanuni düzenlemelerin yapılması gereğine inanıyoruz. Bu kanuni düzenlemelerin yapılmasına kadar geçecek zaman içerisinde Türk Dil Kurumu boş durmamakta, iş yerlerinde Türkçe ad kullanılması yolunda belediyelerimizle iş birliği içerisinde çalışmalar yürütmektedir.

Bütün bu çalışmalar ilmî yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

Türk Dil Kurumu olarak bütün çalışanlarımızla Türk dilinin hizmetindeyiz...

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi amacıyla;

1. Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi ve verimliliğin arttırılması amacıyla hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi,
2. Kurumun uzman ve idari personel yetersizliğinin giderilmesi gerekli görülmektedir.

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı**İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI**

Üst yönetici olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim. Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin, işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller ile Sayıştay raporları gibi benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgiler dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (29/02/2015, Ankara)

Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALIN
Türk Dil Kurumu Başkanı

Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı**İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI**

Harcama yetkilisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (29/02/2015, Ankara)

Fevzi ÇAKAR

Harcama Yetkilisi

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürü

Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı**MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI**

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve denetim mevzuatı ile öbür mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini; izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve tekliflerinin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin “2015 Yılı Faaliyet Raporu”nun III/A Mali Bilgiler bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (29/02/2015, Ankara)

Hüseyin DOĞANAY
Strateji Geliştirme Müdürü V.

